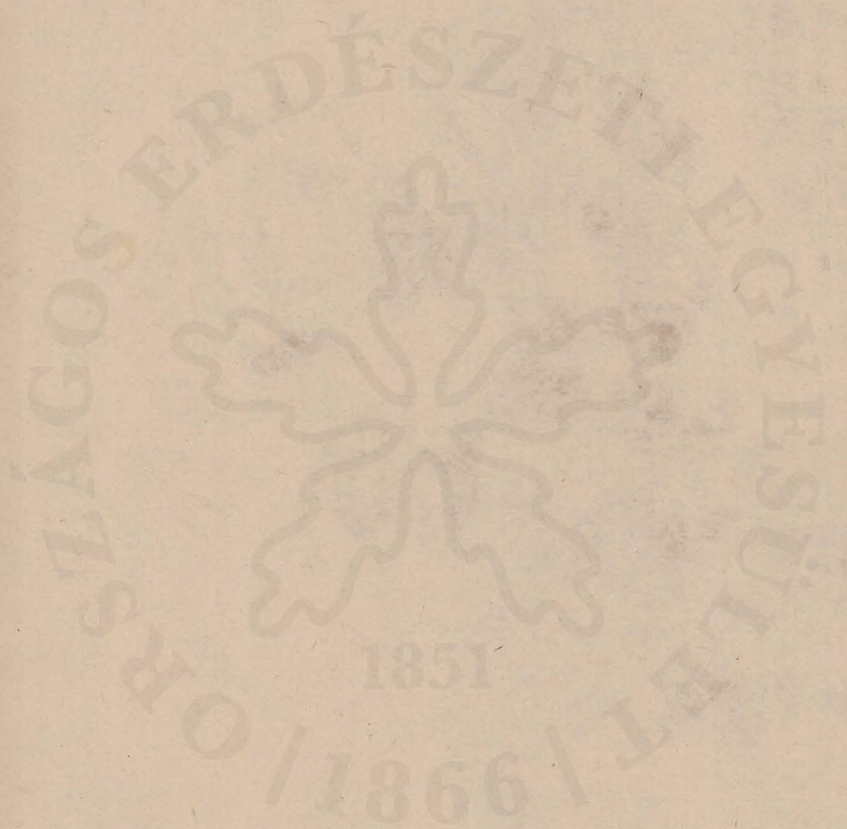
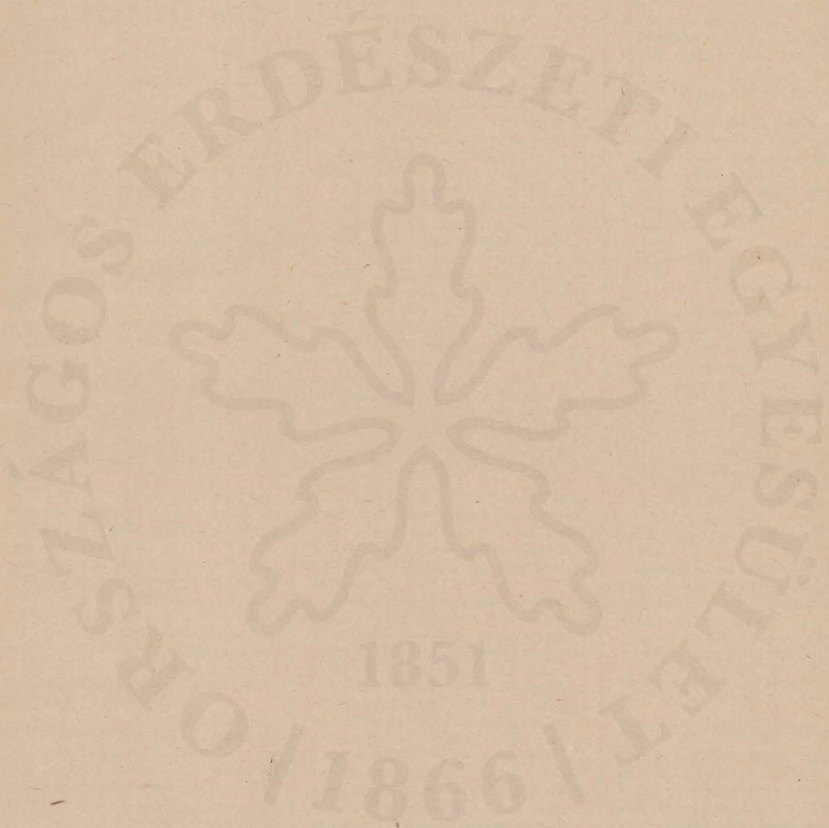
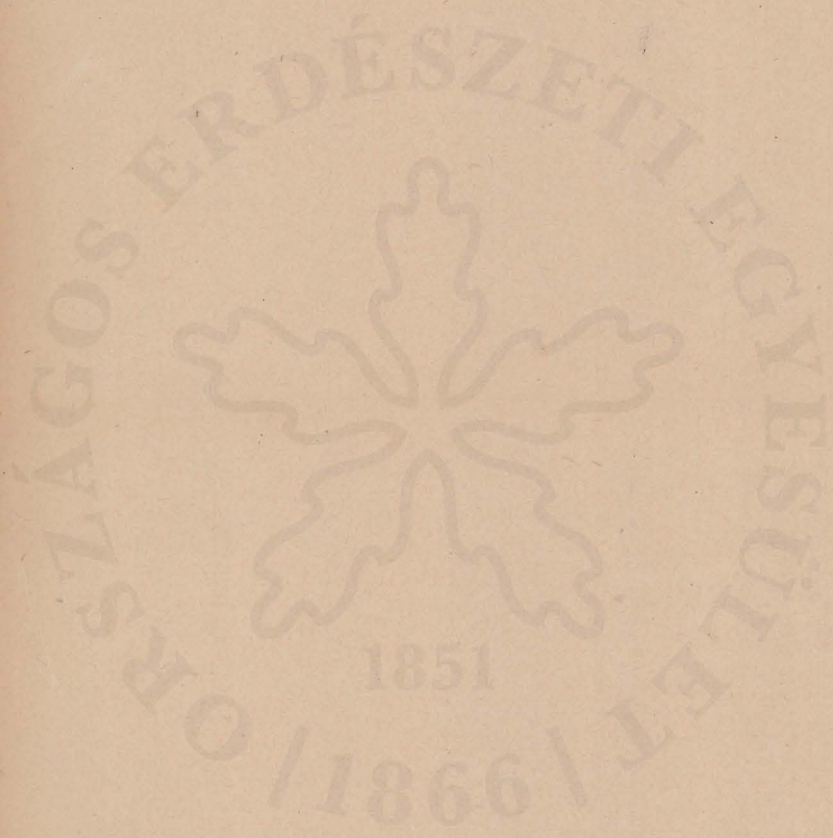

Ák 4131 sz. MAGYAR ERDŐGAZDA 1923

Magyar Erdőgazda

BORSOD-GÖMÖR-HEVES VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA

Megjelenik minden hó 15-én.

Szerkesztőség: Füzérkömlös, Abauj-Torna vármegye.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtvállalat könyvnyomdája
Sátoraljaújhegy, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkesztő:
Onczy László

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 600 korona. Nem tagoknak 1200 korona.
Egyes szám ára 120 korona.

Tömörülünk!

A végzetes trianoni béke megfosztotta országunkat czeréves határaitól s elvesztettük ezzel az Alföldünket koszorúként körülölelő erdőségeink javát.

Eltekintve az elszakítás első szivetszorító fájdalomtól, már annyit szenvedtünk és nélkülözünk ennek következtében, hogy az ország minden lakója, apraja-nagyja tisztában van avval, hogy az erdő a fa hiánya számára mily nélkülözéseket jelent.

A lakosság 75%-ának nincs elegendő tüzelőfája, az iskolában a gyermekeink, a kórházban a betegek fáznak; az építkezés lehetetlen s ennek következtében a lakás-ínség ijesztően emelkedik s a meg nem akadályozható nyomor folyton-folyvást nő.

Az ember, ha elvesztette az egyik szemét, jobban óvja és őrzi azt, amelyik megmaradt; az anya meg a szétlőtt és félti és szeretettel becezi az életben maradt utolsó gyermekét.

Szomorú végzetünk indíton bennünket arra, hogy a megmaradt kevés erdőtnek jobban szerezünk s nagyobb gondnal védelmük s tartásuk fenn, mint eddig.

De nem szavakra, hanem tettekre van szükség.

Erdélyesen s eredményesebben kell megvédenünk a meglévő erdőt minden ellenség ellen, tartozzon az az emberek, állatok vagy az elemek világához.

Új telepítésekkel fokoznunk kell erdőterületeinket, hogy idővel az ország fa-üzletételje biztosítva legyen.

Ki kell törölnünk az erdőgazda szófáróból a „konjunktúra” fogalmát, mert az erdő conservatív természete azt nem tűri.

Meg kell védőnünk jogainkat minden beavatkozás, főként pedig a napi politika szélsőséges kilingéseitől.

Ezen feladatok megoldására egyesek erje és munkája nem elegendő, az összes erdő tömörülésére van szükség.

Minden zöldkabátos, aki a magyar erdő sorsát a szivén viseli — lett legyen az főúr, birtokos vagy hivátása szerint az erdővel foglalkozó — össze kell hogy fogjon s kézi a kézben, egyesült erővel kell hogy sikra szálljon a magyar erdő s a magyar erdészet érdekében.

Ma, mikor a „Magyar Erdőgazda” első fcskeként röpül ki a tiszajobbparti erdőbe, azt kívánom, hogy köszönjön be minden ház alakban, ahol az erdő iránti szeretet és érdeklődés lakik, keltsen örömet az éberek szivében, rizza fel álmuikból az alvókat és ísmeljeje mindenkinke hivatóg szavát: „Tömörülünk!”

Borsod—Gömör—Heves megyék erdészeti egyesülete új életre támadva, a régi hagyományok szemlében akarja erdeink és erdőgazdaságunk érdekeit szolgálói és képviselni. Az utolsó időkben csatlakoztak

az egyesülethez Abauj és Zemplén vármegék erdőbirtokosai és erdésztjei úgy, hogy egyesületünk ma tiszajobbparti vármegyét képvisel. Hisszük, hogy Nógrád-megye és csonka Beregmegeye zöldkabátosai is hozzánk állanak, hogy annál nagyobb erővel fejthessük ki majd tevékenységünket.

Hisszük és valljuk, hogy Országos Erdészeti Egyesületen kívül a vidéki erdészeti egyesületekre nagy szükség van s azokra fontos missió vár.

A vidéki egyesületek sokkal intenzívebben foglalkozhatnak az érdekükökre tartozó eseményekkel s problémákkal, mint a reprezentatív jellegű Országos Erdészeti Egyesület, ahol amint láttuk az évi közzétételek inkább formális teendőkre szorítkoznak s nem igen alkalmasak az időszerű kérdések alapos megvitatására.

A vidéki egyesületi élet a kisebb távolság, a személyi ismeretség s az egyazonos érdekek következtében mindig intenzívebb s eredményesebb. Ily értelemben beálló decentralizáció nem csak kívánatos, hanem szükséges is, ami hivatva lesz az Országos Erdészeti Egyesület működését is megélelteni.

Sajnos ma még csak a kezdet kezdetén tartunk.

A tiszajobbparti erdőbirtokosok s erdészek közül sokan hiányzanak sorainkból, pedig egyesületünk akkor válhatik csak komoly gazdasági tényezővé az országnak, ha a tiszajobbpartiak egyeteme nevében léphetünk fel.

Ennek megterezése képezi a közeljövőben a feladatunkat, mert a szervezethez jelentő egyben azokat az anyagi erőket — amely nélkül — bármily nemesek a szándékok — a cél még sem érhető el.

A „Magyar Erdész” utódjainak megjelenő „Magyar Erdőgazda” ebben a jegyben születik s hivata lesz a tiszajobbparti erdészeti érdekeltség ősszertartását s érdeklődését felkelteni és fenntartani. Ő fogja képezni azt a kapcsolatot, amely az egyesület egyes tagjai egymáshoz fűzi és közvetíteni fogja az eszmecserét; hivata lesz az egyesületi élet megnyilvánulását biztosítani, az erdőbirtokosoknak és erdőgazdaságoknak kívánásait képviselni és ha kell, erélyesen meg is védeni.

Fel kell ébrednünk a letargiából s ki kell lépünk a passivitásból. Egy Erdélyben „dolgozó” magasrangú román tisztviselő szavát citálom: „Csodálkozom, amikor a magyar birtokosok felett a lélekarangot huzzák, hogy azok teljesen szervezetenlül s tétlenül ünek otthon; mi arra számítotunk, hogy hatalmas, tömörült gazdasági szervezettel kell majd a harcot felvennünk s nem mertük remélni, hogy a magyar birtokosság nyire indolens.”

Szíveljük meg ezt a megszégyenítő kritikát, ha nem is egyazonos dologról szól,

van benne sok tanulság, ami a mi érdeklőnkre is alkalmazható.

Felhívásomat tehát mindazokhoz intézem, akik az erdőhöz valami címen közel állnak.

Kérem őket, lépjenek be az egyesületünkbe.

Ma az örüsi terhek, jóvátétel, gazdasági krízisek s az egyéni jogokat sértő gyámoldások idején minden más gazdasági ág tömörítve védi érdekeit.

Tömörülünk! Az egyesülésben ellenállhatatlan erő rejlik, a szervezethez megsemmisülésre vezet.

br. Waldbott Kelemen.

Felhívás.

Borsod—Gömör—Heves vármegék erdészeti egyesületének alapszabályában megjelölt célja, hogy a vidék erdőbirtokosait, erdészeti szakembereit s mindazokat, akik az erdő vagy az avval kapcsolatos izemek tránt érdeklődnek, egyesítse, hogy nagyobb sullyal s nyomattal képviselje a magyar erdőgazdaság, erdőbirtokosság s az avval kapcsolatos izemek érdekeit.

Az egyesület teljes függetlensége révén bátor, szókimondó, de mindig tárgyilagos szószólvója volt ezen érdekeknek s a napi politika ellen fellélemelkedve, mindig az egyetemes közérdeknek harcosa kíván továbbra is lenni!

Örömmel látunk tehát egyesületünk kötelekben minden érdeklődőt, ki fejfogásunkat ósva, az egyesület tagjai sorába áll s ezen célokat szolgálni kívánja.

A rendes évi tagsági díj 100 K.

Alapító tagsági díj 1000 K.

Hivatalos közlönyünk előfizetési díja tagoknak 600 K, nem tagoknak 1200 K.

Az erdőbirtok vagyonválsága

Az 55,000/1923. P. M. sz. rendeletet, mely az erdőbirtok vagyonválságát szabályozza, ha nem is minden kritika nélkül, de általában megnyugvással kell vennünk, mert a kirótt válság — a teherviselés határán mozog.

A 177,000/1922. sz. rendelet, melynek értelme ellen annak idején egyesületünk is óvást emelt, evvel hatályon kívül lett helyezve s a lehetetlen összegeket jelentő válság fizetésének veszedelme megszűnt, mert a fassilomány értéket megszabó török nem az 1921. év, hanem az 1917—21. évek átlagos árai alapján lett megállapítva s a faállomány után kivethető válság közel 1/3-ra lett redukálva.

Ebben bizonyos foku méltánylást látjuk az erdőgazdaság természeténél, mely képtelen a maga évtizedekre szóló gazdasági berendezésével a conjuncturális jóvelemek utáni adóterheket viselni, mert hiszen az

erdőbirtok évente az összterületének alig 80–100-ад részével jöhet a jövedelmezőség tekintetében számításba.

Meg kell említenünk mint igazságtalanságot, hogy az erdőt terhelő váltásig százeléka a más minőségű ingatlan váltásigáig mérten tulmagas; mint sereimel, hogy a törvény biztosította 2 évi részlefizetést a végrehajtási utatásis nem acceptálja, sőt a két hónapon tuli késedelmet 50%-os bíráságall sújta.

Ezek igazságtalanságok, de nem ténybeli tévedések! De van a végrehajtási utatásinak több oly szépséghibája, mely a hozzá nem értésből származik.

Egyedül mint legszembetűnőbbet a talaj értékelését említjük meg, mely a kataszteri jövedelem 2000-szeresével tulmagasan értékelte az erdőt talaját. Az 1000 koronás alsó határ pedig egyáltalán nem distingvál, mert váltásigáig sújta azokat a területeket [kopár, véderdő, futóhomok] melyek jövedelmét nem hoztak, sőt ellenkezőleg állandó terhet róttak a birtokosra.

Azt, hogy a pénzügyi kormányzat nem törődik avval, hogy igazságtalanság és sérelem árán, még pedig gyorsan juttatja az államat a váltásigát jelentő jövedelemhez, ha helyeslenni nem is, de meg tudom érteni.

De hogy a pénzügyminiszter a törvény rendelkezéseit nem respektálja — azt már menteni sem lehet.

Pedig a ténybeli tévedések is erre vezethetők vissza, mert hogy a másik illetékes faktor egyetértésének dokumentálása a végrehajtási utatásiból hiányzik — csak arra enged következtetni, hogy a törvény mellőzésével nem hallgatták meg — vagy nem fogadták el a földművelésügyi miniszterium észrevételeit.

A pénzügyminiszter az adófizetők előtt nagyon rossz példát statuált!

***

Ha tanácssal szolgálhatunk a fizetést illetőleg, úgy azt tartjuk, hogy a határidőre fizetendő a váltásig, mert a kiadott rendelkezések megváltoztatására sok remény nincsen.

Olyan teher tétel, mely 50 százalékkal nőhet, a jövő gazdálkodás szempontjából nem kívánatos.

Amellett, ha a pénz vásárló ereje romlik, egy újabbrendelet a most megszabott váltásigösszeget könnyen valószínűsíti, ami súlyos megterhelést jelenthet a birtokosra, mert a fá árát nem emelkedik arányosan a pénz romlásával.

Az erdők kaszálásának káros következményei.

Úgy vélem, hogy abban mindnyájan egyetértünk, akik erdőgazdasági kérdésekkel foglalkozunk, hogy a meglévő erdőségek fokozottabb védelmét biztosítaniunk kell.

Nem nézhetjük összetett kézzel azt az állapotot, hogy lomberdeinek egy része szemünk előtt értéktelenedik el, amikor képesek volnának azt megakadályozni.

Nagyon természetes, a lomberdők életképtelenedési folyamata szándékon tényezőitől függ.

Az „Erdészeti Lapok” hasábjain ezt a kérdést több oldalról megvilágítottam. Most is ezzel szerkesztők röviden foglalkozni.

Ezutalt újra csak a bükk megfigyeléseinkről és tapasztalatainkról írok.

Már több év óta látjuk, hogy vannak erdőrészelek, amelyek távol fekszenek az egyes közöskégtől, talajuk kielégítő, kitétt-ségük és formációjuk ellen sem lehet panasza, az erdő megnyitása régen megtörtént és természetes újjal még sem jelentkezik oly mérvbem, ahogy az az adott viszonyok s előfeltételek mellett megvárható volna.

Viszont látjuk, hogy egyes megritkított erdőrészekben a felújulás teljes egészében észlelhető és ép a lapos és enyhén mendedékes helyek látszanak üreseknek, ahol pedig a felújulást a legbiztosabbra vettük. Szembetűnő az, hogy oly vegyes fanemű fiatalosban, amelyben a gyertyán egyébként elszörtán fordul elő, a nemesebb fanemek részére predesztinált mű talaju, jó kitétt-ségű foltok tisztán gyertyánból állanak, míg köves, sekély talajon rossz kitétt-ségű mellett, a nemesebb fanem díszlik.

A látszólag szép, 20–30 éves fiatalosainkat közelebből szemügyre véve, azok egy része girbe-görbe, ágas-bogas, csak egyedekből állanak, melyeken egy bizonyos kortól kezdődő lendületes növekvés tapasztalható.

Ezek a felsorolt erdőrészelek javarésze oly helyen fekszenek, ahol a legelő jószág számottevő kárt nem okozhatott. Azonban tagadhatatlan, hogy a tiz év előtt még rudliba járó szarvasok az ily erdőket előszeretettel felkeresték. Ennek bizonyosságúlag szolgálunk azok az elgyertyánosodásnak induló, vagy sziklás foltok, ahonnan a folytonos vadragás a kórist kipusztította.

Minden oldalról kutattuk az okot, amely az említett eseteket előidézhette.

Igyekeztünk tudományos alapon megoldást lenni. Elsőbb a vadragásra, a rosszul vezetett vágás-módozatokra gondoltunk, de éreztük, hogy okoskodásunk nem helytálló. Hisz valószínű, hogy ez mind hozzájárult, de a tulajdonképi okot máshol kellett keresnünk.

Ha kaszálás idején az erdőt járjuk, sajnos ma is még sok helyen a tiltott *erdei sarlóadás* cs friss nyomaira bukkanunk. Volt idő, amikor a fiatalosokat, a megritkított erdőket állandóan kaszálták.

Felületes szemlélés mellett azt hinnénk, hogy abban a megritkított erdőben, illetve fiatalosban a kaszálás kárt nem tehetünk.

Viszont, ha azt tüzetesen megnezük, szinte elcsodálkozunk, hogy az üresnek vélt lábas erdőben és fiatalosok tisztásain, mily sok apró, magról kelt csemete van.

Ha a kaszálás folytán a kis csemetéket évről-évre levágjuk, azok közül a rosszul sarjadók fokozatosan kipusztulnak, ellenben ott marad az, amelyet kitűnő visszacszerző képességgel áldott meg a természet. Egy-két eset kivételével, az ilyen nem tartozik a nemesebb fanemű csemeték közé. Ennek következtében az elgyertyánosodásra nem hajló erdők felújulása késik, mert abból a nemesebb cseprentés fokozatosan eltűnik.

A fiatalosok pedig a legjobb esetben elcsonosodtak.

Viszont az elgyertyánosodásra hajló erdők és a fiatalosok tisztásai pedig teljesen elgyertyánosodtak.

Lippóczy Béla.

Egyesületi hírek.

Múlt évi december hó 11-én Miskolczon tartott második rendes közgyűlésünk jelen voltak:

Földváry Micsa elnök, Borhy György alelnök, Onkay László ügyvezető alelnök, Alberty János titkár, Soós Károly pénztárnok, Békly Albert, Berényi Péter, Fodor Gyula, Jahn Rezső, Kachelmann Ottó, Király Lajos, Kiss Zsigmond, Nagy József, Nemeth Béla, Palla Zoltán, báró Ragályi Balassa Ferencz, Radó Gábor, Tormay Gyula, Szabó József, Szilvassy László, Zey Dénes, Vaitzik Emil, báró Waldbott Kelemen tagok.

Az elnök az ülést megnyitja s a legutolsó közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasását rendeli el. Ennek kapcsán Tormay Gyula örömmel állapítja meg, hogy az erdőkóristások ügyében az egyesületnek a kormányhoz intézett beadványa eredményteljárt, mert a 131.555—2922. B. Ú. sz. rendeletet az abban foglaltak hivaték elérték. Ennek a rendelkeznek üdvös hatása a közgazgatási hatóságok erőlyes fellépésében s az ügyek gyorsabb menetű elintézésében már jelentkezik is.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök beszámoló az egyesület tevékenységéről, mely főként annak organizálására szoritkozott; nevezetesen a tag gyűjtésre s az egyesület vagyonának szaporítására. A pénztári készlet 87,107 K. Az egyesület tehát abban a helyzetben van, hogy lapját újra megindíthatja.

Az előlétesületek ez irányban már meg is törtétek s reméli, hogy a közel jövőben meg fog jelenni.

Kéri a tagokat, hogy a megindítandó lapot — az anyagikon kívül — közleményekkel is támogassák. (Örömmel várjuk!)

Az elnök azután bejelent lemondását, mert hivatali állásánál fogva nem érzi azt a függetlenséget, amelyet az egyesület érdeke megkíván.

Az egyesület jelenlévő tagjai bár belátják az indokok helyességét, elhatározásának megmósztatására kéri.

Az elnök ragaszkodik lemondásához, azt a közgyűlés végül is sajátállal elfogadja s jegyzőkönyvileg örökíti meg elismerését szerző munkája iránt s fejezi ki köszönetét.

Ezután a közgyűlés egyhangulag Waldbott Kelemen bárót választja meg elnökvé, kit a lelépő elnök köszönt, mint olyant, aki egyéni képességével s az erdő szeretetéből fakadó ügybuzgalomával leginkább hivatott az egyesület vezetésére.

Lábon álló erdőket,

valamint kitermelt tűzfát és műfát ab erdő és wággonba rakva állandóan

veszünk

STERN JAKAB és FIAI

fatermelők és nagykereskedők

Budapest, VII., Csengeri-utca 9. szám.

Telefon: József 124—97.

Dr. LAMM ANTAL

fonómagpergetőgyára

KÖRMD.

Ajánl legmagasabb csiraképességű túlevél-, lombfa- és gyümölcsmagvakat.

Waldbott Kelemen báró megköszöni a tagok bizalmát. Megválasztásait azt véli látni, hogy az egyesület a mai nehéz időkben független, minden befolyásoktól mentes, a munkát ismerő és kedvelő ember kezébe kívánja a vezetést adni. A megbízást nem csupán megértelteséssel veszi, hanem komoly munkával oldja meg.

A távozó elnök érdemeinek méltatása után kéri az egyesületi tagok összetartását, támogatását.

Ezt követően az ügyvezető alelnök jelentése, melynek során az erdőtervény-javaslatokat ismertette.

A javaslatok fölött részletes vita indult meg s a hozott határozatok illetékes helyre való eljuttatásával az elnökség nyert megbízást.

Különös méltánylást s elismerést váltott ki az Alföld felsítésára vonatkozó törvényjavaslat, amelynek során a javaslat tervezője Kaán Károly h. államtitkár a közgyűlés egyhangúlag az egyesület tiszteletbeli tagjává választotta.

Ezek után az erdőóvgyógyultságról szóló végrehajtási utasítást ismertette az ügyvezető, melynek abszurditását úgy jogi mint gazdasági vonatkozásában kimutatta.

Többek hozzájárulása után a közgyűlés tiltakozó beadvánnyal fordul a kormányhoz s kéri a végrehajtási utasításra vonatkozó rendelet hatályon kívül helyezését, a reális értékelés biztosítására a becslő bizottságok kiküldését, a jelenlegi forgalmi árak mellőzését s a fizetési határidő meghosszabbítását.

Az ügyvezető bejelenti, hogy gróf Károlyi László abaujmegyei erdőbirtokos, mint alapító az egyesület tagjainak sorába lépett s 20.000 K-t ajánlott fel alapító tagjaddal.

Különböző adományokból 22,000 K. folyt be úgy, hogy az egyesület vagyona 140,000 korona.

Kéri a közgyűlést, hogy a „Magyar Erdész” helyett „Magyar Erdőgazda” címen jelenhessen meg az egyesület lapja.

A régi cím osztályt, foglalkozást jelent s éppen ezért nem alkalmas arra, hogy szélesebb körben keltsen érdeklődést s különben is az új programot az a cím nem öleli fel.

Az egyesület lapja a gyakorlati erdőgazdasági kérdésekre kíván foglalkozni s ily irányban akar utbaigazítást s felvilágosítást adni az erdőbirtokosok s a hivatalos szervvel avval foglalkozóknak.

Javaslatára a közgyűlés 10,000 K.-ás pályadíját tűzték ki — a lap hasábjában 1923. évben megjelenő legjobb erdőgazdasági vonatkozású cikkre.

Az elnök indítványára a közgyűlés gróf Károlyi László az egyesület legnagyobb erdőbirtokosát védőnkévé választotta.

Borhy György indítványát a forgalmi áddal kapcsolatosan az egyesület magáévá teszi s a mentesítés érdekében felír a kormányhoz.

A közgyűlést társas ebéd követte.

Folyó évi június 10-én 10 órakor tartja az egyesület legközelebbi közgyűlést Miskolcon a városház nagytermében. Kéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Br. Waldbott Kelemen, az egyesület elnöke 10,000 K.-ás pályadíját ajánlott fel,

úgy, hogy ezidőszent két 10,000 K.-ás pályadíj áll rendelkezésünkre.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések Alberty János m. kir. főerdőmérnök, egyesületi titkár Miskolc, Erdőfelügyelőség; a lapunkat érdeklő közlemények pedig Onczay László uradalmi erdőtanácsos Füzerkömly, Abauj-Torna vm. címére intézendők.

A tagsági s előfizetési díjak az egyesület folyószámlája javára a Magyar Általános Hitelbank sátoralj helyi fiókjához fizetendők be.

Pályázat.

Borsod-Gömör-Heves vármegyék Erdészeti Egyesülete 10,000 koronás pályadíját tűzték ki a lap hasábjában 1923. év végéig megjelenő legjobb erdőgazdasági vonatkozású cikkre.

Öméltsősága bár Waldbott Kelemen, az egyesület elnöke pedig ugyan 10,000 K.-ás pályadíját ajánlott fel azon egy cikk terjedelmű közlemény jutalmazására, mely az alább megadott kérdést a legjobban oldja meg:

„Az erdőfenntartásáról készülő törvénytervezetben mielőtt preventív intézkedések s megtorló rendelkezések felvetése volna cél szerű, hogy a magyar erdők legnagyobb veszedelmét jelentő erdei kihágások s vétségök további elhárulására megadályoztassék.”

A pályamű jelégés levéllel f. évi július hó 31-ig bár Waldbott Kelemen Tolcsva címre adandó be.

A pályadíjat nyert közlemény lapunkban lesz közzétéve.

A Magyar Államvasutak és a belföldi talpfatermelés.

Termelési kényszer Magyarországon ma már egyedül a vasuti talpfára, illetve a talpfát adó műfára áll fenn.

Amennyire belátjuk, hogy a termelés bizonyos irányú korlátozása közérdekből szükséges lehet, annyira el kell itélnünk a MÁV gazdasági politikáját, amelynek ele éppen a talpfatermelő magyar erdőbirtokosság ellen irányul.

Veszteség éri a birtokost még akkor is, ha a talpa világpáriszt szerinti árat kapja meg, mert más választékra (fűrészárra, donga stb.) való feldolgozás 100%-al nagyobb tőrtárhoz juttatja.

De sajnos a MÁV a kényszertermelésre s az átvételi monopóliumára támaszkodva, a fenti áron jóval alul fizeti a belföldi termelőt. Ennek a gazdasági politikának a moráljához azonban sok szó fér, amikor ugyanaz a MÁV a román és cseh eredetű talpfáért minden árat megad (pl. a közel-műltben a C. S. D. által kislejtezett talpfáért 50%-al nagyobb árat fizetelt).

Mi ennek a szükségszerű következménye? A kényszertermelés dacára a belföldi termelés folyton csökken s ez nem szolgálja a külkereskedelmi mérlegünk javát. Ha így folytatódik, a devisakézpontnak lassan nem lesz annyi devizája, hogy a MÁV szükségletét fedezni tudja! (A legális kereskedelem már most is ezt sínyli).

Pedig állíthatom, hogy a belföldi termelés — a tartamos hozamu erdőgazdálkodás

mellett is — erősen fokozható, csak adja meg a MÁV azokat az árakat, amit az import talpfáért fizet.

E súlyos sérelem mellett — a MÁV közismert bürokráciájának — mennyi más lehetlenségűl szenved meg a hazai termelő! Hónapokig nem tudtuk megkapni az átadott talpa árát. Amint az egységárák megállapítását nem tartották szükségesnek a megszabott időn belül, azuk még nem is fizettek. A korona vásárló ereje rég felére romlott le mire a szerencsétlen magyar termelő a pénzéhez jutott.

A bejelentett bükk talpa, átvétel nélkül maradt, amíg megfültet s tűzifába került, a termelő nagy kárára.

Az átvétők utjában a tulajdonos értesítése nélkül eszközik az átvételt s az igazoló vételvétele sem adják ki.

Mindezekért, ha valaki beadvánnyal fordul az igazgatóságához, választ ugyan arra ne várjon!

El kellett mondanunk mindent, talán meghallják az intézkedésre hivottak s a gazdálkodásuk helytelen politikáján s rendszerén változtatni fognak.

ÜZLETI HIREK.

1. Tűzifa:

kereslet, vételkésny jó, a piacok felvevő képessége minden mennyiségre jó. Ab erdő tűzfáért üm.-ként 3-5000 K. egységárak érhetőek el minőség és távoliság szerint. A román tarifamegkötés (az export tűzfáért 58%-al) újabb íremelkedés: von maga után A Devizaközponttól fel, szokol kintalást alig lehet kapni, ennek következtében a behozatal esckély. Belföldi száraz hasáb ad feladó állomás ... .. 200-210000 K. Belföldi friss hasáb ad feladó állomás ... .. 160-180000 K. Romániai tűzifa ad belépő áll. 1500-6000 lel Szlovák ... .. 5000-11000 csk

2. Faszén:

belföldi la ad feladó állomás ... 500-550000 K. belföldi la ... .. 450-480000 K. romániai ad belépő ... .. 20-24000 lel szlovák ... .. 2900-34000 csk

3. Műfa:

tőgly épületfiban a kereslet diékn. Ab erdő a tőgly m³-e 16-20,000 K. a bükk m³-e 6-16,000 K. között van.

Hazai áru budapesti paritásban:

tőgly gőmbűfa fa m³-e ... .. 24-35000 K. tőgly furnírónk ... .. 50-60000 K. tőgly boules ... .. 85-100000 K. ... .. export minőségben 100-120000 K. bükk gőmbfa ... .. 20-26000 K. kőrís ... .. 15-25000 K. éger ... .. 26-34000 K. gyertyán ... .. 20-24000 K. akác ... .. 16-20000 K.

4. Fűrész áru:

kereslet különösen a szőlők bükk íránt erősen s az árak emelkedésre igazódnak. Tőgly szelvényben bepesti paritás. tőgly szelvény ... .. 70-80000 K. tőgly szelvény ... .. 60-100000 K. bükk gőzölt szelvény ... .. 60-70000 K. ... .. szelvény ... .. 75-80000 K.

5. Vasuti talpa ad feladó állomás:

27 m. h. tőgly ... .. 4070 K. 25 ... .. 3640 ... 22 ... .. 2570 ... 27 ... .. 3100 ... 25 ... .. 2185 ... 22 ... .. 2035 (legutolsó MÁV-f. fizetések)

6. Fagyártmányok, ad feladó állomás:

Donga (gőnc) 1000 drb. fenékelk 200000 K. szőlőkáró tőgly 16-20 m. h. 10000 kg. ... .. 50-60000 e

Márer Benő és Társa

BUDAPEST

Telefon 38—57. Reáltanoda-u. 19. szám

Vesz minden mennyiségben

mindenfajta keményfa anyagot, talpfát, tűzfát, bányafát és egész

erdőkitermeléseket.

szőlőkaró akác 10000 kg. ...	35—40000 K.
kerékfalp bükk 22—24 "h. 2/12—3"	
drbja ...	140—150 •
kerékfalp kőris drbja ...	200—240 •

7. Építési anyag, ab gyár:

Tégla nagyfűrészelt drbja ...	48 •
• kisméretű ...	37 •
• nagyfűrészelt mészhomok ...	38 •
portlandt cement 100 kg ...	4100—4900 •
mész 100 • ...	3000—3800 •

Panaszrovatot

nyitunk. Kérjük, hogy mindazon kihágási eseteket, amelyek nem az erdőfőrvény szellemében nyertek elintéztést, hozzák tudomásunkra. Ezek nyilvántartásával, az illetékes hatóságok figyelmét akarjuk felhívni arra, hogy a kihágások egyöntetű elbírálást s erélyes megtorlást nyerjenek.

Örömmel olvastuk az Erdészeti Lapok márciusi számában Nagy erdőtanácsosnak "Az erdei lopások és kivételés intézkedések" című cikkét, amelyet teljes egészében magunkévá teszünk, de kénytelenek vagyunk rámutatni, hogy a közigazgatási hatóságok nem mindenütt intézik el a kihágások ügyét oly gyorsan, alaposan s avval a szigorúsággal, amint a cikk szerzője azt említi.

Nagyon sok helyről halljuk, hogy a közigazgatás művelőstől kezeli éppen a kihágási ügyeket.

A bejelentett káreseteket hónapok múltán veszik tárgyalás alá s mire az ítélet megszületik s annak végrehajtására kerül a sor, 2—3 esztendő is eltelik. Eltekintve attól, hogy az ítélet késői megtorlása a büntetéstől való féltelmét szünteti meg a kihágónál, ami szűkítanja az utabbi kihágásoknak s a birtokos mérhetetlen kárt jelent elcsúsztatás, mert a pénzünk fokozatos romlása folytán az ítélet végrehajtásakor a szenvedett kárnak igen csekély hányadát kapja vissza.

Mint szomorú tünetet kell megemlítenünk, hogy újabban mind gyakrabban halljuk híret a büntetés-pénzek elengedésének, ami a kihágások számának apasztására éppen nem a legalkalmasabb mód.

Nem hagyhatjuk szó nélkül azt sem, hogy a tárgyalás helytől rendszerint a távolesó szolgabiroisági székhely van kitérve. A tárgyaláson az erdőőri személyzetnek tanúzás végett úgyszólván teljes számmal meg kell jelenni, az erdők őrizetlenség maradnak s a mindig jól értesült károsított aznap védtelenül szolgálja ki az erdő.

Kuriózusnak említhetjük meg az alábbi érdekes esetet, ami a mai országhatárok mellett másutt is előfordulhat.

Egy magyar erdőbirtokos erdejének egy része átnyúlik cseh megszállott területre. A jelenlegi határral szomszédos magyar falu lakossága a megszállott részre eső erdőt allodánon dézsmálja. A cseh csendőrség és vámőrsége a tolvajok eddig egyszerűen sem sikerült elfogni, viszont a magyar hatóság a nevéket s ténykörülményi pontosan feltüntetve bejelentésre azt a választ adta, hogy idegen állam területén elkövetett kihágásokért magyar állampolgárok nem vonhatók felelősségre.

Kérjük, mi lett volna a közigazgatás feladata, ha a parasztfaloktól túlév magát, inkább az erdőfőrvény szellemében

járt volna el? vagy magyar állampolgárok megszállott területen lévő vagyonaik megóvása annyira közömbös a magyar államhatolomnak?

A mezei erdei értékek és árszabályozathoz is volna néhány szavunk. Közudomásu, hogy e szabályzatban köztudott egységárak még a kibocsátás pillanatában sem érik el a forgalmi értéket. Amíg az árrelőadóskorról a hivatalos szervezet tudomást kerez, amíg az a közigazgatás retortájára kerül, addig kész próba minden bírtag előtt az erdő, mert még ha ráit is fogják s a legszigorubbban megbüntetik, 100 százalékos nyereséggel evéckél ki a bajból.

Craus Géza javaslatát, ki az árszabályzat tételeinek birtag kb. árban való értékelését ajánlja, bár mint értékemért helyesnek tartjuk, a gyakorlati keresztülvitelénél nehézséget látunk.

Célravezetőnek tartanánk, ha a közigazgatási bizottság az árrekelések esetén — amint az a kereskedelmi életben is szokásos — a legutolsó árszabályzathoz viszonyított felárakat állapítaná meg, ami tekintettel, hogy sok irodai munkát nem igényel, gyorsan s minden költség nélkül volna publikálható. *Schudich Nándor.*

Juhn Róbert és Társa

Sátoraljaújhely

Andrássy-utca 2. Interurbán telefon 75.

Épület, tűzfifa és szénagyke-
reszkedők, teher és személy

autófuvarozási vállalat.

Szállítunk bármely magyarországi állomásra
faszenet, tűzfifa, talpfát, dongát stb.
Elvállalunk nagyobb fakitermelésű és szén-
bányánál teherautó szállítását.

GŐZEKE

részletek mindenféle gyártmányu gőz-
ekéhez készit és szállit preciz kivitelben, acél
fogaskerekeket, fémcspannyakat,
tűszekereket, tömcsapokat stb.

SODRONYKÖTELEKET

SZILÁGYI ÉS DISKANT gépgyára MISKOLC

Eladó: 5-ös „KEMNA” eke altalajtróval.

Hazai ipar és termelés

Legmegbízhatóbb és legnagyobb csiraképességű erdei vetőmagot:
erdeifenyő-, feketefenyő-, lucfenyő-, vörösfenyő-, simafenyő-,
czirbolyafenyő-, banksfenyőmagot ajánl tavaszi vetésre

Kőszegi Fenyőmagpergetőgyár

Erdészeti magnagykereskedés. Erdészeti csemetekertek
KÖZSEG (Vas megye)

Akácvmag, magaskőrís, virágos kőrís, amerikai kőrísmag,
égermag, nyírfamag, gledicsia, amerikai feketedű, juhar-
mag, Liliodendronmag, gyümölcsmagvak. Erdészeti csemeték.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Pontos, lelkiismeretes kiszolgálás!

Zempléni vármegyei Keresztény Sajtóvállalat Sajtóhelyi

könyvnyomdája könyvesboltja

minden az erdő- és mezőgazdaságokban, ipari és
kereskedelmi vállalatoknál használt nyomtatványt
ilészes kivitelben, jutányos áron készit.
Vidéki megrendeléseket gyorsan, pontosan és lelkiismeretes intézünk el.

Magyar Erdőgazda

BORSOD-GÖMÖR-HEVES VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 15-én.

Szerkesztőség: Füzérkömlös, Abauj-Torna vármegye.
Kiadóhely: Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdája
Sátorajuhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:
Onczák László

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 600 korona. Nem tagoknak 1200 korona.
Égyes szám ára 120 korona.

Uj köntösben, régi szellemben.

A nagy világgés és a romboló forradalom után összeült egy kicsiny gárda — Borhy György, Tornay Gyula, Földvár Miksa — és annak a lehetőségén s a követendő módozatokon tanakodott, amellyel a szerencsétlen Trianon folytatn árván maradt „Borsod-Gömör-Heves vármegyéi Erdészeti Egyesülete”-t új életre lehesen kelteni, hogy friss erőben, tettere készen álljon, amikor minden magyar embernek soha meg nem szűnő vágya, el nem fojtható törekvése és szent reménye: az egész, boldog, nagy Magyarország visszaszerzése valóra válk.

Az aggódo kis gárda minden tagjának lelkét áthatotta az a tudat, hogy igazán egészséges és eredményes működés csak akkor várható, ha az egyesületi élet felkészítéssel kapcsolatosan annak már hosszabb ideje szünetelő orgánmát, a „Magyar Erdész”-t ismét megindítja.

Nehéz munka, sok fáradság, keserű csatlások és számtalan akadály legyűrésére után megújult az egyesületi élet és ime utrakelt a „Magyar Erdész” uj köntösben, de a régi szellemben.

Az egyesület a legutolsó közgyűlési határozat alapján a „Borsod-Gömör-Heves vármegyéi Erdészeti Egyesülete” cím helyett felveszi a „Tiszajobbpárti Vármegyéi Erdészeti Egyesülete” címet és lapjának a Magyar Erdész helyett a „Magyar Erdőgazda” elnevezést adta.

Nincs szükség ismertetésre, beköszönőre, hisz a legregibb vidéki erdészeti egyesület sikereiben gazdag működésének folytatásáról s annak a lapnak megindításáról van szó, amely mulattatva oktalt, a kartársi ösztöztartást szeretettel ápolta és könnyed, kedves modorról mindnyájunknak elterelhetetlenül a szívéhez nőtt.

A lényeg megmaradt, csak a forma változott.

Épen ezért merjük hinni, hogy a „Magyar Erdőgazda” szintén meg fogja találni azt olvasó közönséget, mely a „Magyar Erdész” szívesen látta és ki fogja érdemelni azt a bizalmat és szeretetet, amellyel a „Magyar Erdész” dicsekedhetett és amelyről a második évfolyam első számában azt írta a szerkesztő: „Bizalommal, némi megnyugvással nézünk a jövő elé, hisz bátorítat arra a lap rövid multja. Az a bensőségesség, meleg viszony, mely tisztelt olvasóinkkal egybeköt, az a páratlan támogatás, melyben mindentelől részesítettek, élő tanuja lapunk létjogosultságának; a mindinkább fokozódó érdeklődés pedig kitüntető célnak helyességének. E cél fog tovább is szemünk előtt lebegni, ez lesz szövegtünk a kijelölt után, melyről leszn nem fogunk, bár legyen az görbnyűs, vagy tövissel behintett. Ugyanaz a szabad szellem fogja

ezután is átlegeni lapunkat, oda irányítja törekvésünket, hogy azt úgy belső tartalmára, mint külső kiállítására nézve emeljük, fejlesszük s így tisztelt olvasóinknak minél tanulságosabb, élvezetesebb olvasmányt szolgálhassunk s fejlődő szakudományunkat szerény erőnkhez képest szeretett hazánk, mindnyájunk javára a haladás szellemében győzedelmre segítsük”.

Volt létjogosultsága a „Magyar Erdész”-nek, szakirodalmunk egyik oszlopja, boldogult Illés Nándor bizonyította, aki így írt: „A Magyar Erdész” különös hitvallásának tartom azt, hogy helyet adjon az eleven vélemények szabad megnyilvánulásának és megvitatásának. Nem akarom ezzel azt mondani, hogy mindenáron ellenzéki lapnak kellene lennie. A nézetek szabad megnyilvánulásának lapja legyen. Ez magában szép és hasznos hivatás. Eppenséggel nem tartok attól, hogy a ferde vélemények megcáfóloja ne akadjon munkatársai között. Mert elég magasan állónak ismerem erdész-közönségünket a tudomány színvonalán, mint, hogy ne kellene felténnem róla, hogy mindig csak az igazságot fogja keresni”. Van tehát létjogosultsága a „Magyar Erdőgazda”-nak is, hiszen ugyanazokat az eszméket a célokat kívánja szolgálni, sőt szükség van rá is különösképen, mikor a magyar erdő s annak gazdasága a legválóságosabb viszonyok közé jutott.

A multban elhangzott nem egyszer az a panasz, hogy az erdőbirtokosok nem méltatják kellően az erdészetet, nem tördnek az erdőgazdasággal, az erdővel, melyet legfeljebb csak a vadászat sportján át értékelnek.

Ujabbán a helyzet öröndetesen javult: az erdő kedves megbecsülése, őszinte szeretete, feltő gondozása immár minden birtokos lelkében él és az erdészet iránti érdeklődés, az erdészeti körökkel való érintkezés mind melegebb, bensőbb és megihettebb lesz.

Ez az általános lelki átalakulás vonta maga után és tette szükségessé az egyesületi közölny címének megváltoztatását is, melyt a régi tendencia további értetlen fenntartása mellett és a mult kedves tradícióinak köteleességzerű ápolásával csupán köröt bővítettele azáltal, hogy az erdőgazdákat, az erdőbirtokosokat is szorosabb együttműködésben, bizalmas barátságban és őszinte megértésben fűzi össze az erdészettel.

Ugyanez nyilvánul meg magának az egyesületnek címváltozásában is, amellyel Borsod, Gömör és Heves vármegyéeken kívül a Tisza jobb partján elterülő valamennyi vármegyére terjesztette ki működési körét anélkül, hogy az egyesület célját és jóváhagyott alapszabályait egyébként megváltoztattatja volna.

Magja, gerince a régi territorium, melynek a demarkáción túl maradt egyesületi tagjait — barátainkat, jóakaróinkat — arra kérjük, hogy a multban vallott és követett eszmékhez, elveikhez, törekvésekhez a jövőben is hívek maradjanak; tartanak ki mellettünk ö, kik ezt az egyesületet alapították és felvirágoztatták. Sohase felejtkezzenek meg boldoglatn hazájuk szenvedéséről, honnan áldás és szeretet száll mindannyiuk felé; fogadják tőlünk ez alkalommal kartársi, bajtársi őszinte üdvözlésünket és támogassanak bennünket a jó ügy nevében a régi szeretettel, míg ismét egyesülhetünk.

Kérjük egyuttal az egyesület működésének területén lakó erdőbirtokosokat, erdőtisztiket, az erdőgazdaság iránt érdeklődőket, az erdőt, természetet szerető közönséget, hogy anyagi és erkölcsi támogatás, valamint szellemi közreműködéssel járuljanak hozzá az egyesületi életnek, a közölny tartalmának a régi színvonalon való fenntartásához.

Kérünk minden magyar erdőgazdát, támogassa a nemes célért küzdő ifju „Magyar Erdőgazdát”, hogy felvirágozthassék uj köntösében a régi szellemben!

F.

A földreformnovella és az erdő.

A földbirtok helyesebb megosztását szabályozó törvénycíkel kimondja, hogy „az erdő s havasok gyanánt nyilvántartott ingatlanokra intézkedési nem vonatkoznak.”

A törvény végrehajtása során a földművelésügyi miniszter szükségélt látta annak, hogy ezt külön is lesözege. A 2851/1922. sz. rendeletében kijelenti, hogy az „1920. évi XXXVI. l. c. hatálya a törvénycíkel 83. §-a szerint az erdőkre általában nem terjed ki.” Szükségesnek találta ezuttal az erdőgazdaságot megvédeni, mert a továbbiakban képes intézkedni: „ez a törvény s a végrehajtásában kiadott rendelet az erdészeti érdekeket többféle vonatkozásban érinti. Ez érdekek megővésának biztosításáról — az idezett törvény végrehajtása során — megfelelően gondoskodni kell, ezért szükségesnek tartom, hogy a megváltási eljárás során az illetékes erdőfelügyelőség is részt vegyen.”

Sőt tovább megy s a kisajátítás alól mentesítendőnek jelzi „az oly mezőgazdasági ingatlant, mely az oszkerü erdőgazdaság folytatásához, illetve az erdészeti üzem zavartalan fenntartásához nélkülözhetetlen, avagy az erdő határának célszerű kikeresítéséhez szükséges.”

Ugyane tárgyban egyidejűleg 90716/1922. földm. min. sz. alatt pedig egy körrendeletet adott ki, amelyben a megváltás alá kerülő területek minősítésénél követendő

eljárásról intézkedik, directívát ad az érdekeltekből törzstörzseknek s tájékoztatja őket, hogy mily címen mentesíthetők a megváltás alá vont oly területek, melyek az erdőgazdasággal valamelyes vonatkozásban vannak.

Elismeréssel adozott Magyarország minden szakembere a földművelésügyi miniszter ezen gondoskodása iránt s azt a meggyőződés merítette, hogy tudatában van az erdő nagy nemzetgazdasági jelentőségének.

Az időközben benyújtott erdőtervény javaslatok megerősítették ebbéli felfogásunkat, amelyekben azt láttuk, hogy a kormányzat az erdőgazdaságot fokozottabb védelmébe veszi és az új erdő telepítését törvénybe iktatva hitvallást tesz amellett, hogy ma Magyarországon nem erdőt irtani, hanem telepíteni kell.

Nem akartunk a szemünknek binni, amikor a földreformnovellában a törvény hatálya alól kivett és sérthetetlennek minősített erdőről ugyanannak a földművelésügyi miniszternek azt a javaslatát láttuk, amely szerint, ha az erdőhöz tartozó mezőgazdasági ingatlan megváltás alá vonatott, úgy az ahhoz tartozó erdőbirtok is igénybe vehető, s hogy az erdő általában a közlegelő s a házhelyek céljaira is kisajátítható!

Nem is arra a jogi absurditásra akurunk most rámutatni, hogy egy oly törvény hatálya alá akarják vonni az erdők kisajátítási jogát, amely törvény kifejezetten maga kimondja az illetékeltenséget e fölött, hanem arra, hogy ezt ugyanaz a miniszter teszi, aki ennek a törvénynek a tervezője volt a aki álláspontját az erdő fokozottabb védelmét illetőleg a fent hivatkozott rendelkezésekben oly helyesen le is szögezte.

Nem értjük, hogy ugyanaz a miniszter, ki szerzősége láta az erdők telepítését s az erdő ökszerű művelését előmozdítani, — rövid hónapok múltán önmagával ellentétbe jutva — ma hogy tehet egy ilyen javaslatot, mely az erdőgazdálkodás principiumaival annyira ellenkezik?

Nemrégiben még elismeréssel és csodálattal adozott Magyarország erdészeti társadalma a miniszter készsége, hozzájárulása, s erőszerelete iránt, amikor a törvényjavaslatok során elhangzott támadásokat a tárgyi igazság abszolút fölényével visszaverte.

Nem tudjuk ezek után elhinni, hogy ebben a javaslatban Nagyatádi Szabó Istvának része lehet; nem tudjuk elhinni, hogy a javaslatának ez a része elismert szakembereinek véleménye alapján készült!

Tudjuk, hogy az ily természeti javaslatok tervezésénél a miniszter csak az általános directívákat adja; ez csak a tervező hibája, büne lehet, ki erdő sorsáról intézkedett annak szerete s hozzájárulása nélkül. Mert bűn ez, amikor a mai Magyarországnak anyai erdeje sincs, hogy a szükségletének egy harmadát fedezni tudná s emiatt súlyos milliárdokkal leszünk évről-évre szegényebbek.

Az idézett 2851 és 90716—1922. földm. min. sz. rendelkezések az erdő védelmének mentesíteni kívánták az ökszerű erdőgazdálkodás szükséges mezőgazdasági területeket, ez a javaslat pedig elveszi a mezőgazdasági ingatlan, hogy utána az erdő is kisajátítható!

A kis területű mezőgazdasági birtok

igénybevétele esetén a birtokhoz tartozó több ezer holdas erdő osztására adja meg ez a jogcímét.

Szörnyű felelősséggel tartozik az, aki ezt a lehetőséggel belevizsi a köztudatba, mert a végrehajtásra sosem kerülhet, hiszen az erdinek pusztulását jelenti.

Mert csak meg kell nézni a kilopott, agyonlegettetett, vízmosásos, községi erdőknek csulok koprokat.

Ezt kormánytámogatással nem elősegíteni, de megakadályozni kell!

Erdőből legelőt javasol kihalásitani a novella. Tűz és víz nem fér össze!

Megmaradt erdink majd kivétel nélkül feltétlen erdőtalanok, azt legeltetni nem lehet!

A fa elcsenevezedik, a fű eltűnik, kopár támad a nyomán.

Igazán nem érdeke az országnak, hogy erdőtárs árán fejlessze az állattenyésztést.

Ebből exportálható feleslegünk van, fában pedig koldusok vagyunk. Az erdő a környékbeli lakosságunk mindenütt megélhetést biztosít s az erdővidéki lakók existenciáját erőszakosan védelembe venni — ily áldozat árán — még akkor sem volna szabad, ha arra szükség volna.

A házhelyek biztosításánál a törvény védelmébe vette a gyümölcsösöket, a novella szerint erre a célra irtani lehet majd az erdőt.

A fa életszükséglet, — gyümölcs nélkül meg lehet élni.

De helyesen védte a törvény a gyümölcsösöket, de annál helyetlenebb volna ma intézményesen irtani az erdőt.

Ma Magyarországon minden fa szent, kivégni nem szabad, ha helyébe újat nem ültetünk!

Ezt valljuk mi, kik az erdő hivatott őrei vagyunk s ezt kell vallania Magyarországi földművelésügyi miniszterének is, ha nem egy osztály, de az ország érdekét tartja szem előtt!

Egyesületi hírek.

Tagsági és előfizetési díjak az egyesület folyószámlájára javára a Magyar Általános Hítelbank fiókjához Sátoraljuhely fizetendő be.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések Alberty János m. kir. főerdőmérnök, egyesületi titkár Miskolc, Serház-utca 50. sz.; a lapunkat érintő közlemények pedig Oncay László urad. erdőtanácsos Füzérkomlós, Abauj-Torna vm. címrevezetendők.

Folyó évi június hó 4-én tartotta egyesületünk Miskolcra választmányi, a gyűlést. Beszámoló az egyesület eddigi működéséről, nevezetesen az erdőgazdálkodás elleni actio eredményességéről, majd pedig a hivatalos közlöny, a „Magyar Erdőgazda”-nak megindításáról.

Közi, hogy gróf Károlyi László az egyesületi védnöki tisztét, Kaán Károly h. államtitkár az egyesületi tiszteletbeli tagságát köszönettel elfogadta.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után az ügyvezető teszi meg jelentését.

Az követelő az erdőgyomválasztás végrehajtási utasítását teszi bírálat tárgyává, melynek során a gyűlés tiltakozását fejezi ki az ellen, hogy a törvény rendelkezése ellenére a pénzügyminiszter a földművelésügyi miniszter egyetértése nélkül adta ki a vagyonválasztás végrehajtási utasítását.

A tilták jelenti, hogy Dókus Ernő főerdőbírálati Sátoraljuhely, Dr. Halmos Károly miniszteri tanácsos Abaujker, Gr. Keglevich Gyula ny. főispán Pétervási, Br. Mallot Nándor nemzetgy. képviselő Tállya, Id. br. Waldholt Frigyes nagybirt. alapító tagként, Bárány K. Eleme m. kir. főerdőmérnök Baja, Bazsó Imre urad. erdész Erdőhorvát, Fencs Pál urad. főerdőmérnök Kapuvár, Bloch György urad. erdőmérnök Zirc, Lux Károly urad. főerdész Hárnabuta, Mihalovits Sándor urad. erdőmester Kapuvár, Szécs Béla m. kir. főerdőmérnök Mocsolyástelep, M. kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Póskola Sopron.

Egy József m. kir. főerdőmérnök Mezőnyék, Csereszey Károly m. kir. főerdőmérnök Szikszó, Balas Elek kápl. főerdőmérnök Bátor, Scholtz Hugó urad. főerdész Vitka, Lenchész Endre urad. alerdész Vitka, Surányi Kálmán m. kir. főerdőmérnök Szikszó, Máté Ferenc urad. erdész Putnok, az egyesületi rendes tagként való felvételüket kéri, kiket a választmány javaslatára a közgyűlés fel is veszi.

Ez alkalommal az elnök örömmel üdvözlö az új tagokat s kéri a közgyűlést, hogy a tagok gyűjtését s az egyesületi közönyt támogatását úgy az új, mint a régi tagok legelő feladatuknak tekintés, mert eredményes munka csakis a szervezetszétől várható.

A pénztáros jelentése szerint az egyesület készpénzvetője . . . 138,845,30 korona.

Majd bejelenté lemondását, mert az egyesületi érdeke azt követeli meg, hogy oly pénztáros választassék meg, ki ott lakik, ahol az egyesület vagyona kezeltetik.

Erdemi elismerésével lemondást a közgyűlés elfogadja s neki a felmentést megadja.

Ezt követőleg a közgyűlés Tamás János okl. erdőmérnök, sátoraljuhelyi lakost választja meg pénztárnoknak, ki a tisztelettel elfogadja.

A földreform novella ügyében foglal azután az egyesület állást.

A törvény határozott rendelkezésével szemben a novella bizonyos esetekben az erdő kisajátítását is terdzi. (Lás a „Földreform-novella és az erdő” című cikket).

Tiltakozik ez ellen s kimondja, hogy ez ügyben felel a földművelésügyi miniszterhez.

Majd beható vita keletkezik az „Erdőgazdasági érdekképviselet” törvényjavaslatáról s kimondja annak szükségét, sürgősséget, de a benyújtott törvényjavaslat lényegesen változtatással. (Lapunk legközelebbi számában térünk erre vissza).

Báró Waldholt Kelemen az indítványok során javasolja, hogy az egyesület jelenlegi címe helyett „A Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesülete” címet vegye fel.

Ugyanis Borsod, Gömör, Heves vármegyén kívül Abauj, Bereg, Zemplén megyék birtokosai s erdősítzei közül máris számos tagjai az egyesületnek s a jelenlegi elnevezés szintje körüljárta a továbbfejlesztésnek.

Az indítványozott cím egy nagyobb, földrajzilag jobban meghatározott területet je-

lent s impulzussal fog szolgálni a Dunántuli s a Duna-Tiszaközi erdészeti egyesületek életrekelésénél.

Az egyesület ezen indítványt magáévá teszi s megbízza a titkárt, hogy az alapszabály-módosításra vonatkozó előterjesztést a belügyminiszterhez készítse elő.

A tagnyerés felolvasása után a közgyűlést az elnök berekesztette.

Halászn emlékeznünk meg az újabb adományokról, melyeket egyben nyugtáztunk is: Id. br. Waldbott Frigyes ... 50,000 K. Br. Ragályi Balassa Ferenc ... 10,000 K. Br. Mailott Nándor Tállya ... 10,000 K. Dr. Halmos Károly Abaujkér ... 10,000 K. Gr. Keglevich Gyula ... 10,000 K.

Onczay László gyűjtése:
Hubanek és Juhn Sátoraljaihely 5,000 K.
Friedmann József " 1,000 K.
Weiss Márkus " 4,000 K.
Tima Tibor " 2,500 K.
Mahrer Benő Budapest ... 10,000 K.
Barna János Mád ... 10,000 K.

Egyesületi tagok névsora.

Közvetlenségük alábbiakban az egyesület tagjainak névsorát s kériük azokat, akik esetleg tévedésből kimaradtak, hogy az egyesület titkárnál pontos címüket közölni szíveskedjenek. Címváltozásokat ugyancsak a titkárhoz kérjük bejelenteni.

Védnök: Gróf Károlyi László.

Tiszttartó: Elnök: báró Waldbott Kelemen. Alelnök: Borhy György cs. és kir. kamarás. Ügyvezető alelnök: Onczay László erdőtanácsos. Titkár: Alberty János m. kir. főerdőmérnök. Pénztárnok: Tamás János m. kir. erdőmérnök.

Tiszteletbeli tag: Kaán Károly földművelésügyi h. államtitkár.

Alapító tagok: dr. Halmos Károly földbírtokos Abaujkér, gróf Keglevich Gyula ny. főispán, báró Mailott Nándor Tállya, báró Ragályi Balassa Ferenc Ragály, gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernő Bodrogkeresztúr, dr. Stirling Emil ügyvéd Telkibánya, báró Waldbott Kelemen Tolcsa, ifj. báró Waldbott Frigyes Háromhuta.

Rendes tagok:

Aáron Oktávián püspöki főerdőmérnök Bükkszerződ, Alberty János m. kir. főerdőmérnök Miskolcz.

Bárány K. Elele m. kir. főerdőmérnök Baja, Bazsó Imre urad. erdész Erdőhorvát, Bartha Deszö hg. erdőmérnök Cserépfalu, Berényi Péter m. kir. erdőmérnök Miskolcz, Bence Pál urad. főerdőmérnök Kapuvár, Béky Albert m. kir. főerdőtanácsos Miskolcz, Borhy György cs. és kir. kamarás Gyöngyös, Buttykay Elemér főerdőszámtanácsos Miskolcz, Buchalla Jenő uradalmi erdőmérnök Füzér.

Csányi Aladár uradalmi erdőmérnök Mátramindszent, Csernecky Károly m. kir. főerdőmérnök Szikszó.

Drasskovich József m. kir. főerdőtanácsos Miskolcz, Dókus Ernő főrendbírási tag Sátoraljaihely, Dókus József uradalmi segédtitkár Füzérkömlös.

Egly József m. kir. főerdőmérnök Mezőnyék. Fang József erdőmérnök Boldogkővára, Fischer József uradalmi segédőrdőmérnök Pálháza, Floch György urad. erdőmérnök

Zirc, Földváry Miksa kir. erdőfelügyelő Miskolcz.

Muszár Pál m. kir. erdőtanácsos Miskolcz. Jahn Rezső uradalmi erdőmester Szilvásvárad, Jakóv Endre m. kir. erdőmérnök Kisbér, Juriss József uradalmi főerdész Kemencepatatak.

Károlyi Lajos Köszeg, Kachelmann Ottó m. kir. erdőmérnök Diósgyőr, Király Lajos urad. s. erdőmérnök Szilvásvárad, Kiss Zsigmond urad. s. erdőmérnök Szilvásvárad.

Lábos Elek kápt. főerdőmérnök Bátor, Lenchéz Endre urad. alerdész Vitka, Lippóczy Béla m. kir. főerdőmérnök Diósgyőr, Lux Károly urad. főerdész Háromhuta.

Máté Ferenc urad. főerdész Putnok, M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola Sopron, Mihalovits Sándor urad. erdőmester Kapuvár, Muhn József urad. főerdész Szilvásvárad.

Magy József m. kir. erdőmérnök Miskolcz, Nathera Imre erdőmérnök Sajóvárvány, Németh Béla urad. erdőmérnök János.

Onczay László urad. erdőtanácsos Füzérkömlös, Orbán Imre urad. főerdész Füzérkömlös, Orbán László urad. erdőmérnök gyák. Kemencepatatak, Oszváth Mihály urad. s. erdőmérnök Füzér.

Palla Zoltán urad. erdőmérnök gyák. Szilvásvárad, Peiszler Pál főerdőmérnök Monok, Péczy Mihály urad. főerdész Szilvásvárad, Plathy Imre m. kir. erdőszámmelőrt Miskolcz.

Radó Gábor m. kir. főerdőmérnök Diósgyőr.

Scholtz Hugó urad. főerdész Vitka. Schudich Nándor urad. főerdőmérnök Füzér. Soós Károly m. kir. erdőmérnök Miskolcz, Surjánzsky Kálmán m. kir. főerdőmérnök Szikszó, Szecskay Deszö m. kir. erdőtanácsos Parasznya, de Szentgyörgyi Czeke Gusztáv Köszeg, Szilvássy László erdőtanácsos Edelény, Szuppek József főerdőtanácsos Miskolcz, Szy Dénes kir. főerdőmérnök Sátoraljaihely.

Tamás János m. kir. erdőmérnök Sátoraljaihely, Terray Gyula m. kir. erdőtanácsos Miskolcz, Terstjanszky Deszö érseki erdőmester Felsőtárkány, Trauer Ervin urad. s. erdőmérnök Cserépfalu, Traub Deszö urad. alerdész Háromhuta, Tronay Gyula kápt. erdőtanácsos Sajóvárvány.

Vághó Lajos urad. s. erdőmérnök Füzér, Vajtzik Emil m. kir. erdőtanácsos Miskolcz, Vládár Ervin cs. és kir. kamarás Bánfalva.

Wächter Gyula Köszeg, Weinert Tivadar urad. főerdész Sirok, Wittenberger Géza urad. erdőmérnök gyák. Füzérkömlös.

Juhn Róbert és Társa

Sátoraljaihely

Andrássy-úta 2. Interurbán telefon 75.

Épület, tűzifa és szénagyke-

reszkedők, teher és személy

autófuvarozási vállalat.

Szállítunk bármely magyarországi állomásra

faszenet, tűzifát, talpfaít, szőlőt stb.

Elvállalunk nagyobb fakitermelésű és szén-

bányánál teherautó szolgáltatást.

Sürgőnyim: Autófa Sátoraljaihely.

Halálozás.

Id. báró Waldbott Frigyes

egyesületünk

alapotágya folyó hó 7-én Tolcsván 78 éves korában meghalt.

Öszinte részvétellel vettünk s közlünk a hirt. Rajongója volt az erdőknek, melyet nem csak szeretettel, de ismert is, s melynek tudományát ritka készséggel művelte és a gyakorlatban meg is valósította.

Közvetlenül halála előtt újabb nagy adományával segítette egyesületünket, hogy az általa annyira feltett erdő védelmében minél sikeresebben szállhassunk síkra.

Egyesületünk elnöke, báró Waldbott Kelemen az elhunytban édes apját gyalozolja. Kegeylettel adozunk emlékének.

Jankó Sándor

miniszteri tanácsos, főiskolai tanár. Nagy

és időelőtti vesztéséig érte a magyar erdészet, melynek egyik legáradataiban munkáit vesztettük el Jankó Sándorban.

Hangyaszorgalmu munkás volt; a Magyar Királyi Erdőmérnöki Főiskola erdőmértanai tanszékét rajongó szeretettel vezette s annak szép felszerelése javarészt az ő buzgóágának köszönhető.

Olyan munkás volt, amilyennek ma kelene lenni minden magyarban. Főiskolánk leghányatottabb, legnehezebb idejében a selmecbányai menekülés után mint a főiskola rektora működött s munkásságával nagyon járult hozzá, hogy az Alma Mater otthon és megbecsülést nyerjen. Élete java korában ragadta el tőlünk a halál s mindannyian, kik tevékenységének ismerői voltunk, kegeylettel őrizzük emlékét.

Nyugodjék békében!

Egy pár szó a Máv. új talpfaárszabásához.

A Magyar Államvasutaj igazgatósága 5483/0 1923. G. számu átiratában arról értesíti az ügyfeleit, hogy a talpfaírt s rönkiért a szerződésben megállapított egységáratok a további intézkedésig a 0 225 centimesre viszonyított magyar koronával fogja fizetni. Az örökös, de mindig késedelmes ármegállapításokhoz képest ez nagy haladás, de ennek dacára oly sérlemes a beföldi termelésre, hogy azt só nélkül nem hagyhatjuk.

A magyar korona 0 225 centimes árfolyama mellett a Máv. az alábbi árakat fizette szerződéses szállítónak:

27 m. h. közbenső tölgy talpfa	1900 K.
25 " " " " " "	" 1700 "
25 " " " " " "	" 1200 "
27 " " " " " "bükki"	" 1450 "
25 " " " " " "	" 1300 "
22 " " " " " "	" 950 "

Ha ezek az árak a világpárisáton állottak volna, vagy legalább megközelítették volna azokat az árakat, amelyet a Máv. az import talpfaírt de factó fizetett, — egy szavunk sem volna.

De a fenti árakat a Máv. a kényszertermelés és a monopoliu adta pozícióra támaszkodva szabta meg, azt nem a szabad verseny, illetve két egyenjogu fél egyezkedése hívta létre.

Tehát a szóban levő ármegszabás csak a korona időközi romlását küszöbölte ki,

a régi serelem továbbra is fennáll, mert a Máv. a jövőben sem fizeti meg az átvett árú tényleges értékét.

Az egyedüli helyes álláspont az, hogy adja meg a Máv. azt a pénzt a belföldi termelésű áruért, amit a külföldiért fizet, s meg tudja látni, mennyivel több hazai talphoz jut a mennyivel kevesebb devizára lesz szükség.

A másik szépséghibája ennek az ármezgszabásnak, amely — amint hírlék — máris sok kellemetlenségre vezetett, az, hogy az árfojlatom nem a vételár kiküszöbölés, hanem az átadás napjára rögzíti.

Miután pedig az átvételtől számított 8 napon belül a Máv. sohasem fizet, s jó helyek telnek el, amíg az eladó az árúja után a pénzhez jut, teljesen illuzórikussá válik az adott valorizáció, mert egy-két hónap után az időközi pénzromlás minden rizikóját megint csak az eladó viseli, aki ennek következtében éppen tönkremehet.

Szíves figyelmébe ajánljuk a Máv. Igazgatóságának az elmondottakat, s reméljük, hogy azok igazságát honorálni fogja.

ÜZLETI HIREK.

1. Tüzifa:

Kereslet élénk, a messzebb fekvő s nagyobb fuvarköltéssel terhelt készletek kerítik már a sor. A vételi aromány kifejtésére a veszt. legjobbjába kértlen s inkább vállalják a valorizációs rizikót. Ab erdő a iriss fa tm-jének ára 4000 K-nál kezdődik. Belföldi száraz hasab ab feladó	
200—210000 K.	200—30000 K.
Belföldi triss hasab ab feladó	175—180000 K.
175—180000 K.	450—480000 K.
Romániai tüzifa ab belépő áll.	6200—6400 lek.
Szlovák	1000—11000 csk

2. Faszen:

Belföldi Ia ab feladó állomány	540—570000 K.
Belföldi IIa	450—480000 K.
Romániai ab belépő	220—24000 lek.
Szlovák	3100—3400 csk

3. Műfa:

Ab erdő a tögy m ² -je 16—25000 K, a bükk m ² -je 8—16000 K.
--

Hazai drú budapesti paritásban:

Tögy gömbölyű fa m ² -je	26—30000 K.
Tögy fourmtrónk	90—65000 K.
Tögy boules	90—100000 K.
... export minőségben	100—120000 K.
Bükk gömbölyű	24—28000 K.
Körös	28—36000 K.
Eger	20—24000 K.
Qyertyán	24—28000 K.
Ákác	18—22000 K.
Nyár	35—45000 K.

4. Fűrészáru budapesti paritásban:

Tögy szelvezten	75—85000 K.
Tögy szelvezett	95—115000 K.
Bükk gözöl, szelvezten	60—75000 K.
... szelvezett	75—80000 K.
Bükk gözöletlen, szelvezten	50—60000 K.
Fenyő asztalosárú széles m ² -e	74—78000 K.
... keskeny m ² -e	68—72000 K.
Építőanyag széles m ² -e	58—64000 K.
... keskeny m ² -e	50—56000 K.
Léc, karólc	60—62000 K.

5. Bognárfa ab feladó állomány:

Körös 12—25 cm. 10,000 kg.	260—320000 K.
Szil 12—25	230—280000 K.
Ákác 12—25	240—280000 K.

6. Fagyárlányok termelőnél, ab erdei rakodó:

Donga, gönci 1000 drb. hozzávaló	170—200000 K.
... feladók	
Szölökáró, tögy 1000 darab	23—26000 K.
1.8—2.0 m. h.	
Szölökáró, akác 1000 darab	20—22000 K.
1.8—2.0 m. h.	
Kerékfalp, bükk 22—24" h. 2.5—3" v. drb.-ja	100—120 K.
Kerékfalp, körös drb.-ja	150—180 K.
Küllő drb.-ja	60—70 K.

7. Építési anyag, ab gyár:

Tégla nagyméretű darabja	—	48 K.
... kisméretű	—	37 K.
... nagyméretű mészhomok	—	38 K.
Portland cement	4700—5500 K.	
Mész	3400—4000 K.	

Panaszrovat.

Kérjük tagtársainkat, hogy mindazon kihágási eseteket, amelyek nem az erdőtervény szemellenész nyertek eljártását, hozzátk tudomásunkra.

Ezek nyilvántartásával az illetékes hatóságok figyelmét akarjuk felhívni s célunk, hogy a kihágások egyöntetű elbírálását, gyors s erélyes megtorlást nyerjenek.

Gróf Károlyi László vitkai erdőgondnok-sága közli az alábbi esetet:

1920. év januárjában Jánd község lakosai az olcsvapártai erdőkből 68 m² műfát vágta ki s loptak el.

Ennek értéke 1920. évi július havi bejelentésünk alkalmával 15,625 K. volt. A mezőirtás fozslakbíróság a bejelentésünket — mint nem illetékes hatóság (?) — nagy késéssel vésztészármaztatva úgy, hogy csak 1921. évi február havában adhatuk be ügyvédünk útján az illetékes járásbíróshoz a feljelentésünket. A járásbírószak egy eredménytelen tárgyalás után áttette az ügyet a nyiregházai törvényszékhez, azonban azt még a mai napig nem tárgyalta le!

Tekintve, hogy a megtorlás elmaradt, 1922. év decemberében, amikor a járásbírószak miatt az erdőár a szóban lévő területre át nem mehetett, ugyanezen község ugyanazon lakosai újból 13 m² fát loptak el.

A nyomosztás eredményeként a vásáros-naményi csendőrség 18 jándi lakos ellen a nyiregházai kir. ügyészségnél 1923. évi január hó 4-én a feljelentést megtette, amit az erdőgondnokság ügyvédje útján is megismételt.

A mai napig azonban ez a feljelentésünk sem tárgyalatolt le.

Szíves figyelmébe ajánljuk az ügyet a nyiregházai törvényszék elnökének, mert ha a büntetés így késik, nem csodálkoznánk, ha a jándiak ezt év telén az egész erdőt kivágnák.

[Érdekel bennünket, hogy az ítélet a pénz-nyit időközti leromlását mennyire veszi majd figyelembe?]

Innen-onnan.

— A forgalmi adó folyó évi július hó 1-étől havonta fizetendő. Ugyanis a pénzügyminiszter 74143/1923. sz. rendelete értelmében azok, akik az illetékes pénzügyi hatóságok engedélye alapján a forgalmi adót készpénzben róhatták le, kötelesek július 1-étől ezen adóra havonként részleteztet teljesíteni.

A bejelentés továbbra is negyedévenként történik. A részletezésnél az előző negyedév átlagos havi forgalmi adóját kell előre be-
kídeni, amely összeg a negyedév végén a bejelentés alkalmával a fizetendő teljes összegből levonásba hozandó.

— Cseh-szlovákia ez év márciusában 30,000 wagon fát exportált, melynek értéke 90 millió cseh korona volt. Ebből 24,000 wagon Németországba, jövővételi célkra ment. Magyarországba havonta körülbelül 3000 wagon fa érkezik Cseh-szlovákiából.

Tögy-, körös-, gyertyán-,
bükk-, jávor-, éger-

gömbfát

nagyobb tételekben állandóan

vesz

ROBOZ ÖDÖN

fatermelő és fakereskedő

Budapest, V. Akadémia-utca 18. sz.

Telefon: 8—91.

Lábon álló erdőt,

valamint kitermelt tűzifát és műfát
ab erdő és wagonba rakva állandóan

veszünk

STERN JAKAB és FIAI

fatermelők és nagykereskedők

Budapest, VII. Csengeri utca 9. szám.

Telefon: József 124—97.

GÖZEKE

szilági és diskant gépgyára MISKOLCON

Eladó: 5-ös „KEMNA“ eke altalajtűróval.

részletek mindenféle gyártmányú gőz-
ekékhez készíti és szállít precíz kivitelben, acél
fogaskerekeket, fémpasztyákat,
tűszekrényeket, ekevasakat stb

SODRONYKÖTELEKET

szilági és diskant gépgyára MISKOLCON

Eladó: 5-ös „KEMNA“ eke altalajtűróval.

Hazai ipar és termelés

Legmegbízhatóbb és legnagyobb csiraképességű erdei vetőmagot:
erdeifenyő-, feketefenyő-, lucfenyő-, vörösfenyő-, simafenyő-,
cziribolyafenyő-, banksfenyőmagot ajánl tavaszi vetésre

Köszegi Fenyőmagpergetőgyár

Erdészeti nagykereskedés. Erdészeti csemetekertek
KÖSZEG (Vasmege)

Akácsmag, magaskörös, virágos körös, amerikai körismag,
égermag, nyírfamag, gledicsia, amerikai feketető, juhar-
mag, Liliodendronmag, gyümölcsmagvak. Erdészeti csemetek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Pontos, lelkiszeretes kiszolgálás!

Magyar Erdőgazda

BORSOD-GÖMÖR-HEVES (TISZAJOBPPARTI) VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 15-én.

Szerkesztőség: Fűzérkömlös, Abauj-Torna vármegye.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóállalat könyvnyomdája
Sátorajuhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:
Onczay László

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 600 korona. Nem tagoknak 1200 korona.
Égyes szám ára 120 korona.

Az erdőgazdasági érdekképviseletekről.

Egyesületünk legutolsó közgyűlésén határozatilag kimondotta, hogy az erdőgazdasági érdekképviselet¹ életre hívását szükségesnek és sürgetőnek tartja, de a javaslat módosításával.

Kötelességünk ezek után, hogy véleményünket a törvényjavaslatról elmondjuk, de fel is kívánjuk használni az alkalmat, annál is inkább, mert a már törvényerőre emelkedett javaslatoknál erre az illetékes körök a lehetőséget nem adták meg.

Mindenki egyetért abban, hogy az erdőgazdaságnak fejlesztését s érdekeinek védelmét intézményesen kell biztosítani. Tudjuk, hogy e kérdés rendezése halasztást nem tűr, mert a nagyon megtépt magyar erdőgazdaság nem bírja védelem nélkül a harcot.

Csak a földreform novellára kell utalnunk, hogy állításunk szembeszökő igazságát demonstráljuk.

E javaslattal az agyonfőzött mezőgazdaság az érdekképviseletével s a földmivélésügyi miniszter támogatásával felvezetve, a maga particularis érdekeit tolta előtérbe az erdőgazdaság rovására, nem törődve avval, hogy a kegyelemdífest adja meg vele az őstermelés annak az ágazatának, melynek termékeit az ország nem nélkülözheti.

Tehát azt a védelmet, amit számunkra az érdekképviselet jelent, nem szabad könnyelműen eldobnunk, hanem minden erőnkkel oda kell hatnunk, hogy azt mielőbb megszerezzük.

A kérdés most már csak az, hogy a benyújtott javaslat mindenben megfelelő e? mert ha a cél jó is, az ahhoz vezető utak különbözőek lehetnek.

Felgásunk szerint a mai megfogalmazott erdőállományunk mellett nem volna szükség a vidéki kamarákra. Túl nagy terhet jelentene az érdekeltekre s az eredményes működéshez is szó fér.

Az erdészeti társadalom — beleértve a birtokosságot — nincs kellőképpen megszervezve. A legutolsó időben megindult szerveződés nem halad helyes nyomon, mert az erdőbirtokosság különválasza inkább árt, mint használni ügyünknek.

Az egyetemes érdekek együttes védelme a helyes út s ez az érdekképviselet. Ennek megalapozását a nagyobb körzetekre kiterjedő vidéki egyesületek életre hívásában látjuk.

A mi egyesületünkön kívül szükség volna a „Dunántúli” s a „Duna-Tiszaközi” s a „Tiszajobpparti” erdészeti egyesületekre s ha a mi mintánk szerint az erdőbirtokosság összefogja az erdőbirtokosokkal, a várt eredmény nem maradna el.

E vidéki egyesületek vinnék a frissebb vérkeringést s az új életért az Országos Erdészeti Egyesületbe s képezhetnék az alapját — kellő megerősödés után — ha szüksége jelentkezik, a később megalakítandó vidéki kamaráknak.

Amíg a fent említett szervezkedéssel nem dokumentálódik a vidéki kamarák szükségessége, addig teljesen elegendőnek tartjuk — Budapest székellyel — az Országos Erdőgazdasági Kamara felállítását.

Tajgait törvényhatóságokként az erdőterület arányában gondoljuk választani.

A választói jogosultság megállapítása az erdőfelügyelőségekre volna bizádos s a választást az alantás közigazgatási szervek teljes kikapcsolásával, a törvényhatóságok után kellene lebonyolítani.

Az egyeb „erdőgazdasági alkalmazottak” érdekcsoportjánál a gazdasági egységek önálló vezetői megbízatást tartják első határral.

A törvényjavaslatban lefeleltett célok oly szakértelem, képzettséget s ügyszerezetet igényelnek, hogy ezen minősítésnél auliakait egy képviselőben összehozni — a kitűzött cél érdekében — nem kívánatos. Az erdőőrri személyzet s állandó munkás érdekei más szociális intézkedéssel védendőek meg, de semmiesetre sem a kamarán belül.

Annak a figyelemnek, amelyet a subaltern személyzettől az erdészeti szolgálat megkövetel, ez feltétlenül ártalmára lenne. Az elmondottak látszólag ellenkeznek az érdekképviselet fogalmával, — de csak látszólag.

Az erdő, a maga konzervatív berendezkedésénél fogva az ipar s kereskedelemmel vagy a mezőgazdasággal — mint amelyek már érdekképviselettel rendelkeznek — nem vonhatók egy elbírálás alá.

Epen a konzervativizmus s ebből fakadó igényei azok, amelyek azt követelik meg, hogy e képviseltet felfogásban, készségűben annyira homogén testület legyen, hogy az alapvető kérdésekben soha oly eltérés, vagy kilengés ne mutatkozzék, amit az erdő természetéle nem bír meg, mert évtizedekre van szüksége, hogy egy hibát, vagy erőszakos beavatkozást az kiheverjen.

Mi az erdőgazdasági érdekképviseletben azt az intézményt látjuk, mely az erdőbirtokosság s erdészeti tisztikar azon ellíjtés hozná össze, mely az egyetemes erdőgazdasági érdekek nagy nívójú, tekintélyes képviselőt jelentve, garantálná egyben az érdekcsoportok közötti teljes harmóniát.

Hivatása az volna, hogy a maga meg nem közelíthetőségével, nagy tudással s biztos ítélettel az erdőgazdálkodásunknak irányt szabjon s oly feltételeket teremtsen, melyet az nagy közigazgatási fontosságánál fogva megkíván s megérdemel. Ezekben voltunk bátrak felfogásunkat

körvonalazni s hívjuk fel az elmondottakra tisztelettel a figyelmét azoknak, kik hivata vannak a javaslat sorsa felett dönteni.

Ápoljuk és neveljük az erdőt!

Az erdőápolásnak már a vágások kitermelésével kell megindulnia és ez az erdőgazdasági ténykedés mindaddig tartson, míg az erdő újra fejse alá nem kerül.

Szóval az erdőápolás tulajdonképpen állandó folyamat akkor, ha az erdőgazdát az a tudat hatja át, hogy legalább is olyan erdőt hagyjon az utódokra, mint amilyen örökségképpen átvett az elődöktől.

Mert csak fatermelőek vagyunk, ha tisztán az egyedek természeti küzdelmétől várjuk az erdő kialakulását s a nemesebb fajoknak biztosítása érdekében erdészeti előfeljűnk és feleslegesen költséges munkát végzünk, ha a letarolt tövényleteket mesterséges uton befűvűti, a vadabbiakat a természet alkotó erejére bízuk.

Ezt a kényelmes erdőgazdálkodást megtehetjük nagyapáink, mikor az erdő még őserdő jelleggel bírt. Lehet, hogy megtehetik unokáink, amikor a összes káros tényezők az erdőgazdaságból emberileg kiszoríthatók lesznek.

De nekünk nagy küzdelem kell folytatnunk azért, hogy meggyőzzük a közvéleményt arról, hogy az erdő nem maradhat szabad prédeképen, mert teherviselő képességének nagyon is végesek a határai, hiszen az elrontott erdő helyrehozatalához legalább két emberöltő kell.

Mert nem mindegy az, hogy az apák még tölgy erdőt adtak el és az unokák gyertyánt és nyárt vágnak!

Mielőtt végigsétálnánk oly fiatalosokban, amelyekben az anyallomány kitermelésénél a kellő óvatosságot elmulasztották s a tisztítási munkálatokat mindezejéig még nem hajtották végre, vegyünk egy képet a mindennapi életből.

Megritkított lomb szalderő vegyes fanemű fiatalos alátelépűve. A termelés befejezést nyert. A vágásban szerle-szerjél hever a rönkök és a bányafa. Itt ott különböző gyárgyármányok rakatokban, vagy darabokban. Túfiza az álló fak mellett sarangoló.

Nyár dereka van.

A vágás kitűnő legelőt ad, tehát fuvaros jelentkezik feles számmal. Még a jó erdőgazda is gondolkodozza esik a másik.

Az aránylagosan olcsó fuvarerő felkelti benne a nagyobb tiszt nyereség vágyát. Nem tudja legyőzni egyéni hiúságát, hogy kedvező pénzügyi eredménnyel dicsekedhesse.

Hisz emberek vagyunk. A fuvarozás megindul. A nehéz rönkök a fiatalost törő zúzza. A megbolygatott erdőt alajt mélyen felszántja. A túfiza rakatok

helyét az üres foltok már messziről jelzik, a fagyártmányokat nem különböztetik.

Ami még megmaradt, azt tönkre silányítják a vágásban forgó szekerek és az állandó legeltetés.

A fuvarozás befejezésével valóságos erdőroncs maradt vissza.

A felületes szemléző könnyven vizsgálódók; öt év és nagyszerű, sűrű fiatalos lesz ennek a helyén.

Hát nézzük meg a vágást öt év elteltével! Tagadhatatlan, hogy helyenként sűrű fiatalosok keletkeztek. A fő fanem gyertyán egy kevés kecskefűzrel, nyírral és nyárral vegyes. Itt-ott egy-egy nemesebb csemetét is látunk, amely a kiszállítás által okozott sebeket még egyre kötözteti. Kőrös is van a vágásban, szilt is találhatunk és még elvétve bükk is akad, mélyen az uralkodó fiatalos alatt.

De hát hol van az a fiatalos, amelyben a vágás megkezdése előtt oly sokszor gyönyörködünk és bemutatunk a velünk rokonérző érdeklődőknek?

Haladunk tovább és kísérjük figyelemmel elgyertyánosodásra nem hajló talajon felmolt bükk fiatalos viselkedését.

Az utolsó vágás után visszamaradt folyosókban a kecskefűz jelenik meg. Ezzel egyidejűleg nyír és nyárfát is látunk.

Pár évre rá a kecskefűz az egész vonalon a bükk fölé kerekedve arra szinte ráfekszik.

Igaz, hogy a kecskefűz uralma soká nem tart, de ezalatt a sarjadzó bükk kopacsok kivesznek, a fiatalos egy részén a betegeskedés nyomai észlelhetők és helyét fokozatosan a nyír, vagy nyár foglalja el.

Sétáljunk át ugyanezen vágás déli lejtőjére és nézzük meg az ott keletkezett fiatalost, amelyben a vágások befejeztével makról kelt tölgy cseprentés volt az uralkodó.

Egy év leforgása alatt a tölgy tuskók bokrétaszerűleg sarjadni kezdenek. Rövid időn belül a sarjak terpezkednek és a magról kelt fiatalost nem csak oldalról, de felülről is nyomják. A tölgy kelvények a nyomás hatása folytán fokozatosan kiszáradnak. Nagy reményekre jogosult fiatalosunkat tölgy sarjadzó váltja fel, csoportosan cseriakkal tarkézza. Egész határozottan állíthatjuk, hogy tölgy erdeink legnagyobbrésze ennek a folyamatnak szüleménye.

De menjünk tovább. A talaj is megváltozott, megszikkás, mészköves foltokra bukkanunk és ez egyik oka annak, hogy az itt felmolt fiatalosok képe nagyon lehangoló. Bärmerre nézünk, csak tenyegny gyertyánt és kőrist látunk.

Önként is az a gondolat ragadja meg a szemlélőt, hogy tulajdonképpen miért is küzdött, miért is harcolt?

De hagyjuk el eme szomorú képeket, válasszunk egy más évszaktól és térjünk be egy más erdőgondnokság területére.

Tel van.

Felhízlalt, kiritkított erdőt vágnak vegyes lomb fiatalossal áttelepítve. A kitermelés még javában folyik, máris szállítják a rönköket és bányafát. A különböző fagyártmányokat szintén fuvarozzák.

Mire a tűzifa kitermelésére sor kerül, az eddig előállított faanyagának csak nyoma látható.

A termelés egyidejűleg a tűzifát a vágásból kézi szánnal kihozzák és az erdei utak mellé, azzal párhuzamosan sarangolják.

A nedvkeréngés megindulása előtt a vágásban teljes nyugalom van.

A kitermelés anyag vagy az erdei, vagy a vasuti rakodón fekszik.

A fiatalos érintetlenül maradt része nagyobb világosságot nyerve vidorán hajtani kezd. A fadöntés folytán keletkezett folyosókban visszamaradt kopacsok 2—3 hétre rá szintén kiveleznek. A természeti nagy küzdelem még abban a természeti időszakban megkezdődik. A folyosók két év múlva teljesen eltűnnek.

(Az előbb említett esetekben 4—10 év is eltelik, míg ezt a sűrűséget és küzdelmet elérjük. Ezalatt a fiatalosunk java odavész.)

Nyár dereka van.

A fiatalosban a tisztítási munka eredményesen folyik. A nemesebb fanemek növekedését biztosítják.

A tölgy fiatalost elnyomó sarjakból vékony merleli választékok termelnek. A vegyes fiatalosból a rőzsetől kezdve a szarufaig, a szekérrudtól a nyírfaseprűig sok minden kikerül.

A kitermelés és kihozott anyag értéke a tisztítással járó kiadásokat biztosan fedezi. Az állandó munkaerő nyáron is foglalkoztatást nyer.

És ezalatt az erdő folyton nő.

A tisztítási szárlalása megát.

A szárlaló gazdálkodás megát a nemesebb fanemek fatömegét gyarapítja és természetes következménye az erdő felújulása.

Tehát a szakemberi gazdálkodás nemcsak hatványozott fatömeget eredményez, de a jövő, nemesebb erdő alakját szintén képi.

Még a közelmúltban is némely helyen olyan fokozatos használattal kapcsolatos tarvágasos gazdálkodást, vagy tisztán tarló üzemeket folytattak, melynek folyamánya képen a leborotvált erdőtalajt előszeretettel befenyösítették. Annak tisztításáról azonban teljesen megfeledkeztek.

Az ebből keletkezett leggyakoribb kép itt, a mi vidékünkön az, hogy 5—10 méteres ruder erdőben 1—2 méter magas elcsenevesedett lucfenyő egyedeket látunk.

Ez a helyzet az erdőgazdát gyakran nehézből probléma elé állítja. Ha alapos tisztítást óhajtja végezni, akkor kivághatja az összes lombfákat, hogy felszabadítsa a haladó lucfenyőket. Ha a lombfát meghagyja, akkor a fenyő nem kap elég levegőt.

De előre azt sem tudja, hogy az elnyomott lucfenyves általában életképes-e?

Ezért legelőbb esetben inkább nem csinálunk semmit és az erdőt reá bizzuk a maga sorsára.

Helytelen az is, hogy a vágás teljes kitarítását elmulasztották, s az agyon szedett, elnyomott egyedeket visszahagyták. A meginduló fiatalosban egyrészt a visszahagyott csonkok, egyrészt a sarjak nagy növekedést foglalnak el s ezáltal a magról kelt fűcskákat elnyomják, másrészt alkatuknál fogva műfára alkalmasság sohasem válnak.

E csonkfákat már az első tisztítás alkalmával okvetlenül szedjük ki, mert később sok alkalmatlanság és kárt okoznak.

A bemutatott képekből meggyőződést szereztünk arról, hogy az erdőt keletkeztetől kezdve egész az utolsó fejzecsapásig sok szerettel és érzéssel nevelnünk kell, mert ha csak üzletszerűleg kezeljük, soha sem fogjuk elérni azt, hogy nemesebb és szebb erdőt hagyjunk utódainkra, mint amilyent átvettünk elődeinktől.

Az erdő egy nyitott könyv, csak olvasni kell belőle tudni.

Lippóczy Béla

a gyertyánföldgyi m. kir. erdőgondnokság vezetője.

Pályázat.

Borsod-Gömör-Heves vármegyék Erdészeti Egyesülete 10,000 koronás pályadíjat tűzött ki a lap hasábjain 1923. év végéig megjelenő legjobb erdőgazdasági vonatkozású cikkre.

Örméltóság báró Waldbott Kelemen, az egyesület elnöke pedig 10,000 koronás pályadíjat ajánlott fel azon egy cikk terjedelmű közlemény megjutalmazására, mely az alább megadott kérdést legjobban oldja meg:

„Az erdő fenntartásáról készülő törvénytervezetben mielőtt preventív intézkedések megtörténnek felvétele volna célszerű, hogy a magyar erdők legnagyobb veszedelmét jelentő erdei kihágások s vétségük további elharapozása megakadályoztassék”.

A pályamű jelítés levéllel É. évi augusztus hó 31-ig báró Waldbott Kelemen Tolcsva címre adandó be.

Megjegyezzük, hogy mindkét pályadíj 10,000 koronás összegéért már régebben értékpapirokat vásároltunk, úgy, hogy a pályázat nyertesei nem 10—10,000 koronát, hanem annál ma már jóval nagyobb értékű értékpapírt fognak kapni.

Egyesületi hírek.

Tagsági és előfizetési díjak az egyesület folyószámlája javára a Magyar Általános Hitelbank Fiókjához Sátoraljaújhely fizetendők be.

Az egyesület folyószámlájára több oly befizetés történt, melyek arra engednek következtetni, hogy a befizetők az egyesület tagjainak sorába kívánnak lépni.

Az ebből származható félreértések elkerülése végett kérjük mindazokat, kik az egyesületünkbe beténi óhajtanak, hogy az ebbeli szándékukat nyilatkozat formájában az egyesület titkárnál közölni szivesek legyenek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések Alberty János m. kir. főerdőmérnök, egyesületi titkár Miskolcra, Serház-utca 50., a lapunkat érintő közlemények pedig Onceay László urad. erdőtanácsos Fűrkerkömlő, Abauj-Torna vm. címre intézendők.

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetésüket lapunkban tegyék közzé!

Pótlólag közöljük azon egyesületi tagok neveit, akik az előző számban közzétett tagnévsorból tévedésből kimaradtak. Egről főképtalan erdőhivatala Eger, Egri papnevelő uradalma Eger, Kollós Pál m. kir. főerdőtanácsos Eger, Ruthényi Károly m. kir. erdőtanácsos Miskolcz.

Serényi Béla ld. 600, Szeőts Béla td. ld. 700, Tornay Gyula ld. 600, báró Waldbott Kelemen ld. 1200, id. báró Waldbott Frigyes ld. 1200, ifj. báró Waldbott Frigyes ld. 2000, Wittenberger Géza td. ld. 700 K.

Személyi hír. Trauer Ervin urad. s. erdőmérnököt a földművelésügyi miniszter az erdőfelügyelőséghez m. kir. segéd-kké nevezte ki.

6. június hó 4.-i közgyűlési határozatában egyesületünk feliratát m. novella előadói javaslata elleni érvelési miniszterhez már felter-

szabály részleges módosítását kérőnk rövid időn belül szintén be- az az illetékes miniszteriumhoz; áhagyása után fogjuk csak a parti Vármegyék Erdészeti Egye- felvenni.

Szakirodalom.

Új könyv megjelenéséről szá- be. Az egyik, amely bennünket érdekel, Kaán Károly tanul- **Erdőgazdasági problémák s azok** ról.

ta éles szemével állapítja meg orszárg erdőgazdálkodásának meg azokat a tanácsokat, ajokon segíteni lehet. operatív asztalnál ott ülünk, zembe látjuk ezen hibákat, dős szerző rámutat, örömmel ezt a tanulmányát, melynek értékes utbaigazítás. skének nem szabad hiányoznia magyar erdőgazda asztaláról

lhető az Országos Erdészeti l. Ára 250 K.

és legelők műveléséről és termé- irt eneseli Dorner Béla a szak- felkészültségével s tudásával lskos könyvet, kimerítve benne évágó kérdéseket.

— helyesen — legelőt nem akar anem a legelők befásításának lét hirdeti.

ink s legelőink feljavításánál e ltársaink nagy hasznát vehetik. hető a „Magyar Könyvtérjesztő Budapest, Erzsébet-körút 7. 510 K.

Kérelem.

azon szakértésaimat, akiknek a zón értékesítése lerén tapasztla- sziveskedjenek — akár e lap

hasábján elhelyezendő közérdekű cikk ke- retében, akár privát levélben (címezett ter- tère portoköteles) — közölni velem, hogy ezen fanemből mily választékok vannak a fapiacok bevezetve, illetve van-e kereslet nagyorofárból termelt választékok iránt az orszárg szűkebb keretén belül.

Szeűts Béla, m. kir. főerdőmérnök **Mocsolyáspálya,** u. p. Sáty, Borsod vm.

ÜZLETI HIREK.

A korona romlásával az árak emelkedtek: ményfánál a emelkedés kisebb, mint a pu- Vételkedj jó, a kereskedők szükségfelület h- nak lefedezni. A romániai túzifa kivitteli túlalm jórómán csak a belföldi termelési túzifa számba, ugyan a szlovenszki kínálat iránt ebből kifolyólag érdeklődés.

A »szaraz« fa elfogyott, helyébe ugyane minőségű árral az »ősi vágású« lépett.

A faárak további emelkedése várható, a romániai termelők az exportárra fogják l- azt a differenciát, amivel a belföldön eladott oleszből árai miatt szenvedtek.

1. Túzifa :

Ab erdő a friss fa üm-b-jének ára 5000 kezdődik.	
Belföldi szaraz hasáb ab feladói állomás	340-3600
Belföldi friss hasáb ab feladói állomás	290-3100
Romániai túzifa ab belépő áll.	
Szolovák	1050-11

2. Faszén :

Belföldi la ab feladói állomás	800-8500
Belföldi la	750-8000
Romániai ab belépő	22-240
Szolovák	3100-34

3. Műfa :

Ab erdő a tölgy m³-je 20-32.000 K, a bükk 8-16,000 K.

Hazai áru budapesti paritásban

Tölgy gömbölyű fa m ³ -je véko- nyabb	30-360
Tölgy gömbölyű fa m ³ -je 35 cm. nél felebb	40-550
Tölgy fontúrónk m ³ -je	70-900
Tölgy boules	110-120
export minős. m ³ -je	120-150
Bükk gömbfa	26-320
Kóris	40-500
Eger	25-300
Qyertyán	28-350
Ákác	26-320
Nyár	40-500

4. Fűrészáru budapesti paritásban

Tölgy szelészeten	95-110
115 122ez	115-122
Bükk gözöli, szelészeten	85-900
szelészeti	90-100
Bükk gözölter, szelészeten	70-800
Fenyő asztalosáru szelés m ² -e	130-150
keskeny m ² -e	120-135
Építőanyag szelés m ² -e	120-131
Bükk gözölter, keskeny m ² -e	103-116
Léc, zárléc	120-130

5. Bognárfa ab feladói állomás :

Kóris 15-25 cm, 10.000 kg.	340-380
Szil 12-25	320-360
Ákác 12-25	330-3900

6. Fagyártmányok termelőnél, az erdei ra

Donga, gönci 1000 drb. hozzávaló fienekél	250-280
Szolótkaró, tölgy 1000 darab	30-340
Szolótkaró, akác 1000 darab	24-2800
1.8-2.0 m h.	
Keréktálp, bükk 22-24" h, 2.5-3" v. drb-ja	140-1
Küilo drb-ja	70-8

7. Építési anyag, ab gyár :

Tégla nagyméretű darabja	
kisméretű	
nagyméretű mészhomok	6100-80
Portland cement	
Mész	3400-40

Írásbeli közleményekre nem használható.

60 hirtelen megváltozó árszintek miatt az árak felmérésére használták.

Ezen elismervény ellenében az előlapon meg- felelti csekkaszámaira bármely közzevető hivatalnál beleték teljesíthetők. E czéhből a behírtó az elismervényt és a behírtési lapot, valamint a könyvelési szelvényen a beírtatott összeget folyószá, nevét és lakcímét, továbbá a kezeltetést a behírtési lapon és a köny- velési szelvényen feljuttatni s az így kitöltött be- lirtapot a beírtösszeggel együtt a következő hiva- talnál benyújtja. A postakalkulációt az elismervény, a behírt- lési lapot és a könyvelési szelvényt aláírja, a meg- felelti helyén hely és kell bélyegzővel aláírnia, a behírtési lapot a könyvelési szelvényvel együtt levágja, az elismervényt a felnök visszatéríti. A behírtési lapot pedig a könyvelési szelvényvel együtt a postakalkulációhoz beletéti, mely a számlatartalomról a javára történő beletérfi számla- könyvön utján a behírtetett behírtési lap hozzá- csatolásával értesíti.

hivatala td. ld. 700, Magyar Erdőirtokosok r.-t. ld. 2400, Magyarország Faértékesítő Hivatali ld. 2400, Mihalovits Sándor td. ld. 1300, dr. Mocsáry Sándor td. ld. 700, Muthera Sándor ld. 600, Nagy László td. ld. 700, Németh Béla ld. 600, Önczey László 3 évi td. ld. 900, Ozsváth Mihály td. ld. 700, Palla Zoltán ld. 600, Pintér Nándor ld. 600, Ruthényi Károly td. ld. 700, Sánd Andor td. ld. 700, Sarlay József td. 1200, Seholtz Hugó td. ld. 700, grof

Juhn Róbert és Társ
Sátoraljai helyeli
 Andrássy-utca 2. Interurbán telefon
 Épület, túzifa és szennayke-
 reskedők, teher és személy
autófuvarozási vállala
 Szállítunk bármely magyarországi állon-
 faszenet, tűzfűtél, talpiat, dongát stb.
Elvállalunk nagyobb fatermelésnél és
 bányánál teherautó szállítást.
 Sörgyörcim: Autófa Sátoraljai helyeli.

az üres foltok már messziről jelzik, ártalmányoktól nem különbözn.

még megmaradt, azt tönkre silá-e a vágásban forgó szekerek és az 6 legettetés.

varozás befejezésével valóságos erdő-marad vissza.

életlétes szemlélő könnyen vizsgálta-öt év és nagyszerű, sűrű fiatalos-nek a helyén.

nézzük meg a vágást öt év elteltével! adhatatlan, hogy helyenként sűrű sűn keletkezett. A fő fanem gyer-egy kevés kecskefűzrel, nyírral és-ly vegyesen. Itt-ott egy-egy nemesebb-tét is látunk, amely a kiszállítás által-t sebeket még egyéves kötözgeti. Köris-a vágásban, szilt is találhatunk és-lyvéte bükk is akad, mélyen az ura-iatlonas alatt.

hát hol van az a fiatalosunk, amely- vágás megkezdése előtt oly sokszor-örködlünk és bemutatunk a velünk-erző érdeklődőknek?

adunk tovább és kísérjük figyelem- gyertyánosodásra nem hajló talajon- bükk fiatalos viselkedését.

utolsó vágás után visszamaradt folyo- b a kecskefűz jelenik meg. Ezzel egy- g nyír és nyárfát is látunk.

évré reá a kecskefűz az egész vo- a bükk fölé kerekedve arra szinte- zik.

g a kecskefűz uralma soká nem- e ezalatt a sarjzódó bükk kopacsok- nek, a fiatalos egy részén a beteges- nyomai észlelhetők és helyét foko- n a nyír, vagy nyár foglalja el.

ljunk át ugyanezen vágás déli lej- és nézzük meg az ott keletkezett- st, amelyben a vágások befejeztével- ol kelt tölgy cseprentés volt az ura-

év leforgása alatt a tölgy tuskók- aszerül sarjzadni kezdenek. Rövid- beül a sarjak terpszkednek és a- kelt fiatalost nem csak oldalról, de- l is nyomják. A tölgy oldalnyak- s hatása folytán fokozatosan kiszá- k. Nagy reményekre jogosult fiatalo- tölgy sarjzódó váltja fel, csoporto- erffakká tarkázva. Egész határozott- állíthatjuk, hogy tölgy erdeink leg- bb része ennek a folyamatnak szüle-

menjünk tovább. A talaj is megvál- mésszikkás, mészköves foltokra- munk és ez egyik oka annak, hogy- felelőtt fiatalosunk képe nagyon le- ó. Bármerre nézünk, csak tengernyi- ánt és kórist látunk.

ént is az a gondolat ragadja meg a- lőt, hogy tulajdonképpen miért is kü- niért is harcolt? hagyjuk el eme szomorú képeket, zunk egy más évszaktól és térjünk be- ás erdőgondnokság területébe.

van. bizálalt, kiritkított erdőt vágnak vegyes fiatalossal aláteljük. A kitermelés- yvában folyik, máris szállítják a rón- s bányafát. A különböző fagyártmá- t szintén fuvarozzák.

Mire a tűzifa kitermelésére sor kerül, az eddig előállított faanyagnak csak nyo- mai láthatók.

A termelésel egyidejűleg a tűzifát a vágásból kézi szánnal kihozzák és az erdei utak mellé, azzal párhuzamosan sarangojlik.

A nedvkeres megindulása előtt a vágásban teljes nyugalom van.

A kitermelt anyag vagy az erde- a vasuti rakodón fekszik.

A fiatalos-érintetlenül maradt ré- gyobb világosságát nyerve vidorán- kezd. A fadöntés folytán keletkező- sokban visszamaradt kopacsok 2- rá szinten kilevelnek. A termé- küzdelem még abban a tenyészeti- ban megkezdődik. A folyosók két- e teljesen eltűnnek.

(Az előbb említett esetekben 4- is eltelik, míg az a sűrűséget és- met elérjük. Ezalatt a fiatalosunk- vész.)

Nyár dereka van. A fiatalosban a tisztítási mun- nyen folyik. A nemesebb fanem- terét biztosítják.

A tölgy fiatalost elnyomó sarja- gony méretű választékok termel- gyés fiatalosból a rőzsetől kezdve- fái, a székerrudtól a nyírfafej- minden kikerül.

A kitermelt és kihozott anyag- tisztítással járó kiadásokat bizto- A állandó munkaerő nyáron in- tatást nyer.

És ezalatt az erdő folyton n- A tisztítás szálalása megy é- A szálaló gazdálkodás meg- sebb fanemek fatömegét gya- rászéses következménye az erde- Tehát a szakszerű gazdálkodó- hatványozott fatömegét eredm- jőv, nemesebb erdő alakját szí- Még a közelmulban is némi- olyan fokozatos használatl- l tarvágyos gazdálkodást, vagy- rólo üzemekert folytattak, mely- mánya képen a leborotvált erde- szeretettel befenyősitették. Ann- sáról azonban teljesen megfelel-

Az ebből keletkezett leggya- itt, a mi vidékünkön az, hogy- teres rudas erdőben 1—2 méte- cenevszedett lucfenyő egyedi-

Ez a helyzet az erdőgazdát- héz probléma elé állítja. Ha a- fást óhajt végezni, akkor ki- összes lombfákat, hogy felsza- dokló lucfenyőket. Ha a lombfá- akkor a fenyő nem kap elég l-

De előre azt sem tudja, ho- mott lucfenyves általában éle- Ezért legtöbb esetben inká- nálunk semmit és az erdőt i- maga sorsára.

Helytlen az is, hogy a vágás- takarítását elmulasztották, s az agyon- szett, elnyomott egyedeket visszahagyták.

A meginduló fiatalosban egyrészt a vissza- hagyott csomok, egyrészt a sarjak nagy- növe- teret foglalnak el s ezáltal a magról kelt fács- kákat elnyomják, másrészt alkatuknál fogva- műfára alkalmassá sohasem válnak.

E csonkafákat már az első tisztítás- alkalmával okvetlenül szedjük ki, mert- ké- söbb sok alkalmatlanságot és kárt okoznak. A bemutatott képekből meggyőződést- szereshetünk arról, hogy az erdőt kelet- kezéstől kezdve egész az utolsó fej- csapásig sok szeretettel és érzéssel nevel- nünk kell, mert ha csak üzletszerűleg ke-

030 sz.

Könyvelési szelvény

Beizalt: K f-ől.

lakik: a száma

Postaáré 250 for csekk számbán.

Kelt

A postakiszámozott oldal:

030 sz.

Beizeltesi lap

Beizalt: K f-ől.

lakik: a száma

Postaáré 250 for csekk számbán.

Kelt

A postakiszámozott oldal:

030 sz.

Elismervény

Beizalt: K f-ől.

lakik: a száma

Postaáré 250 for csekk számbán.

Kelt

A postakiszámozott oldal:

030 sz.

Szelvény

Beizalt: K f-ől.

lakik: a száma

Postaáré 250 for csekk számbán.

Kelt

A postakiszámozott oldal:

**érjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szak-
ánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!**

Pótlólag közöljük azon egyesületi tagok neveit, akik az előző számban közzétett tagnévsorból tévedésből kimaradtak.

Egri főkapitány erdőhivatala Egér,
Egri papnevelő uradalma Egér,
Köllő Pál m. kir. főerdőtanácsos Egér,
Ruthényi Károly m. kir. erdőtanácsos Miskolc.

Tagként való belépésüket következők jelettették be az egyesületi titkárhoz:

Láhne Henrik műépítész Budapest 10,000 K.-ás,
Gróf Lónyay Menyhért Kisbózsva 10,000 K.-ás,
Gróf Serényi Béla uradalma Putnok 20,000 K.-ás alapítvánnyal.
Benitzky Elemér földbírtokos Hosszuerőpuszta,
Keresztessy József urad. főintéző Putnok,
Dr. Meczner Béla földbírtokos Sársopatak, mint rendes tagok.

Az új tagoknak alapszabályszerű beiktatása a legközelebbi közgyűlésre fog megtörténni.

Nyugtadjuk a következő adományokat:

Dr. Meczner Béla földbírtokos 10,000 K.
Putnoky Mórícz nemz. gy. képviselő 10,000 K.
Stern Jakab és Fiai cég Bpest 30,000 K.
Klein Salamon Sátoraljaihegy 20,000 K.
Herskovits Mór Füzérkömlös 10,000 K.
Adományaikért fogadják az egyesület közzétételét.

Újbóli megalakulásunk óta az egyesület pénztárhoz az alábbi bevételek voltak be:

Alberty János td. ld. 700, Bárány K. Elele td. ld. 700, Bazsó Imre ld. 1200, Bartha Dezső ld. 600, Benzec Pál td. ld. 700, Berger Nándor td. ld. 700, Béky Albert ld. 600, Beniczky Elemér td. ld. 700, Borhy György ld. 600, Borsod-Hevesi Erdőipar R. T. ld. 600, Botos Sándor ld. 600, Buchalla Jenő td. ld. 700, Dufek Pák td. ld. 700, Farkas Jenő td. ld. 700, dr. Fekete Lajos ld. 1200, Fischer József td. ld. 700, Floch György td. ld. 700, Juhász Jenő ld. 1200, néhai gr. Károlyi György hitb. zár gondnoksága ld. 600, gróf Károlyi László titkári hivatala ld. 1200, Kachelmann Otó ld. 600, Kalocsai Főkapitány erdőhivatala td. ld. 700, Kallivoda Andor td. ld. 700, Kirchnopfi Ernő td. ld. 1300, Kiss Ferenc td. ld. 700, Kiss Zsigmond ld. 600, Kronberger-féle Faipar r.-t. ld. 1200, dr. Lamm Antal ld. 1200, Lipóczy Béla td. ld. 700, Lenchéz Endre td. ld. 700, Lux Károly ld. 1200, Magyar Általános Hitelbank sátoraljaihegyi fiókja ld. 1200, Magyar, Kir. Banya, Kohó- és Erdőmérnöki Főiskola td. ld. 700, Magy. Kir. Honvéd Kincstár erdőmérnöki hivatala td. ld. 700, Magyar Erdőbírtokosok r.-t. ld. 2400, Magyarországi Faértekesítő Hivatal ld. 2400, Mihalovits Sándor td. ld. 1300, dr. Moccsary Sándor td. ld. 700, Mathra Sándor ld. 600, Nagy László td. ld. 700, Németh Béla ld. 600, Onczyasz László 3 évi td. ld. 900, Ozsváth Mihály td. ld. 700, Palla Zoltán ld. 600, Pinter Nándor ld. 600, Ruthényi Károly td. ld. 700, Saád Andor td. ld. 700, Sarlay József ld. 1200, Scholtz Hugó td. ld. 700, gróf

Serényi Béla ld. 600, Szeűts Béla td. ld. 700, Tornay Gyula ld. 600, báró Waldbott Kelemen ld. 1200, id. báró Waldbott Frigyes ld. 1200, ifj. báró Waldbott Frigyes ld. 2000, Wittenberger Géza td. ld. 700 K.

Személyi hír. Trauer Ervin urad. s. erdőmérnököt a földművelésügyi miniszter az egri kir. erdőfelügyelőséghez m. kir. segéderdőmérnöké nevezte ki.

Folyó évi június hó 4-i közgyűlési határozatunk értelmében egyesületünk feliratát a földreform novella előadói javaslata ellen a földművelésügyi miniszterhez más feltéjjeljesztette.

Az alapszabály részleges módosítását kéro beadványunk rövid időn belül szintén be lesz nyújtva az illetékes miniszterterhöz; annak jóváhagyása után fogjuk csak a „Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesülete” címet felvenni.

Szakirodalom.

Két értékes új könyv megjelenéséről számolhatunk be. Az egyik, amely bennünket közelebről érdekel, Kaán Károly tanulmányosa az »Erdőgazdasági problémák s azok megoldása«-ról.

A diagnózis éles szemével állapítja meg Csonkamagyarország erdőgazdálkodásának hibáit s adja meg azokat a tanácsokat, amelyekkel e bajokon segíteni lehet.

Mi, akik az operatív asztalnál ott ülünk, s szemtől szembe látjuk ezen hibákat, amelyre a tudós szerző rámutat, örömmel üdvözöljük ezt a tanulmányát, melynek minden sora értékes utbaigazítás.

A könyvecskének nem szabad hiányoznia egyetlen egy magyar erdőgazda asztaláról sem!

Megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesületnél. Ára 250 K.

A »Réték és legelők műveléséről és természetfokozásáról« irt enesi Dorner Béla a szakember nagy felkészültségével s tudásával össze egy vastkos könyvet, kimerítve benne az összes idevágó kérdéseket.

Erdőből — helyesen — legelőt nem akar kihasítani, hanem a legelők befásításának szükségességét hirdeti.

Erdői réteink s legelőink feljavításánál e könyvnek tagtársaink nagy hasznát vehetik.

Megrendelhető a »Magyar Könyvterjesztő Vállalat«-nál Budapest, Erzsébet-körút 7. szám. Ára 3510 K.

Kérelem.

Fölkérem azon szakértársaimat, akiknek a magyórvérszög értékesítése terén tapasztalataik vannak, sziveskedjenek — akár e lap hasábjain elhelyezendő közérdekű cikk keretében, akár privát levélben (címzett teretere hirtortökötles) — közölni velem, hogy ezen fanemből mily választékok vannak a fapiacon bevezetve, illetve van-e kereslet magyórvófaból termelt választékok iránt az ország szűkebb keretén belül.

Szeűts Béla,
m. kir. főerdőmérnök
Mocsolyástelep,
u. p. Sály, Borsod vm.

ÜZLETI HIREK.

A korona romlásával az árak emelkedtek; a keményfalú az emelkedés kisebb, mint a puhafalú. Vételkedj jó, a kereskedők szükségletüket iparoknak lefedezni. A romániai túzifa kivételi túzifa mintájórán csak a beföldi termelési túzifa jöhét számba, ugyan a szlovenszói kínálat iránt is van ebből kifolyólag érdeklődés.

A »szaraz« fa elfogyott, helyébe ugyanaval a minőségű árral az »ősi vágású« lépett.

A faárak további emelkedése várható, mert a romániai termelők az exportúrra fogják hárítani azt a differenciát, amivel a beföldeni eladott túzifa olcsóbb árú miatt szenvedtek.

1. Túzifa:

Ab erdő a friss fa üm-ájének ára 5000 K.-nál kezdődik.
Beföldi szaraz hasáb ab feladó állomás ... 340—360000 K.
Beföldi friss hasáb ab feladó állomás ... 290—310000 K.
Romániai túzifa ab beléplő áll. ... 1050—1100 lek
Szlovák ... 1050—1100 lek

2. Faszen:

Beföldi fa ab feladó állomás ... 800—80000 K.
Beföldi ... 750—80000 K.
Romániai ab beléplő ... 22—24000 lek
Szlovák ... 3100—3400 csk

3. Mifa:

Ab erdő a tölgy m-je 20—32000 K., a bükk m-je 8—16000 K.

Hazai áru bazarparitásban:

Tölgy gömbölyű fa m-je vékonyabb ... 30—30000 K.
Tölgy gömbölyű fa m-je 35 cm. nél feljebb ... 40—55000 K.
Tölgy furnárréteg m-je ... 70—90000 K.
Tölgy boules ... 110—120000 K.
... export minős. m-je ... 120—150000 K.
Bükk gömbölyű ... 26—32000 K.
Kőrös ... 40—5000 K.
Eger ... 25—30000 K.
Ogyertyán ... 28—35000 K.
Akác ... 26—32000 K.
Nyár ... 40—50000 K.

4. Fűrészáru budapesti paritásban:

Tölgy szelészlet ... 95—110000 K.
Tölgy szelészlet ... 115—125000 K.
Bükk gözölt, szelészlet ... 85—90000 K.
... szelészlet ... 90—100000 K.
Bükk gözöltlen, szelészlet ... 70—80000 K.
Fenyő asztalosírú szelés m-je ... 130—150000 K.
... keskeny m-je ... 120—135000 K.
Építőanyag keskeny m-je ... 120—130000 K.
... keskeny m-je ... 105—115000 K.
Léc, záríték ... 120—130000 K.

5. Bognárfa ab feladó állomás:

Kőrös 15—25 cm. 10,000 kg. ... 340—38000 K.
Szil 12—25 ... 320—36000 K.
Akác 12—25 ... 350—36000 K.

6. Fagyártmányok termelőinél, ab erdő rakodói:

Donga, gönci 1000 drb. hozzávaló fenékek ... 250—280000 K.
Szőlőkaró, tölgy 1000 darab ... 30—34000 K.
Szőlőkaró, akác 1000 darab ... 24—28000 K.
1.8—2.0 m. h. ... 140—160 K.
Küllő drb-ja ... 70—80 K.

7. Építési anyag, ab gyár:

Tégla nagyméretű darabja ... 75 K.
... kis méretű ... 50 K.
... nagyméretű mészhomok ... 55 K.
Portland-cement ... 6100—8000 K.
Mész ... 3400—4000 K.

Juhn Róbert és Társa

Sátoraljaihegy

Andrássy-utca 2. Interurbán telefon 75.

Épület, túzifa és szennanyag-kereskedő, teher és személy autófuvározási vállalat.

Szállítunk bármely magyarországi állomásra faszenet, tűzifát, talpát, dongát stb. Elvállalunk nagyobb faktúrákellátást és szénbányai teherautó szállítást. Szégyency: Autófa Sátoraljaihegy.

Panaszrovat.

Kérjük tagtársainkat, hogy mindazon kihágási eseteket, amelyek nem az erdőfőrvény szellemében nyertek elintézését, hozák tudomásunkra.

Ezek nyilvántartásával az illetékes hatóságok figyelmét akarjuk felhívni s célunk, hogy a kihágások egyöntetű elbírálását, gyors s erélyes megtorlást nyerjenek.

A változott viszonyok az erdei kihágások lebonylitása körül több visszássá helyzetet teremtett, melyek közül mutatóba alábbiakat közlöm:

A 600 koronát meghaladó értékek elbírálása a polgári bíróság elé kerül. A megidézett alperes — miután a bíróság székhelye rendszerint távol esik, — az első idézés a vasuti költség megtakarítása végett figyelembe sem veszi, hanem megvárja amíg elővezetésre kerül a sor, amikor ingyen utazik.

Felperes, — hogy érdeke csorbát ne szenvedjen — viseli a drága vasuti költséget úgy a maga, mint pedig a tanu részére, de mert alperes az első idézésre meg nem jelenik, kénytelen — újabb költség áldozatával — másod-, sőt néha harmadizben megjelenni a bíróság előtt.

A költségapasztás érdekében egyik uradalom azon gyakorlatot hozta be, hogy felesketett erdőőrét, aki egyuttal tanu, az uradalom képviselével ruházta fel és midőn az erdőőr a tárgyalás rendjén a maga utiköltségét megállapítani kérte, a bíróság — azon indoklással, hogy tanu felperes képviselét látta el — igénykövetelményeivel egyszerűen elutasította, pedig alperes vagyonatlan helyzete igazolást nem nyert.

Kérdem, hol itt az igazság és lehet-e az erdőőrökösítasoknak utját vágni, ha az erdőbirtokos a maga kára mellett sokszor a kárterítés összegét is fel meghaladó tárgyalási költséget is viselni kénytelen?

Más eset. Büntetőparancs kiadása esetén, erdei kihágó, ha a kirótt kárértéket és büntetést beszoigálatni kész, úgy az illetőt a közigazgatási hatóság a m. kir. postahivatalhoz küldi, hogy csekk útján fizesse be a megítélt összeget. A posta a maga közvetítési díjának levonásával az erdei és szegényápolat csökkenti. A kihágó a községyi jegyzőtől a szolgabíróhoz, onnan a postára ha a megérdemelt kalváriát járja is, mégis kívánatosnak látszik, hogy ezen a lehetetlenül hosszú és szövevényes eljárásn változtassanak, mert amikor az államháztartás költségeinek apasztása végett az adminisztratív szemelyzeti létszám csökkentése határozottat el, nem szabad mesterségesen a munkát szaporítani.

—y.

Igen praktikus újítás híreről hallottunk. A gönci főszoigabíró, amikor a kihágások tárgyalására a kihágókat megidézi, ugyanakkor felhívja őket, hogy egy meghatározott pénzösszeget is hozzanak magukkal s a büntetés kiszabása után rögtön be is hajtja a megítélt bírság összegét.

Nincs csekk, jegyző, s más kilincselés, gyorsan s egyszerűre nyer elintézését minden, kevesebb a munka, s az azonnali megtorlás nevelő hatása sem marad el.

Értesítés.

Értesitem az igen tisztelt Erdőbirtokos urakat, hogy az állami szolgátról lemondant és Sátoraljai helyen (Kazinczy-utca 64. sz. emelet)

magán erdőmérnöki irodát

nyitottam. Elvállalok felmérést, tüzemtervkészítést, faállománybecslést, stb.; elvállalom továbbá erdőbirtokok kezelését; kitermelések és erdősítések végrehajtását; csemetekertek telepítését és azok kezelését. Elvállalok általában az erdészet körébe vágó mindenféle munkát.

Kérem az igen tisztelt Erdőbirtokos urakat, hogy ezen új vállalkozásomban sziveskedjenek megfizetni nagybecsű bizalmukkal és megbízásukkal.

Sátoraljaiuhely, 1923. június 10.

Tamás János

okl. erdőmérnök.

Innen-onnan.

— A Faértékesítő hivatal új illeték díjszabása, mely folyó évi július 1-ével lépett életbe, a következő:

- 1 m.-nél hosszabb s 8 cm. középméternél vastagabb bármilyen fanemű épület vagy műfa m³-ért 150 K.
- bármily fanemű fűrészelt vagy faragott fa m³-ért 150 K.
- tölgyfából készült magyar és német donga akójaért 5 K.
- francia donga 100 darabjaért 150 K.
- műszaki célra alkalmas bármily fanemű, de 2 m.-nél nem hosszabb hasáb és tönk üm-ért 50 K.
- bármily fanemű tűzifa üm-ért 100 K.
- vasuti szállitás esetén 100 q.-ként 20 K.
- bármily fanemű faszén q.-jaért 10 K.
- műszaki célra (papir, cellulose, tanningyártás) eladott hulladék és kötegelte fáért 100 q.-ként 250 K.

A füzetes szállítási igazolványokért az eddigi díj tizszerese, az elrontott, vagy fel nem használt igazolványért pedig 250 korona fizetendő.

— A Földreformnovella előadói javaslata ellen az Országos Erdészeti Egyesület is felirát a földmivelésügyi miniszterhez, melyben állást foglalt s tiltakozott az erdőne a földreform keretébe való bevonása ellen.

— Románia a tűzifa kivitelét szűnetelteti, ugyanis a román kormány Bukarest részére 20,000 wagon tűzifa leszállítására hivta fel a termelőket s wagonon-

ként 3200 leit ajánlott fel. Miután az árban velük megegyezni nem tudott, a külföldre szoló tűzifa szállítását betiltotta, hogy ezzel a mielőbbi megegyezést kikényszerítse.

— Belföldi tűzifatermelés 50,000 wagonnál többre nem becsülhető. Csakna Magyarország évi tűzifa szükséglete 160,000 wagon. Szükségletünk alig egy harmadát fedezi tehát a saját termelésünk. Az import tűzifa 35 milliárd dollár rontja pénzügyi mérlegünket.

— A ruszkakrajnai állami erdők kitermelési jogát a csekek eladják egy kizárólagos monopóliummal ellátott részvénytársaságnak.

Állítólag a nerv szoros összefüggésben van aival a tranzakcióval, mely 40 millió cs. sl. korona kölcsön felvételét célozza, a ruszkakrajnai vasut építési költségeinek fedezésére.

— A Máv. az öszre reformálta a díjszabást s amint hírlik, nemcsak több áruszállítást állít fel, hanem díjteteleit újból emelni szándékozik.

Lábon álló erdőket,

valamint kitermelt tűzifát és műfát ab erdő és wagonba rakva állandóan

veszünk

STERN JAKAB és FIAI

fatermelők és nagykereskedők

Budapest, VII., Csengeri utca 9. szám.

Telefon: József 124-97.

Zemplérvármegyei Keresztény Sajtóvállalat Sajtóhelyi könyvnyomdája könyvesboltja

minden az erdő- és mezőgazdaságokban, ipari és kereskedelmi vállalatoknál használt nyomtatványt ízesítés kivételben, jutányos áron készit.

(Kazinczy-utca 11.) raktáron tart szépirodalmi újdonságokat, tudományos és szakkönyveket, keresztény imakönyveket, papir, író- és rajzszereket.

Vidéki megrendeléseket gyorsan, pontosan és lelkiismeretesen intézünk el.

Magyar Erdőgazda

BORSOD-GÖMÖR-HEVES (TISZAJOBPARTI) VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 15-én.

Szerkesztőség: Fűzérkomlós, Abauj-Torna vármegye. Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdája Sátorajlauhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkesztő:
Onczy László

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 600 korona. Nem tagoknak 1200 korona.
Egyes szám ára 120 korona.

A földreformnovella

módosított javaslatát a földművelésügyi miniszter a nemzetgyűlés elé terjesztette s letárgyalása még a parlamenti szünet előtt várható.

Az első tervezet — amint azt júniusi számunkban kifejtettük — az alapörvényről eltérően az erdőt is kisajátítás alá vonta. Az erdőgazdálkodás alapelveit sértő ezen javaslat ellen minden komoly és számottevő egyesületünk tiltakozott s még a laikusokat is meggyőző érvek özönével akarta jobb befektetésre bírni a földművelésügyi minisztert.

A novella nyomán támadt felzúdulás lecsillapítására több megnyugtató kijelentés hangzott el a kormány részéről, de ezek során az erdővel való vonatkozása e javaslatnak egyetlen egyszer sem lett érintve. Így ma teljesen tájékozatlanok vagyunk, hogy a módosítás orvosolja-e az első javaslat hibás intézkedéseit?

De addig is, amíg megismerhetjük, rá kell mutatnunk arra az ellentmondásra, ami a kormány-erdőgazdasági politikájában jelentkezik.

Egyfelől a legnagyobb áldozatok mellett erdősíteni akar s új erdők létesítésére törvényt hoz, ugyanakkor pedig törvényt módosít novelláris úton, hogy a meglévő csekély erdőállományt legelő címén tegye tönkre s koporósítsa el.

Ennek a következetlenségnek a mi általános politikai viszonyainkban van a magyarázata.

A földművelésügyi miniszterium nem szakminiszterium többé; a legexponáltabb politikai állást tölti be annak vezetője s ténykedését nem annyira az ország gazdasági érdekei, mint inkább a politika irányja.

A mi gazdasági szociálpolitikáinknak az Achilles sarka most a földreform.

Amíg az erdőgazdaság ügyei avval vonatkozásba nem jutnak, addig a földművelésügyi miniszter erdőt telepit s nevel, mielőtt azonban az erdő a földigénylők utjába kerül, osztja legelőnek.

Nem hiszünk, hogy a földművelésügyi miniszter az erdő közgazdasági jelentőségével nem volna teljesen tisztában — de meg kell állapítanunk, hogy az érdekelletét áthidalni az egyetemes érdekek javára nem tudta — sőt avval, hogy a novellába az erdő kisajátítás lehetőséget belevette, annak egyenes istápolójává vált.

Ennek konzekvenciáját azonban nekünk le kell vonnunk s külön miniszteriumot kell követelnünk az erdészeti ügyek vezetésére, mert az erdőt a politika labdajátékaként meghagyunk nem szabad s addig nyugodtak nem lehetünk, míg egy osztály érdekében martalékol tudja odadobni a

miniszterünk azt az erdőt, amelyet megödni volna a kötelessége.

Talán szokatlanul hallatszik ez az első pillanatban, amikor alig van erdőnk.

De a meglévők konzerválása, azok gazdaságos kihasználása, azok telepítése, az Alföld s a kopárók befitatása, a községi erdők rablógazdálkodásának megakadályozása oly nagy feladat, mely teljes embert igényel.

E problémák megoldása oly elsősorúan sükségelete megnyomorított országunknak, hogy a célravezető megoldással kísérkedni nem szabad.

Az erdészeti miniszteriummal azt a légkört kell megteremteni, amelyben az ország újáépítése — a politika minden gáncsvetését mentesen — zavartalanul lehessen dolgozni avval a szakér,elemmel, amit az erdő nemcsak megérdemel, de meg is kíván.

Az ország erdőbirtokossága szívesen vállalja — külön adóteherként — az ezzel járó többleti kiadásokat, mert nincs az az áldozat, amit meg ne hozna, hogy az erdőt a politika légköréből kimentse.

Ne adja az Isten, hogy sorainknak a most benyújtott novella adjon mártírigazat.

Halálgyűrű a borsodi Bükk alján.

A Coraeus bifasciatus nevű diszobgár, mely a hírhedt halálgyűrűről ismeretes az erdészeti személyzet előtt, a borsodi Bükk alján elterülő, főként sarjeredetű tölgyesekben utjabban ismét fellépett. Néhány évvel ezelőtt már mutatkozott; legutóbb az 1901. évben volt a Bükk és a Mátra tölgyeseiben nagyobb mértékben elterjedve.

Eletmódja és károsítása közmérsen s így annak részletesebb leírását mellőzve, csupán arra az újabb tapasztalatra hívom fel az érdekelteket figyelmét, hogy nemcsak a fiatalosokban, hanem a középkorú, sőt idősebb állományokban is tesz károsításokat az által, hogy a nőstény a fiatal tölgyek cscsajátításába és az idősebbek oldalhajtásainak vége felé a kereg alá lerakja petéit, melyekből kikelő álca az ominózus halálgyűrűt és egy féllevezető csatornát rág, majd elkészítve a bábüreget, mint arányfeleiben tündöklő diszobgár a hég alól kirepül.

Ebből következik, hogy a tölgyesekben felette nagy károkat okozhat, mert az általa megtámadott vezér- és oldalhajtások természetes elszáradnak és a fa elcsenevezésedik.

Tapasztalat szerint ezen rovar a gyér zárodása, a nap bévének kitéti, száraz talajú, gyenge növekvésű egyelgelyen tölgyeseké támadja meg különösen, így tehát legkisebeseben úgy védekezhetünk ellene,

ha a talajt takaró cserjéket, bokrokat és más, a talaj tulságos kiszáradását megakadályozó és egyébként nem káros erdei növényeket kíméljük s az erdőre is egyébként is nagyon káros legeltetést teljesen betiltjuk; az egyelgelyen tölgyesek helyett kőrissel, juharral, szillel, hársal, vadcseresznyével, esetleg erdei és fekete fenyővel kevert egyelgelyen erdőt nevelünk és a silány sarjeredetűek általánjuk értelejes, sőt szalárdokké.

Irtása legkisebeseben úgy vihető keresztül, hogy május hóban, legkisebeseben azonban június hó közepéig a hervadó, száradó hajtást a legelső fonyadt levél alatt éles késsel lenyessük és azt a benne lévő alcvál, bogárral együtt tüstént elégetjük.

Az ágak, gallyak letörése veszedelmes, mert ezáltal a fa tetőn nevezetesen hegedő söt támad.

Az államerdészeti hatóságok a borsodi Bükk alján mutatkozó veszedelem elhárítására vonatkozó óvó és irtó rendelkezályok sürgős foganatosítására az érdekel erdőbirtokosokat felhívják.

Reméljük, hogy a sulyosabb rovarkárosítás elkerülhető lesz.

F.

Az Erdészeti Zsebnaptár.

Olvasóink közül egyre többen fordulnak szerkesztőségünkhez, amelyben egy új erdészeti zsebnaptár kibocsátásának szükségességét teszik szövé.

A legutóbb érkezett ily tartalmu levelet, melynek célja, hogy a zsebnaptár szükségessége s tartalma felett vitát provokáljon — teljes egészében közöz tesszük, mert magunk is hiányát érezzük úgy jól adólgott új erdészeti zsebnaptárunk.

Tekintetes Szerkesztőség!

Köztudomásu, hogy a jelenlegi erdészeti zsebnaptárban közölt adatok és táblázatok egy része nem felel meg a mai fejlettebb erdőgazdálkodásnak.

Most tehát, mikor az Erdészeti Lapok közlése szerint a zsebnaptár teljesen elfogyott, időszerűnek tartom szakértársaim érdeklődését és irányban felkelteni, hogy többe hozzászólása után tiszta képet nyerjünk arról, hogy milyen igényeket volna hivatva a kiadóadó új zsebnaptár kielégíteni.

Fonatsanak tartom e kérdést annál is inkább, mert a mai magas munkabérek és még magasabb papírárak miatt a zsebnaptár ügysem jelenhet meg régi terjedelmében, tehát mindnyájunk érdekében áll oly nélkülözhetetlen, nem úgy terjedelmű zsebkönyv szerkesztése, amelyet haszonnal fogynhat erdőgazda, erdőtiszt, erdőőr egyaránt.

Az alábbiakban röviden felsorolom azo-

kat, amit a zsebnaptárnak feltüntetni tartalmaznia kellene.

A körlep- és hengertáblát a becslő, a kezdő erdőgondnok nem nélkülözheti, ennél fogva a kettő régi terjedelmében volna felveendő. Úgyancsak szükség lehet ott, ahol vasuti talpa céljaira nagyobb mennyiségű rönkök termelnek, oly hengertáblára, amelyben a rönkök köbtartalma a szokásos talphosszak (1,3, 2,2, 2,5, 2,7 m) illetve azok többszöröse és középátmérő szerint van feltüntetve.

A rudak köbzésére szolgáló tömegtáblánál — hosszúság és alsó vastagság szerint csoportosítva — elegendő, ha 100 drb.-onként mutatjuk ki a köbtartalmat.

A bányafa köbzése leggyakrabban köbméter, vagy körköbméterre vonatkoztatva történik. Ilyen táblázatokat a német zsebnaptárban találunk.

Ürmértékek köbtartalma a német kísérleti állomások által kiadott adatok felhasználásával állítható össze.

A régi zsebnaptárban felvett és már elavult Feistmantel-féle fatermési táblák helyett egyelőre Grundner—Schwappachnak a német kísérleti állomások adatai, továbbá id. Greiner L.-nak a hazai viszonyok alapján készült fatermési táblái ajánlhatók felvétele az átl. magasság, törzszám, körlepösszeg, tömör- és ágfa, növedék, esetleg az előhasználati fatömeg feltüntetésevel.

Az alakszámok közül elég a nem valódi (mellmagassági) alakszámokat közölni hanem és magasság szerint részletezve.

Az álló fak és faállományok köbzésére szolgáló táblákat bükk, éger, nyír, tölgy és különböző fenyvételékre vonatkoztatva az Orsz. Erdészeti Egyesület Bund Károly szerkesztésében külön kiadta, ennél fogva azok felvétele felesleges.

A füzesselt és faragott fak köbtartalmának, azok előállításához szükséges gömbölyű fának, valamint a gömbölyű fából faragható gerendának feltüntetésére szolgáló táblázatokat a különböző építkezéseknél lépten-nyomon használjuk, ennél fogva azok a jövőben sem nélkülözhetők.

A fontosabb erdőművelési teendők: magtermes, csemetenevelés és erdősítés kötségeinek kiszámításához szükséges adatok a régi alapon, de rövidebb szöveggel volna felveendő.

A tűzifa, mifa termelés és közlétsé a helyi viszonyok, a felhasználási módok szerint annyira különböző, hogy e téren nagyon nehéz áttekintni, mindenütt használható táblázatokat nyújtani. A zsebnaptárban közölt adatok nagyrészt a magashegységi erdőkre vonatkoznak, ennél fogva a mai közép- és előhegységi erdeinkre csak megfelelő tapasztalás alkalmazhatók.

A fagyártmányok sorából a faszén, a donga (főleg a német donga.) vasuti talpa, kerékküllő és talp, járom, zindely, szőlőkaró és bakbarok termelés fontosságuknál fogva az eddiginél is részletesebben tárgyalhatók. Ezekre vonatkozólag több erdőgazdaság szolgáltatathat gyakorlati értékű adatokat.

A mellékhaszonvételek és mellékkiparagok

közül a cserkereg, homok- és kötermelés, téglagyártás, mészégetés az eddigieknek megfelelően érinthető, ellenben a fűrészszer termelést a szokvány méreteikkel részletesebben kellene tárgyalni.

A különböző erdei szállító berendezésekre a mai fejlettebb gazdálkodásnál szükség van, ennél fogva építésükhöz szükséges anyag- és munkamennyiség kimutatására szolgáló táblázatok nem nélkülözhetők.

Felvehetők volna még a gyakorlatban oly szükséges kamatos kamattáblák a mai viszonyoknak megfelelően 5%-nál magasabb kamatozóra is. Nem volna szabad, hogy hiányozza a Reichenbach-féle távolságméréshez és szintméréshez szükséges táblázat.

A méter és bécsi lépték közötti viszony feltüntetése, a kataszteri holdról hektárra és viszont történő számításokhoz szükséges táblázat, a fajsúlytáblázat, a fák és más tüzelő anyagok tüzejegye, a fák tartósságára, rugalmasságára és összesszáradására vonatkozó táblázatok adatai szintén nem nélkülözhetők.

A postai, térvaidai, továbbá a gyors- és teherárú díjszabáscsk — pénzünk folytonos értékcsökkenése miatt — állandón változnak, ennél fogva felvételek a zsebnaptárból egyelőre kihagyhatók.

A fenti adatok és táblázatok hozzávetőleg 11 íven ellérnek és így a zsebnaptár — a tulajdonképeni naptári részzel együtt — az eddigi 31 ív helyett 15 íven elferne.

Külső alakjára a Közlekek zsebnaptárát tartom legcélszerűbbnek.

Schn.

Tanulmányi kirándulás a szentgotthárdi apátság erdőbirtokán.

A Magyarországi Ciszterciata Rend szentgotthárdi apátságának erdőbirtokán I. évi július hó 9-én az apátság erdőfelügyelőség a szombathelyi kir. erdőfelügyelőséggel karöltve sikerült és rendkívül tanulságos kirándulást rendezett, mely a kirándulás tanulmányi jellegétől eltekintve, kitűnő alkalmat szolgáltatott a hagyományos kollektíváltás ápolására.

A kirándulásnak különleges fényt kölcsönözött Ferenc bajor kir. herceg Ötönsége megjeleneése, kinek az erdőgazdaság iránt nyilvánított lelkes érdeklődése, az erdő iránti szeretete a kiránduláson résztvevő csodálattal váltotta ki.

A mintegy 5,000 kft. holdat kitevő erdőbirtok a Steyerország és Jugoszláviával határos sarkokban fekszik és fatenyésze a subalpin, csapadékdús klíma áldását élvezi, melynek különösen a látott szép természetes felújulások sikere köszönhető. Főfaja az erdei fenyő, mely itt mint autochton fafaj klimatikus optimumában van és elősorangú növekvést mutat. Keskeny évgyűrűnél és kitűnő strukturájú fájánál fogva, kiváltképen mint bányafat nagyon keresik, sőt a Magyar Államános Köszénbánya R. T. ezen helyzetet kihasználndó,

Szt. Gotthárdon egy nagy telepet létesített, mely kizárólag ezen erdőbirtokra támaszkodik.

Tekintettel a kedvező termőhelyre, a fordulónak a jelenlegi 80 évről 100 évre való successiv felemelése indokolt és kívánatos volna, mert az erdei fenyő a jelenlegi végáforduló határán még szép tömegnövekedéssel bír.

Mindannak dacára, hogy az egész erdőbirtok csupán 2—300 m. tengerszintfeletti magasságban fekszik, a klíma speciális befolyása alatt a vörösfenyő bőségesen szép növekedésű, 25—30 m. magas, egyenes, hegyeres törzsével, elősorangú strukturájú fájával szinte példátlan erdőművelési objektumot képvisek. Az említett jó minőségű idősébb egyedek, továbbá az egészséges, sűrű fiatalosok e helyütt való jelenléte révén a természet zavarba hozza a Mayr-féle erdőművelési klímaregiónkat, mert a larcerium képviselőjét a castanetum keltés közepébe ülteti és csaknem ugyanazon jó tulajdonságokkal ruházza fel, mint annak tátrai testvérét. Ugyan még eredeitéb ez a jelenlég a szoprvidéki erdőkben, hol a vörösfenyő — horribile dictu a szelid gesztenye közvetlen társaságában található és hol azok egymással egészséges állományokat alkotnak.

Tanulmányok és szépen sikerültek az egyenlően zárodásbontás alapuló csoportos felújítások, úgy a fenyő, mint pedig az elegyes lombállományokban.

Feltűnik, hogy ugyanazon helyen, hasonló kitettségekben és magassági fekvésben a lucfenyő széles évgyűrűjű, laza szerkezetű s ennek folytán kevésbé értékes szövetű faanyagot produkál, mint a tulajdonképeni valamivel magasabb klimatikus optimummal bíró vörösfenyő. Itt természetesen a fafajok egyéb erdőművelési igényei is nagy szerepet játszanak, melyek méltatása ezen rövid riport keretében nem illeszhető bele.

A kedvező klimatikus viszonyokra való tekintettel az erdőbirtokosoknak figyelembe lehetne ajánlani a jegenye- és a Douglas-fenyő, mint kísérleti fafajok fokozottabb felkarolását.

A kiránduló társaság a Ciszterciata Rendnek a kitűnő magyaros vendéglátásért, főtisztelendő Erdőssy Bódog apátsági erdőfelügyelő, dr. Hoffmann Gyula m. kir. főerdőtanácsos, kir. erdőfelügyelő és Illés Károly apátsági főerdőmérnök uraknak pedig a sikeres rendezésért és a szakszerű kalauzolásért köszönettel tartozik.

A kiránduláson résztvettek:

Ferenc bajor kir. herceg Ötönsége Sárvár,

A földművelésügyi minisztérium képviselőben: Oszterlamm Ernő m. kir. főerdőtanácsos Budapest,

Az erdőmérnöki főiskola képviselőben: Roth Gyula m. kir. főerdőtanácsos és dr. Fehér Daniel m. kir. főerdőmérnök Sopron. Az apátsági uradalom képviselőben: Erdőssy Bódog erdőfelügyelő, Illés Károly főerdőmérnök és Floch György erdőmérnök Szentgotthárd,

A szombathelyi kir. erdőfelügyelőség képviselőben: dr. Hoffmann Gyula m. kir.

Kérjük az uradalmakat és tagtársasainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

alapárakat fizeti, de ezt nem a vételár ki-fizetés, hanem a talpfa átadás napjára rögzíti.

Amint az egyik panaszló nagyobb erdő-uradalomtól vesszük a hírt, a június hó 13-án átadott talpfa árát — több rendbeli sürgetés dacára — az uradalom augusztus hó 1-én kapta meg, tehát 49 napi várakozás után.

A talpfa a Máv. a június hó 13-10:625 centimes korona mellett számolta el, de 0:03 centimes koronával fizette.

Az uradalom vesztesége ebből az egy átadásból kifolyólag kerek 15,000,000 korona!

Ily eljárás mellett a kényszertermelés minden morális alapot nélkülöz.

Nem tudjuk megérteni, hogy egy számla liquidálásához miért van a Máv.-nak ily hosszú időre szüksége?

Mert azt a kifogást, hogy az állomások a mennyiségi átvételt késedelmesen ismerik el, s hogy a pénzügyi osztálynak a számfejtéshez és kiutaláshoz hetekre van szükség, Magyarország el nem fogadhatjuk.

Amikor ezen lehetetlen állapotokra tisztelettel felhívjuk az erdő- és faügyek országos kormánybiztosának szives figyelmét, egyben tanácsal is szolgálunk a Máv. igazgatóságának, aki azt remélhetőleg nem fogja rossz néven venni. Tekintse úgy, hogy a bajaink szanálására tartott ankétre bennünket is meghívott.

Ha komoly szándéka az átvett talpfa árát „azonnal” fizetni a jövőben és nem spekulál a korona-romlásra, mint sok fizetni nem szerelő vevő, úgy adja ki az alábbi rövid rendeletet a talpfa- s pénzügyi osztálynak.

„A minőségi átvétellel egyidejűleg tartozik az illetékes állomásfőnökség a mennyiségi átvétel megejtési s azt a vételeven meg az átadás napján igazolni. Az igazolt vétellel 24 órán belül a pénzügyi osztálynak beküldendő, ki viszont azt 24 órán belül számléjteni s utalványozni tartozik”.

Innen-onnan.

— A Gazdabánk 1 milliárd korona alap-tőkével alakult meg a közel multban. Céjja, hogy az ország mező-, szőlő- és erdőgazdái-nak közvetlenül nyújtson hitelt s az elért haszonból a részvényeseket részesítse.

Az alapítók s részvényesek javarésze az ország nagy-, közép- és kisbirtokosaiból kerülven ki, a pénzügytétel tulajdonképeni tőkéje a magyar föld, melynek jövedelmét forgatja és kamatoztatja, tehát fontos agrár-érdekeket szolgál.

A pénzügytétel alapítói között szerepel egyesültünk elnöke is; báró Waldbott Kelemen, továbbá ifj. báró Waldbott Frigyes, gróf Almágy Imre, báró Mailott Nándor, gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernő, Putnoky Móricz, Meczner Tibor s a csonka ország birtokosai közül még sokan.

— Az új épületeket adó alól mentesíti a lakásépítés előmozdítását célozó 1921. évi LL. t. c. A végrehajtási utasítás (1874/1922. P. M. sz.) szerint új házak és toldalékoknak 20—30 évi, átalakítások folytán létesített új lakóhelyiségeknek pedig 15 évi adómentességet biztosít.

Az adómentességet az illetékes pénzügyi-gazgatóság állapítja meg — az épület hasz-

nálta vételétől számított 30 napon belül benyújtott kérvényekre.

— A forgalmi adó — ha az eladó a vevőnek azt külön felszámítja — újra adó-alapot képez s az után is fizetendő a 3%. (Közgazgatási Bíróság 8561/1922. sz. ítélete.)

— A megyei erdei érték és Árszabályzat egységáinak felemelését a miskolci erdőfelügyelőség a körzetébe tartozó törvényhatóságok területén — a lapunk májusi számában felvetett gondolat alapján — a régi Árszabályokhoz viszonyított fel-árakkal szabja meg.

Örömmel köszöntjük e praktikus újítást.

**Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.**

Juhn Róbert és Társa
Sátoraljaújhely

Andrássy-u. 2. Interurbán telefon 75.

Épület, tűzifa és szénnyagke-
reskedő, teher és személy

autófuvarozási vállalat.

Szállítunk bármely magyarországi
állomásra faszenet, tűzifát, talpfa-t,
döntőt stb.

Elvállalunk nagyobb fakitermelésnél
és szénbányánál teherautó szállítást.

Sürgőnycim: „Autófa” Sátoraljaújhely.

Értesítés.

Értesitem az igen tisztelt Erdőbirtokos urakat, hogy az állami szolgálatról lemondtam és Sátoraljaújhelyen (Kazinczy-u. 64. emelet)

magán erdőmérnöki irodát

nyitottam. Elvállalok felmérést, üzemtervkészítést, faállománybecslést, stb.; eváallalom továbbá erdőbirtokok kezelését; kitermelések és erdő-sítések végrehajtását; csemetekertek telepítését és azok kezelését. Elvállalok általában az erdészet körébe vágó mindenféle munkát.

Kérem az igen tisztelt Erdőbirtokos urakat, hogy ezen új vál-lalkozásomban sziveskedjenek megtisztelni nagybecsű bizalmukkal és megbízásaikkal.

Sátoraljaújhely, 1923. június 10.

Tamás János
okt. erdőmérnök.

Lábon álló erdőket,

valamint kitermelt tűzifát és műfát
ab erdő és vagonba rakva állandóan

veszünk
STERN JAKAB ÉS FIAI

fatermelők és nagykereskedők

Budapest, VII. ker., Csengeri-utca 9. szám.

Telefon: József 124—97.

Zemplénnvármegyei Keresztény Sajtóvállalat Sajtóhely
könyvnyomdája könyvesboltja

minden az erdő- és mezőgazdaságokban, ipari és kereskedelmi vállalatoknál használt nyomtatványt
üzletes kivételben, jutányos áron készíti.

Vidéki megrendeléseket gyorsan, pontosan és lelkiismeretesen intézünk el.

(Kazinczy-utca 11.) raktáron tart szépirodalmi
ujjdonságokat, tudományos és szakkönyveket, kerez-
tény imakönyveket, papír, iró- és rajzesztrereket.

Magyar Erdőgazda

BORSOD-GÖMÖR-HEVES (TISZAJOBPARTI) VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Füzérkőmlős, Abauj-Torna vármegye.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóállalat könyvnyomdája
Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkesztő:
Onczy László

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 600 korona. Nem tagoknak 1200 korona.
Egyes szám ára 120 korona.

A földreformnovellával

immár harmadszor foglalkozunk lapunk hátsó oldalán. Annak időközben megjelent módosítása aggodalmainkat sajnos nem oszlatta el, mert a javaslat ebben a formájában is az erdőgazdaság visszafejlődését fogja maga után vonni.

Tájékoztatóul az erdőre vonatkozó részét szövezerint közöljük az alábbiakban:

»Az egészen megváltható földbirtokokhoz tartozó erdőknek az egész birtokkal együttes megváltását a T. 83. §-a nem gátolja. Az ilyen módon megszerzett erdőt azonban feldarabolni nem szabad, hanem üzemterv szerint kell kezelni s amennyiben ezt más-kép nem lehetne biztosítani, állami kezelésbe kell adni.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság a földművelésügyi miniszternek a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága meghallgatása után nyilvánított hozzájárulásával kivételesen arra kötelezheti az olyan terület birtokosát, amely területet a hatóság erdő gyanánt tart nyilván, (T. 83. §.) de amely terület a valóságban nem erdő és a beerdősítés kötelezettségének hatálya alatt nem áll, hogy a legeltetésre alkalmas és erre a közérdek sérelme nélkül használatához emeltett területétől meghatározott időre haszonbérbe adjon közös legeltetésre annyit, amennyit saját, oszkerü gazdálkodására és az erdőtervezés figyelemmel nélkülözhet, meg pedig az Országos Földbirtokrendező Bíróság által megállapított feltételek mellett azoknak, akiket az Országos Földbirtokrendező Bíróság erre érdemesnek ítélt. Ez a rendelkezés azonban csak kivételesen és akkor nyerhet alkalmazást, ha másként egyáltalán nem volna lehetséges közlegelőt biztosítani s ennek következtében a közérdek kárával is a helyi állattenyésztés hanyatlásától kellene tartani.

Ha az elengedhetetlenül szükséges közlegelőt még az előbbi bekezdés alapján sem lehetne biztosítani, egészen kivételesen arra is kötelezhető az erdő tulajdonosa, hogy fával tényleg borított erdő területétől, ha az nem véderdő, engedjen át haszonbérbe az előző bekezdésben említetteknek megfelelő területet, de csak olyant, amelyen a legeltetés a faállománynak és a talajnak károsítása, valamint az erdőfelújítás sérelme nélkül gyalomkérhető és csak akkor, ha a visszamaradó erdő üzeme oszkerüben tovább folytatható és a fatermelés országos érdeke sem szenved. Ez a haszonbérlet csak addig tarthat, ameddig az illető terület kitermelésére kerül a sor, de legfeljebb 10 évig. Ezen bekezdésben alapuló haszonbérlet makokoltatásra nem terjed ki¹⁾.

Összehasonlítva az első tervezettel, azt látjuk, hogy az erdő mégis kisajátítható marad s legeltetési kényszer terhelt.

Az eredeti javaslathoz képest javulást

mutat, mert házhely és legelő céljaira nem veszi többé igénybe az erdőt.

Ez a javaslat azonban nem elégítheti ki bennünket, mert az eredeti javaslat, mely a hozzá nem értés szimbólumaként örök időn át emlegethető, oly abszolút rossz valami volt, hogy azt elfogadhatónak tenni semmiféle módosítással sem lehet.

De vegyük sorjára.

A megváltás alá vont mezőgazdasági birtokokhoz tartozó erdő — tekintet nélkül a nagyságára — kisajátítható lesz.

Akár van benne politikum, akár nincs, ebben a fogalmazásában oly korlátlan lehetősége van adva az erdő megváltásának, mely a mezőgazdasági területek igénybevételét is felülmúlja.

Ez elfogadható csak akkor volna, ha ezt a lehetőséget a javaslat kifejezetten csak azon kisebb területű erdőre (2—300 k. hold) korlátozná, amelyet a tulajdonos a kisajátítás teremtette helyzet következtében birtokolni nem kíván.

Mert egy 1000 k. hold mezőgazdasági birtok kisajátítása jogcímét s lehetőséget 10,000 k. hold erdő elvételére csak nem adhat?

A magántulajdont látjuk ebben oly mérven vesztélyeztetve, mely ellen egyértelműleg tiltakoznunk kell!

Erdőgazdaság érdekeit a novella azon része sérti, mely az erdő legeltetésére vonatkozik.

Az erdő gyanánt nyilvántartott, de nem erdőként kezelt terület csak az erdei tisztás, rét lehet, mely időközti irtásból származik.

Az erdőgazdaság üzemének nagy a tőkarmányszükséglete; a rétek termését elvonnai tőle nem szabad, nem lehet!

Ha legelő lesz az erdőben lévő rétből, a felhagyó utak mentén fekvő erdőrészekben előálló kár végeredményben sokkal nagyobb lesz, mint ami előnyt jelenthet a helyi állattenyésztés esetleges fellendülése.

A legeltetés jogcímét a fava minden embernek az erdőben való szabad járás-kelésére. A nehezen őrzött erdő hogy eddig is mit szenvedett a tilosban járó magyar baltájától? azt csak mi tudjuk! Ezután pedig megőrizni lehetetlenség lesz!

De a kényszerbérlet kiterjesztését lesz magára a fával borított erdőterületre is!

A javaslat körülírása ugyan ezt a lehetőséget megnehezíti, de az gyakorlatilag sokra nem értékelhető, mert nem jelöli meg azt a fórumot, amely e kérdést hivatva lesz szakértelmével s függetlenségével fogva — megnyugvásra elbirálni.

Még a legjobb talajú erdő sem tűri a legeltetést, mert ha nem a talaj termőereje, a gyökerek inszulusa következtében a faállomány fejlődése snyilni azt meg.

Kárpótolható lesz-e a számszerűleg bi-

zonyítható kárért a legelőbérrel a tulajdonos?

Ez az intézményes erdőpusztítás a javaslatban avval van indokolva, hogy a helyi állattenyésztésnek a közérdek kárára való hanyatlását megakadályozza.

Szabad-e egyetlen egy helyen is az állattenyésztést favorizálni az erdő rovására az Magyarországon?

1923. év első hat hónapjában 102,655 waggon fát voltunk kénytelenek a nyomorultul megfontolkított országunkba behozni, ami millárdokkal tett bennünket rövid felév leforgása alatt szegényebbé.

Állattenyésztésünk pedig — ha minőségben nem is, de számban — kielégítő, sőt sok helyütt túltengő.

Sokkal nagyobb a kiskisgazda kezén lévő állatállomány, mint valaha is volt s amit a takarmány termelése megengedhetne. Ha ehhez a tönkretett, kellőképp nem kezelt s ebből kifolyólag silány, de elég nagy területű községi legelőik állapotát a teljes kép kedvéért megemlítjük, rögtön látjuk azt az alapvető hibát, amit a földművelési kormányzatunk eddig elkövetett s aminet látjuk, a jövőben is el szándékozik követni.

A legelők javítása, rendbentartása volna a helyes gazdasági politika s kormányzati kötelesség, nem pedig az erdő kiszolgáltatása a biztos pusztulásnak.

Oly gazdasági tévedés ez, melyet szó nélkül nem hagyhatunk.

Sorompóba kell állani mindannyiunknak, hogy a javaslat érszékének törvényerőre való emelkedését megakadályozzuk!

Ragaszkodnunk kell, hogy a novella az alap törvény szellemének rendelkezése szerint az erdőként nyilvántartott területekről²⁾ ne intézkedjen.

Be kell vinni a köztudatba e rendelkezés abszurd s káros voltát, meg kell győződnünk mindenkit, ki ehhez a kérdéshez a tárgyalása alkalmával hozzászólt, hogy mily tévedés s helyrehozhatatlan bűn ma Magyarországon az erdő rovására az állattenyésztést támogatni.

A felvilágosító munkára hívjuk fel a velünk együtt érzőket, hogy a javaslat tárgyalásakor minél több szószólót állítsunk ügyünk igazá mellé.

Lábon álló erdőket,

valamint kitermelt tűzfát és műfát ab erdő és waggonba rakva állandóan

veszünk

STERN JAKAB és FIAI

fatermelők és nagykereskedők

Budapest, VII., Cséngeri utca 9. szám.

Telefon: József 124—97.

Impressióim.

Az erdőművelési kérdéseknél gyakran tapasztaltam, hogy egyazon dologokról teljesen eltérők a nézetek, vagy hogy a megfigyelők ugyanazt az esetet nem egyformán látják s így a levont conclusiók is különbözők.

Amíg az erdőt ültetők nagy része közvetlenül az álló fák és tuskók alá helyezi az áttelepítendő csemétét, addig sokan vannak, akik ezt ellenzik, mert nézetük szerint az ilyen csemete a lehető legkisebb évi átlagos csapadékhöz jut s a cseméteket a tuskó és álló fa fölé ültetik.

Amikor egyetlen egyszerű kérdés felett homlokegyenest ellenkező s részben vitatható vélemény alakul ki, az alább leírandó impressióimról egy pillanatilag nem hiszem, hogy az abból levont következtetések talán szikszilárd igazságokat jelentenek, legfeljebb azt állítom, hogy megfigyeléseimből erre a conclusióra jutottam.

Igy látom és mindig erősebben hiszem, hogy a természetes úton keletkező fiatalos sorsa rendszerint nem a főhasználatok alatt, nem a felújítási időszakban dől el, hanem sokkal előbb.

Ezt a meggyőződésemet a természetben bemutatható és itt röviden vázolt erdőrezsletekkel öhajtanám látalmaztam.

A fiatalos fokozatos felújító vágással szabadították fel.

Az anyáulmányom 0.5 tölgyből és 0.5 bükkből állott. Kora 110 éves volt. Kitérésge délnyugati.

Az előkészítő és vetővágás a bükkre szorították. A felújítás tartama alatt, 1914. évben tölgyakk- és 1918. évben bükkakktermés volt. A végvágások befejeztével sűrű bükk fiatalos látható, amelynek kora 25—35 év lehet. A tölgycsemétek mélyen a bükk alatt, elsősorban senyvednek.

Kénytelen vagyok feltenni a kérdést, hogy amikor a bükköt kiszédes beavatkozással a tölgy megtelepülése volt célzóva, mi lehet az oka annak, hogy a fiatalos rendszerint elbükkösödik, vagy elgyertyánosodik?

De nézzük egy másik erdőrezsletet.

Lankás fensíkon ritkás cser erdő állott.

Az előkészítő vágás mellőzésevel a vető- és végvágásokat folytatták le.

Ma ott embermagasságú és kendersűrűségű gyertyán fiatalos látható.

Mi okozhatta ezt a teljes faállomány-cserét? Hisz a fokozatos felújítás szabályai szerint ott cser fiatalosnak kellett volna keletkeznie!

Lássunk egy más képet.

Nyolcvan év körüli tölgy erdő, amelyet 1921. évig bezárólag legeltettek. Azóta makktermés nem volt.

A nagyon tüzetes bejárás alkalmával elszórt csoportokban igen szép tölgy csepréteket fedeztünk fel, sajnos gyertyánt is, amit eleve sejtettünk.

A legeltetés tartama alatt oly úresnek látszott az erdő, hogy fenyező volt áttelepítés gondolatával foglalkoztunk, mert másként a felújítás s a kiélt talaj feljavítása biztosítottak nem látszott.

Pedig — amint a látottak után megítélem

— erre szükség nem lesz. Csupán arra kell most már ügyelni, hogy az előbuvó tölgy fiatalost megtartsák.

De még számtalan bemutatható példát hozhatnék fel, amely azt igazolja, hogy a fokozatos felújítás a fázsza, amely arra szolgálja, hogy az anyafákat magtermesre ingerelje, rendszerint eről a hivatásáról már lekésétti. Mert a legtöbb esetben a jövő erdő sorsa már, addigra eldőlt.

Általában a fokozatos felújító vágás inkább fiatalost nevel, mint telepítő hatást vált ki.

Szerény nézetem szerint az új generáció fokozatos keletkezése arra az időre vezethető vissza, amikor az álló erdő oly korba jut, hogy egészséges magot terem.

A fiatalos képből és koráról csakis erre tudok következtetni.

Ebbe a feltevésbe szinte önmagától bekapcsolódik az erdei magvak csiráképességének kérdése.

A fiatalosok keletkezése egyenesen reá mutat arra, hogy az erdei mag az erdő talajában csiráképességét éveig megtartja.

Hisz mindnyájunk előtt ismeretes, hogy a tölgy, de különösen a bükk makktermése éveig kimarad s ha egy-egy visszahagyott csonkát kitermelünk, vagy a szél egy-egy faírásit derékba tör, annak környéke egy-két év leforgása alatt — dacára a makktermés hiányának — épen az említett fa-nemek cseméteivel telik meg.

Nemcsak hallottam, hanem Hunyad megye határán magam is láttam, amídon teljes zárodás ösbükköt letaroltak, mely alatt újulat egyáltalán nem volt. Reá öt év múlva újra ott jártam s alacsony, de kendersűrűségű bükkifialost találtam az ös erdő helyén. (Megjegyzem, hogy a vágás emberlakta helytől oly távolgásra fektűd, hogy azt nem lehetették, se nem kaszálták, kilmája pedig az erdő fejlődésére mód felett, kedvezett).

De sok más jelenség is amellet szűlt hogy az erdő talajában, vagy a lombtakaró alatt igen sok erdei mag szunnyadtak, várva azt az időt, amikor a beálló körülmények a csirázást és a csemeteifejődést előidézék.

Mindzet teljes egészében átérezve tudom megérteni, hogy a szálalóvágásos gazdálkodás a jövő generáció keletkezéséért áldozatot azért nem hoz, mert a felújítás a lefolytatandó szálalás természetes következményének tartja.

A közelmúltban próbát vettünk, hogy a teljes sűrűségű természetes úton keletkezett fiatalosban egy kat. holdon hány csemete lehet?

A számitás különböző kitétsűgű és fa-nemű fiatalosban végeztük.

Egy kat. holdon átlagosan 80—120 erde cseméteit találtunk. A csemétek számának megállapítására az az érzés sarkalt, ami elfogott, mikor a laborotvált, meredek hegyoldalakon a mesterséges lombderősítéseket láttam, mert véleményem szerint az ültetett lombcsemétekből igen kevés marad a fordulóg végéig.

Látva azt a pár erde kiültetett tölgy-cseméteit nagy szerényességben meghúzódni az erőtől duzzadó különböző lombcsirák szomszédságában, önkénytelenül is az a

gondolat kell, hogy megragadják a szemlélet, ha a jövő perspektíváját nézi, hogy az ily helyeken pár év múlva a tuskócsirák és a természetes úton keletkezett újulat — ha a vágás teljes nyugalmat élvez — oly lendülettel tör feléle, hogy az a nehezen vajdú tölgycsemete ebben a küzdelemben szűzoz alig jut.

Mert végelemzésben mi az a 2500—5000 darab holdankénti tölgycsemete a természetes úton létesült egyszázézerhez?

Ha pedig a szemlélet tovább haladva, az idősebb vágásokat nézi s abban a tengernyi gyertyánt és kőrist, avagy kedskefűzet, nyírt és nyírásit látja, úgy ez a tudat benne mindjobbban megerősödik.

Szó sincs róla, vannak kivételek.

Az öreg, elégyetlen és elégyertányosodásra hajló bükkökben ez a jelenség ritkábban fordul elő. Ellenben a vegyes fanemű és jól sarjadzó erdőségben sajnos ez a leggyakoribb erdőkép. Lippoczy Béla.

A mérnöki kamara megalakulása.

A magyar mérnökársadalomnak az a hosszú küzdele, melyet az ország műszaki vezetésében neki megfelelő helyet kivívni igyekezett, végre oly fázisához ért, melyet a siker első lépésének tekinthetünk.

A mérnöki kamara megalakulában van s az illetékes miniszterek kineveztek azt a bizottságot, amely hivatala lesz a kamarába való belépéseket elbírálni, megszervezni és beállítani a testületet, hogy megindulhasson az a munka, melyre a háttérbe szorított magyar mérnöközönység oly régóta vár.

Az elsőrendű nemzetgazdasági és kulturálatatok keresztülvitelében a mérnöki kart eddig szerelmes mellőzés érte. Legjobb esetben tanácsadóvá süllyedt ott, ahol kezdeményezni és intézkedni lett volna hivatal.

A jogi pálya túlzottfolsága párosulva a protekcio- s családi politikával olyan be rendezkedést teremtett nálunk, mely példátlan az európai államok életében.

Magyarország a jogászok eldorodójává lett, jogászok kerültek be azokba a posztókba is, melyeknek betöltésére kizárólag műszaki szakemberek volnának hivatal.

A mérnök a háttérben, mint referens szerepel s keserűen látja, hogy félték gonddal kidolgozott munkája mint hver hónap-száma elintézetlenül az ügyosztályvezetők asztalán, vagy csomok meg az egyedül finanszíris szempontokat látó avatlatlanok pirosceruája által.

Jogászok, — akiket egyébként a maguk helyén minden tisztelet megillet — tartják kezükben majdnem minden szakminiszteriumban a műszaki ügyosztályok vezetését.

Ha seregszemlélt tartunk, látjuk csak, hogy milyen egészségtelen állapotok uralkodnak azon a fórumon, ahol az ország sorsát intézik.

A földművelésügyi miniszterium ármentesítési és belvízelvezetési ügyosztályában egyetlen szakember sincsen.

Nem talánunk szakembert a kísérletűgyek osztályán, s a többi, kimondottan műszaki jellegű ügyosztályokban is a jogászok vannak túlsúlyban.

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

És ugyanez a helyzet áll fenn a többi miniszteriumokban. Jogász áll a pénzügy-miniszterium állami földmérési szakosztályának élén s ugyancsak jogász az állami épületek főosztályának vezetője.

Az erdészet lesvérőgazatát képező bányászattal is ez a szerelmes állapot hódított teret. A földgáz- és bányászati, valamint a főiskola és bányaiskolák szakosztályainak vezetői is juris doktorok s az állami szénbányászat vezetése is jogászkezekben van.

Kevesebb adat áll rendelkezésünkre, sem-hogy teljes áttekintést adhatnánk, így a kereskedelmi miniszteriumbeli állapotokat, ahol pedig a szerelmes mellőzések még szembetűnően jutottak érvényre — nem részletezhetjük.

De jogászbereket irányítják nemcsak a műszaki, hanem a gazdasági, orvosi és egyéb szakképzést kívánó ügyeket is. Így nem találok szakembert a földművelésügyi miniszterium létesítési és állategészségügyi főosztályaiban, de megtaláljuk a jogászvezetőket nemcsak itt, hanem az állattenyésztési, szőlészeti és borászati főosztályok élén, ahol szakemberek alig vannak, vagy legfeljebb mint beosztottak szerepelnek.

Helyénvaló-e az az állapot, hogy jogászkezekben legyen a fatenyésztési, gyümölcs-termelési, kertészeti és mérhészeti főosztályok, sőt a mezőgazdasági főosztály vezetése is?

Ami különösen felűnő, még a mezőgazdasági érdekképviselet főosztályának élén is jogászbere áll.

Végül még a vadászati ügyek miniszteri megbízottja is jogász!

Éz a kis áttekintés sok mindent tesz értethetővé.

Várhatunk-e ott észszerű munkát, több-teremtést s vele a fejlődés megindulását, ahol a vezetés hivatalon kezébe tévedt? Mert kevés a jókarat és kevés a fokozottabb munka ott, ahol a hozzértes az első felület!

Ha kutatjuk az okokat, melyek ezeket az áldatlan viszonyokat előidézték, arra a megállapításra kell jutnunk, hogy a jogászok térhódítása a magyar közeposztály helytelen pályaválasztására, a gimnáziumoknak a realiskolákhoz szemben való túlsúlyára vezethető vissza. Hiszen még nem régén szinte nem is tekintették kéz embernek azt, aki nem jogot végzett, a jog-egyetemet és jogakadémikát csak úgy on-tolták a jogászoktól, míg a műszaki pályát — a helyzetet élelmesen felismerő zsidóság lepte el.

Utóbbiak kikerülve a főiskolákról, kisa-fajítottak maguknak a magánygyakorlatot, befeszkelődtek a magánvállalatokba és gyá-rakba, míg a kizsorított magyar mérnök-ifjúság nagy része az állami szolgálatra szorult. És itt jogászokat talált, akiket nem a hivataloság, hanem a kenyér vitt azokba a pozíciókba, melyek műszaki ismereteket tételeznek fel, s belekerült abba a küzde-lembe, melyben le kellett törnie a túlnyomó többségben lévő s jobb összeköttetésekkel rendelkező jogászokkal szemben.

A mellőzések nemcsak közvetlenül, hanem közvetve is ártott. Sok ragyogó talen-tumot rejtett véka alá és sok lelkes ambí-ciót tört össze. Mennyi értéket és mennyi

tehetséget temetett el homályába egy-egy miniszteri osztály!

A magánvállalatok, gyárak, ipartelepek műszaki vezetésében találunk-e mást, mint mérnököt? Rábizta-e egy részvénytársaság a termelés, az építés szakvezetését jogászok kezére? És ha ez így van a magán-vállalatokban, mennyivel inkább kellene érvényre jutni ennek az elvnek az állam-üzemlény műszaki szervezésében!

Ha valaha, úgy épen ma kívánatos, hogy minden erő és minden tudás, szakértelem és kiforrott gyakorlat együjtessenek az újá-építésre.

Mindenkinek az öt megjelölt helyre kell állani:

Legyen a mérnök mérnök, a jogász jogász, s kapcsolódjanak össze az egy cél, a magyar haza rekonstruálásának nagy-szerű feladatában!

Mert milyen sors vár arra a hajóra, melyen a legdühösebb viharban mindenki a más helyére téved? Ahol a kötelekhez és vitárlókhöz oylanok nyulnak, akiknek az soha nem volt a kezében, ahol gyakorlatlan szemek figyelnek az irányt lengészt és a kormánykeréken avatatlankó állnak!

Örömmel üdvözöljük a kamarát, melybe a magyar mérnökök tömörülnek s reméljük, hogy e testület lesz olyan súlyos, hogy ez egészségételen állapotok megváltoztatását ki tudja erőszakolni.

Felhívjuk lapunk mérnök olvasóit, hogy siessenek segítségére a mérnöki kamara megalakítására kiküldött bizottságnak, melynek a kezdet küzdelmeiben minden magyar mérnökre szüksége van. Ez a segítség nem csupán közös érdek, de egyzersimint hazafias és kollektív köteleesség!

A kamarába való belépés módozatairól és feltételeiről a Magyar Mérnökök és Építé-szerek Nemzeti Szövetsége (Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 8. a.) bővebb felvilágosítással szolgál.

Célszerűnek tartanánk, ha a kiküldött bizottság a belépést — különösen a messzebb vidéken lakó mérnököknél — meg-könnyítené nem az elbírálas szigorja, hanem az eljárás egyszerűsítésé és gyorsítása tekintetében. Az előírt eljárás hosszadal-mos és körülményes volta igen sok mér-nököt riaszthat vissza a belépéstől s ezzel a kamara sok értékes, munkás tagot veszít.

L. Wittenberger Géza.

Egyesületi hírek.

Tagsági és előfizetési díjak az egyesület folyószámlájára javára a Magyar Általános Hitelbank főközhöz Sátorlajjauhelyre fizetendők be.

Az egyesület folyószámlájára tkbb oly befizetés történt, melyek arra engednek következtetni, hogy a befizetők az egyesület tagjainak sorába kívánának lépni.

Az ebből származható befizetések elkrülésé végett kérjük mindazokat, akik az egyesületünkbe belépni óhajtanak, hogy az ebből származókat nyilatkozat formájában az egyesület titkárával közölni szivesek legyenek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezésé Alberty János m. kir. főerdőmérnök, egyesületi titkár Miskolcra, Serház-utca 50., a lapunkat érintő közlemények pedig Oncazy László urad. erdőtanácsos Füzeskeresztény, Abauj-Torna vm. címre intézendők.

Nyugtattuk a következő adományokat:
Irányi Ármán fakereskedő Sáros-patak ..... 10,000 K.
Török Miklós főerdőmérnök Gyöngyös ..... 10,000 K.
Az adományozók fogadják az egyesület őszinte köszönetét.

Nyugtattuk az alábbi lap- és tagdíjbefizetéseket:

Dr. Ferháé Dániel td. ld. 700, Ferenc bajor királyi herceg Öfönsege erdőhivatala ef. 1200, Fischl József td. 600, Irányi Ármán ef. d. 1200, Orbán Imre td. ld. 700, Schudich Nándor td. ld. 700, Tatai hitbizományi erdőhivatal ef. d. 1200, Tóth Bódog td. ld. 680, Traub Dezős ef. d. 1200, Welics Gyula td. ld. 700, Zsitkovits Antal ef. d. 1200 K.

ÜZLETI HIREK.

Készletek javarésze már elkelt. A vevők érdeklődése a lassan meginduló termelés első vázjára irányul. Különösen az épület- és bányafában nagy a kereslet.

Az alább közölt áraink 0.03 centimes koronára vonatkoznak.

1. Tüzifa:

Ab erdő a fa töm-jének ára 15,000 K.-nál kezdődik. Belöldi hasab ab feladó állomás 900000—1,000,000 K. Belöldi vegyes ab feladó állomás 850000—900000 K. Romániai tüzifa ab belépő áll. 6300—6500 lei Szlovák ..... 1600—1100 csk

2. Faszen:

Belöldi la ab feladó állomás 2,500,000—2,700,000 K. Belöldi la ..... 2,000,000—2,400,000 K. Romániai ab belépő ..... 22—24000 lei Szlovák ..... 3100—3400 csk

3. Műfa:

Ab erdő a tőgy m³-je 50—70,000 K., a bűk m³-je 30—40,000 K.

Hazai áru budapesti paritásában:

Tőgy gömbölyű fa m³-je vékonyabb ..... 100—110000 K.
Tőgy gömbölyű fa m³-je 35 cm ..... 130—150000 K.
nél feljebb ..... 180—200000 K.
Tőgy fourmrönk m³-je ..... 85—95000 K.
Bűk gömbölyű fa m³-je ..... 120—140000 K.
Körs ..... 100—110000 K.
Eger ..... 90—110000 K.
Gyertyán ..... 85—90000 K.
Akác ..... 120—130000 K.
Nyár ..... 100—110000 K.

4. Fibrázaru budapesti paritásában:

Tőgy szélezetlen ..... 430—450000 K.
Tőgy szélezett ..... 450—500000 K.
Bűk gözöli, szélezetlen ..... 300—310000 K.
..... szerezett ..... 300—400000 K.
Bűk gözöletlen, szélezetlen ..... 260—290000 K.

Juhn Róbert és Társa
Sátorlajjauhely
Andrássy-u. 2. Interurbán telefon 75.

Épület, tüzifa és szénmennyke-reszkedők, teher és személy

autófuvarozási vállalat.

Szállítunk bármely magyarországi állomásra faszenet, tüzifát, talpát, dongát stb.

Elvállalunk nagyobb fakitermelésnél és szénbányánál teherautó szállítást.

Sírgyőncim: „Autofa” Sátorlajjauhely.

Fenyő asztalosfűrész széles m ³ -e	420—450000 K.
keskeny m ³ -e	370—390000 K.
Építőanyag széles m ³ -e	320—340000 K.
keskeny m ³ -e	280—290000 K.
Léc, zárlék	320—340000 K.

5. Bogndárfa ab feladói állomások:

Kőrös 15—25 cm	10,000 kg.	850,000—1,000,000 K.
Szil 12—25	"	800—900,000 K.
Akác 12—25	"	850—950,000 K.

6. Fagyártmányok termelési, az erdei rakodói:

Donga, gönci 1000 drb. hozzávaló		
fenékelt	600—650000 K.	
Keréktalp, bükki 22—24" h. 2.5—3"		
v. drb.-ja	350—400 K.	
Küllő drb.-ja	180—200 K.	

7. Építési anyag, ab gyár:

Tégla nagyterületű darabja	280 K.
kisméretű	210 K.
nyagterületű mézhomok	200 K.
Portland cement	1900—27500 K.
Mész	1500—18000 K.

Panaszrovat.

Kérjük tagtársainkat, hogy midazon eseteket, melyek az erdőgazdaság érdekeit sértik, hozzák tudomásunkra.

Ezek publikálásával az illetékes hatóságok figyelmét akarjuk felhívni s célnk, hogy azok gyors és erélyes orvoslást nyerjenek.

Egy tisztavideki uradalom panaszolja fel az alábbi esetet:

„Egyik dunántúli, háborus alapítású cégtől mult év őszén nagyobb mennyiségű kocscányos tojgymakkot rendeltem és a kapott makkot — anélkül, hogy azt behatóban megvizsgálalm volna — köztesként őszi búzával azzal elvettem.

Folyó év nyarán, mikor a csemeték kelően felszaporodtak, meglepetten vettem észre, hogy azok legnagyobb része cserőtölgy, csak imitt-amott mutatkozik közte egy-egy kocscányos.

Jó televényű, részben ártéri erdőről lévén szó, természetesen nem tenyészthetjük a tűzfűt adó cserőtölgyt a kocscányos helyett, ennél fogva kénytelen vagyok ez év őszén az egész bevett területet, mintegy 10 kat. holdat kiszántani.

Veszteségünk több kifolyólag a kocscányosként megvett makk ára, a bevetés és kiszántás költsége, az egy évnyi növedékesesség s az újbi erdősítés.

S ez még a jobbik eset, mert megtörténhetett volna az is, hogy elfoglaltságunk mellett, csak évek multán vetjük volna észre a magkereskedő lelkiismeretlenségét.

Amint velünk, úgy más erdőgazdaságokkal is megtörténhetik ez s ezért felhívjuk az intézkedésre hivatott erdészeti főosztály figyelmét, hogy valami formában biztosítsa a magkereskedő ilyen eljárása ellen olyan jogvédelmet, mely elejét vegye az ilyen — nem egészen jöhözmet — tévedéseknek.

(Fel kell vetnünk ebből az alkalomból azt a gondolatot, nem volna-e kívánatos az erdészeti magkereskedést állami ellenőrzés alá helyezni? — A szerkesztő).

Innen-onnan.

— A Faértékesítő Hivatal új illetéki díjszabása, mely folyó évi szeptember hó 1-ével lépett életbe, a következő:

- 1 m-nél hosszabb s 8 cm. középméretű vastagbél bármilyen épület vagy műfa m³-jéért ... 500 K.
  - b) bármily fanemű fűrészelt, vagy faragott fa m³-éért ... 750 "
  - c) tűzfűből készült magyar és német donga akciójáért ... 25 "
  - francia donga 100 darabjáért ... 750 "
  - d) műszaki célra alkalmas bármily fanemű, de 2 m.nél nem hosszabb hasab és tönk üm³-jéért ... 250 "
  - e) bármily fanemű tűzfű m³-jéért ... 50 "
  - vasutiszállítás esetén 100 q ként ... 1000 "
  - f) bármily fanemű faszen q-jéért ... 50 "
  - g) műszaki célra (papír, cellulóz, tanningyártás) eladott hulladék és köteleg láért 100 q-ként ... 1250 "
- A fizeset szállítási igazolványokért az alapdíj ötvényszerre, az elrontott, vagy fel nem használt igazolványokért pedig 1000 korona fizetendő.

— Állandó beszegű illetékekért emelt fel a pénzügyminiszter 117300—1923. sz. rendeletével, éspedig:

- a) szállímák invenkté 10,000 K-ig 10 K.
100,000 K-ig 50 "
500,000 K-ig 100 "
2,000,000 K-ig 200 "
2,000,000 K-án felül minden megkezdett 500,000 K után újabb 50 korona.
- b) hivatalos bizonyítványok, melyekben hivatalos tényeket, személyes, vagy tárgyi tulajdonságokat vagy körülményeket, érteket igazolnak ... 1000 K
- c) cseléd- és munkakönyvek ... 100 "
- d) másozatok, melyek hivatalos iratokról hatóságok által készítettnek ... 2000 "
- e) beadványok, melyek közigazgatási hatóságokhoz, hivatalokhoz

intézetnek — első ív ... 2000 "
második s többi ív ... 1000 "
f) kereskedelmi könyvek invenkté 200 "
illeték alá esnek, melyek okmánybűnyelgel rovdának le.

— Vasuti tarifareform-tervezet előkészítő munkái késztek, amit az erdéltek-ségekkel folytatandó tárgyalás fog követni. A tervezet szerint az árak új osztályozás alá kerülnek — melynél azok minősége az irányadó — ami az osztályozás kibővítését jelenti. Bennünk főként az erdél, hogy a mi-és tűzfű invenkté osztályba kerül? Nagy terméjéni és közüzemű minőségű fogva reméljük, hogy kedvezményben fog részesülni.

— Az 1922. és 1923. évi vagyoni és jövedelemadó szabályozó rendelet a B. k. 204. számban jelent meg. Akik 1921. évben ez adóval megrováltak, ugyanezen adó címén az 1923. évben annak ötszörösét, az 1923. évre pedig huszszorosát tartoznak fizetni. Az 1922. évi adót október, az 1923. évi adót pedig folyó évi december hó végéig kell kiegyenlíteni. Ezen adó nostrifikált hadikölcsönkötvénnyel is fizethető. Határidőntül fizetés esetén 10/0 az adópótlékban a késedelmes adó sújtva.

— Fabelezatsiunk 1923. évi január—június hónapokban [az Orsz. Statisztikai Hivatal kimutatása):

Tűzfű	61,188 wagon
Bányaifa	4,705 "
Lomb gömbfa	481 "
Fenyő gömbfa	8,012 "
Talpfa	6,566 "
Fűrészaru lomb	966 "
" fenyő	19,226 "
Karó, zsindey	147 "
Donga	111 "
Faszén	1,250 "

Legtöbbő anyag Csehszlovakiából, azt követőleg pedig Románia, Jugoszláviából jött be, amihez kepest Ausztria aránylag kis számmal szerepel. Kivételünk fában evvel szemben összesen 175 wagon volt.

Gróf Károlyi László fűzerradványi uradalma

önálló ügykörrel

egy főerdőmérnöki

és az erdőrendezéshez beosztott

két erdőmérnökgyakornoki

állásra pályázatot hirdet.

A főerdőmérnöki állás ügykörre az uradalmi vasut, fűrész, téglalegős s az evvel kapcsolatos raktárgondnokság vezetésére terjed. A gépészeti és forgalmi ismeretekkel rendelkezők előnyben részesülnek. Állás nyugdíjkepes, fizetés meggyezés szerint.

Az erdőmérnökgyakornoki javadalmazás: élelmezés, lakás, fűtés, világítás, évi 2 pár cipő és 12 q. búza forgalmi ára.

Pályázatot gróf Károlyi László erdőhivatalához Füzérkomlós, Abauj-Torna vm. nyújtandók be.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására a nagybecsű szakközönségnek, hogy az állami szolgálatot elhagyva, társként beléptem a Milassin János okl. mérnök, jog. földmérő, törvényszéki szakértő Miskolcson székelő műszaki irodájába; így a jövőben az eddig is végzett tagosítási, birtokrendezési és felmérési munkákon kívül bármilyen speciális erdészeti vonatkozású megbízásoknak is készséggel tesznék eleget.

Miskolcz, Mátyás király-utca 8. sz., I. e.

Nagy József,
okl. erdőmérnök.

Zemplérvármegyei Keresztény Sajtóvállalat Sajtóhelyi
könyvnyomdája könyvesboltja

minden az erdő-és mezőgazdaságokban, ipari és kereskedelmi vállalkozásnál használt nyomtatványt ízesen kivitelben, jutányos áron készíti.
Vidéki megrendelésekért gyorsan, pontosan és lelkiismeretesen intézünk el.

Magyar Erdőgazda

BORSOD-GÖMÖR-HEVES (TISZAJOBPARTI) VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Füzérkomlós, Abauj-Torna vármegye.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóállalat könyvnyomdája
Sátorlajuhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:
Onczy László

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 600 korona. Nem tagoknak 1200 korona.
Egyes szám ára 120 korona.

A tanulságokat

levonni el ne mulasszuk, mert akkor a jövőben sem jutunk célhoz.

A nemzetgyűlés a közelmúltban több oly nagy fontosságú javaslatot emelt törvényerőre, melyek az erdőgazdálkodást magát a birtokosságot is közelről érintették.

Ezek közül az úgynevezett »erdészeti törvények« (erdészeti igazgatás, Alföld fásítás stb.) tagadhatatlanul nagy jelentőségűek a jövő fejlődés szempontjából, azok legjobb szakembereink komoly, minden elismerést megillető munkája volt.

Sajnos az »Erdőbirtok vagyonváltásáról« és a most tárgyalásra kerülő novella erdőszeti vonatkozású részéről — ily elismeréssel nem nyilatkozhatunk.

Az elsőt az egyoldalú pénzügyi, a másikat az ide-oda hajló napi politika oly súlyos hibákkal szülte, hogy mellettük szós nélkül nem haladhatunk el.

Az erdőgazdaság természetét, életfeltételeit nem ismerők terveztek e törvényt illetve javaslatot; tehát vagy a hivatott szakemberek meghallgatása nélkül, vagy pedig azok meggyőződése s javaslata ellenére készült az.

Akár az első eset áll fenn, hogy nélkülünk, de rólunk határozatok, akár pedig az utóbbi, hogy a hivatottak tanácsa ellenére, alárendeltebb szempontok érvényesültek, e végtelenül szomorú tünetből, mert az következményeiben súlyos, a conclusiót levonni kötelességünk.

Nagy kára származik abból a köznek, ha az ügy érdemét illető szolgálati ut nincs betartva, vagy pedig ha az illetékesek szolgálati köztéttségük nélkül fogva nem tudják érvényre juttatni azt, amit az adott viszonyok s körülmények között meggyőződésük szerint helyesnek tartanak.

Küszöbön áll most a novella tárgyalása. Ha az a mai formájában nyer sanctiót, újabb megpróbáltatások élnek körül az erdőgazdaság.

Visszaemlékezve a nemzetgyűlés azon tárgyalásaira, amelyen a velünk vonatkozásban álló javaslatok felett döntöttek, szomorúan kell megállapítanunk, hogy az erdő nemzetgazdasági jelentőségével vajmi kevesen vannak az afölött dönteni hivatottak tisztába, hogy

éppen azt kifogásolták, ami azokban abszolút jó volt s a hozzanémérés közönségével siklottak el a javaslat oly tételei mellett, melyek erdőgazdaságunkra káros kihatásúak.

Most kell mindezek összegezése után az elkövetett hibára rámutatnunk — *nincs emberünk a parlamentnek!*

Mit várhatunk mi ma ezzel a felkészültséggel a novella tárgyalásától? Hogy szaklapjainkban panaszainkat elmondottuk! Azok, sajnos, ritkán jutottak el oda, ahova szánva voltak!

Magunk is megpróbáltuk az ismerős honatyák informálását. De mily erőltén az ügy így! Kevesen s azok sem a tudás s a meggyőződés, hanem az informálás útján szerzett felületes ismeretek alapján szállhatnak ügyünkért sikra.

Az erdőhöz értő s mellette hitvallást tevő embere ma nincs a parlamentnek! Napszámos, földműves, kisgazdától kezdve az ország minden foglalkozási ága képviseletet nyert benne, csak éppen a mi emberünk hiányzik.

Ki lesz az, aki az erdő legeltetésének lehetetlenségére, mint megdöbbentően hibás gazdasági politikára a törvényhozás figyelmét felhívja?

Hiányzik most az, aki informálna, meggyőzne, kapacitálna, aki a tudást megillető tekintéllyel a nemzetgyűlésen e kérdésekben irányt szabna s a függetlenségadta bátorsággal szereze az erdőgazdaság érdekeinek s jogainak védelmet.

A magyar erdőgazdaságnak meg van az a fontossága s jelentősége, hogy exponensei részére minden szerénytelenség nélkül vindikálhat helyet a nemzetgyűlésben.

Önmagunk ellen vétettünk, hogy szervezetlenségünk következtében, ezt a fontos pozíciót ezideig nem szereztük meg.

A legközelebbi idők célkitűzése az kell legyen, hogy minden erőnk s összeköttetésünk felhasználásával képviseletet biztosítsunk a nemzetgyűlésben, mert sem az erdő, sem annak birtokosai ennyire védtelenül továbbra nem hagyhatók.

Sikvidéki tölgyerdők veszedelme.

Másfél évtized óta egyre gyakrabban halljuk, hogy sikvidéki tölgyeseink a gyapjas pille és az apaca lepke hernyójának rágása és azt követő lisztharom fellépése következtében pusztulnak.

A hernyórágás által lombjától megfosztott tölgyerdő, ha ez volt az egyetlen károsító — a több évig tartó inváziót is kiheverte. Most azonban, amikor az újból kihajtott zsenge leveleket és hajtásokat nyár derekán a lisztharom lassan elorsorvaszja, kétszeres csapás az erdőgazdára e hernyók időközönként ismétlődő s nagytömegű megjelenése.

E szövetkeztet ellenségeikhez sajnos többnyire még a pajzstetű is társul szegődik.

A folyó évben különösen Csonka Bereg és Szatmár vármegyék kocsnányos tölgyeseiben lépett fel tömegesen s rövid időn belül immár harmadizban a gyapjas pille hernyója úgy, hogy május végén, június elején a késői ős szomorú képét lárták élnék a lombjuktól megfosztott tölgyfák.

A hernyók oly nagy tömegben lepték el az erdőt, hogy nemcsak a tölgyet, de a közte levő gyertyánt, fűzt, nyárt és a különböző cserjeféléket s magát a talajtakaró növényzelet is teljesen lerágták. Egyedül a kórist, ákácot és részben a szilt kímélték meg.

A tölgyön nemcsak a levél és annak szára esett áldozatul, de a zöld hajtásokat, sőt a rügyet sem vetették meg, annyira, hogy a fiatalabb fák közül sok már ki sem hajtott.

Június végén a fák nagyrésze újra kizöldült, de a gyér lombzokat rögtön ellepte a lisztharom, ami a levézet hervadását vonta maga után.

Szomorú, egyenesen megdöbbentő volt az erdő képe!

Az egyik szatmár megyei erdőben például a teljes sűrűség 25–30 éves fiatalos a kiszáradás folytán 0,2–0,3 sűrűsége apadt le rövid 3 év alatt; a középkorú és idős állományokban pedig a törzsek közel 1/3-a száradt ki teljesen, vagy vált csúszszáradtá.

A szomszédos erdőkben azonban, de valamivel vigasztalóbb a kép, bár a rágás gócpontjaiban mindenütt egyformán szomorú benyomást nyer az ember.

A jelekből ítélve, e helyeken az invázió a folyó évben elérte kulminációját úgy, hogy a jövő évben a hernyók fellépése csak szórányos lehet.

De a 2–3 évig tartó hernyójárás ezek az erdők ki fogják-e birni? s ha kibírják, lehet-e célja az erdőgazdaságnak 0,2–0,3 sűrűségű állományok fenntartása?

Nehéz feladat előtt áll az erdőtiszt, amikor a sikvidéki tölgyesek védelmének problémáját megoldani igyekszik! A szak-

Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

irodalomban eddig ismerteket és legjobbkat talált irítási módok (a petecsomók kárnyalva való bemazolása, fiatalosok permetezése stb.), az eljárás rendkívül nagy és a faállomány értékével arányban nem álló költségeinél fogva a gyakorlatban legtöbbször kivihetetlen. De különben is a tökéletlen védekezéssel elért eredmény (ha betegség terjesztése nélkül apaszukja a számuakat), csak megnyújtja az invázió idejét. Viszont a zavartalan szaporodással járó tömeges megjelenésével — önmagukat ítélik halálra, mert a bebábozódás előtt feléve a lombot, éhen pusztulnak.

Sokan a veszélyeztetett helyeken a későn fakadó Quercus tardissima ajánlják megtelepítésre a kocsányos tölgy helyett. Valószínűleg a kocsány, hogy a kőrissel, szillel tisztán elgyéjtett, későn fakadó tölgyállományokkal tényleg sikeresen tudnánk a hernyórágás ellen védekezni, de ha csak először tanultuk meg a kocsányos mellett e fajt, úgy talán többet ártunk, mint használunk. A kocsányos tölgy levellein megerősödött hernyók ugyanis a május végén fakadó késői tölgyvel új táplálékot nyernek és ezzel csak a hernyók teljes kifejlődését segítik elő.

Sajnos a Quercus tardissima makkjának beszerzése a mai viszonyok mellett alig lehetséges, úgy, hogy ma még legjobb a kocsányos tölgynek szillel és kőrissel való nagyobb mértékű elgyéjtése. A széles és sűrűn tartott szigetelő ákácpszázták alkalmazása — ahol ezt a talajviszonyok megengedik — a hernyóvándorlás megakadályozásában igen jó szolgálatot tesznek.

Schudich Nándor.

Az általános kereseti adó végrehajtási utasítása erdőgazdasági vonatkozásban.

Az 1922. évi XXIII. t. c. 15. §-a szerint a földbirtokosnak az őstermelésből származó jövedelme általában nem tartozik az általános kereseti adó alá.

A végrehajtási utasítás 15. §-a ennek megfelelően az erdőgazdasági termelés és ezekkel kapcsolatos mellék iparágak jövedelmét, ha az a saját nyers termékek ipari feldolgozásáért való eladásra szorítottak, mentesíti az adó fizetése alól. Kifejezetten meg is említi, ha az erdő birtokosa saját erdejében cserhántással, faszén égetéssel, tűzifa, bányafa, karó stb. előállításával és eladásával foglalkozik anélkül, hogy a faanyagot fűrészmalomban dolgozná fel, adómentességet élvez.

Viszont az utasítás 3. §-ában adó alá vonja azokat a jövedelmeket, amelyek az őstermelés nyerstelemeknek az őstermelés keretében nem tartozó eladásra, vagy átdolgozásra (specifikáció) utján ér el a birtokos.

Ezen értelemszerűen adót köteles fizetni az erdőbirtokos, ha saját erdejének fájából deszkát, dongát, zsinylet, épületfát, távívórszlopokat, parkett, vagy talpfa- és a fűrészmalomban felaprított tűzfát termel.

Szemmel látható a nagy eltérés e két szakasz fogalmazásában.

A 15. §-a szerint az erdőbirtokos minden olyan termelése, mely kézi erővel történik, mentesül a kereseti adó alól.

A 3. §-pedig már a kézi erővel termelt „dongát, zsinylet, épületfát, távívórszlopot és talpfa” kereseti adó alá vonja.

Legyen szabad e fenforogó ellentétet egyik példával megvilágítani. Ha lehátom a cseret, a visszamaradó fából már telefonoszlopot nyertem, ha ledöntöm a műfámat s felfűrészlelem, már épületfát, vagy bányafát nyertem, az egyik fogalmazás szerint tehát adómentes, a másik szerint adóköteles egy és ugyanaz a fatermék.

Ha a műfából karót hasogathatok adómentesen, miért adóköteles ugyanakkor a donga, vagy a zsinylet termelése? A két munka egy és ugyanaz s amint az egyik, úgy a másik sem minősíthető ipari feldolgozásnak, mert szigorúan az őstermeléshez tartozik.

Az őstermelés más ágazatánál is azt látjuk, hogy azon üzemeket vonja adó alá, ahol iparszerű átdolgozásról (malom, szesz-főzés, cukor, sör, sajtgyártás stb.) van szó, viszont a kézi átdolgozásnál előállítható vajat, túró, mustot, bort mentesíti.

Az alaptörvény rendelkezése, hogy az őstermelés kereseti adó alá nem vonható, így teljesen illuzórikussá válik, mert a végrehajtó hatóságok ez ellentmondó utasítás szerint, a saját felelősségük tudatában, mindent adó alá fognak vonni.

A felfogásunk szerint a törvény s a végrehajtási utasítás 15. §-a alapján csak a fűrész, illetve az erdőgazdasági gyári üzemek jövedelmét terhelheti a kereseti adó, míg a kézi erővel előállítható termékekre ez nem vonatkozik.

A fogalmi adó után ez már a másik nagy sérelme az erdőgazdaságnak s nem szabad engednünk, hogy e hibás disztíngálás révén újabb adóterhekkel sújtásnak bennünket.

Egyébként ez a végrehajtási utasítás tájékoztatásában nagyon emlékeztet bennünket az erdővagyonváltás tárgyában kiadott első utasításra!

Egyesületi hírek.

Tagsági és előfizetési díjak az egyesület folyószámlája javára a Magyar Általános Hitelbank főkönyvéhez Sátorlajuhelyre fizetendők be.

Az egyesület folyószámlájára több oly befizetés történt, melyek arra engednek következtetni, hogy a befizetők az egyesület tagjainak sorába kívánnak lépni.

Az ebből származható félreértések elkerülése végett kérjük mindazokat, akik az egyesületünkbe belépni óhajtának, hogy az ebbeli szándékukat nyilatkozat formájában az egyesület titkárával közölni szívesek legyenek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések Alberty János m. kir. főerdőmérnök, egyesületi titkár Miskolcra, Serház-úta 50., a lapunkat érintő közlemények pedig Onesay László urad. erdőtanácsos Füzérkömlös, Abauj-Torna vm. címre intézendők.

Tagként való belépésüket a következők jelentették be az egyesületi titkárhoz:

Órgóf Pallavicini Alfonz Károly szilvásvárad erdőbirtokos 100,000 K.-ás alapítványal. Amidőn örömmel üdvözöljük alapító tagjaink sorában, nagylelkű adományáért fogadják hálás köszönetünket.

Rendes tagként való belépésüket tudatták meg:

Fridli Ernő urad. erdész Révleányvár, Felics Gyula m. kir. erdőmérnök Diósgyőr, Péterfay József urad. s. erdész Révleányvár, Wingert János m. kir. erdőmérnök Kecskemét.

Az új tagoknak alapszabályszerű beiktatása a legközelebbi közgyűlésen fog megtörténni.

Alábbi lap és tagdíj befizetéseket nyugtadjuk: Fridli Ernő II. td. 2500 K, Péterfay József ld. td. 2500 K, Radó Gabor ld. td. 700 K, Szilvásy László ld. td. 700 K, Tomaszovszky Imre eid. 1200 K, Trauer Ervin ld. td. 840 K, Valkó Róbert ld. td. 700 K, Hollóházi kerámiai gyár 1600 K, Nagy József 700 K, Tamás János 700 K.

Nyugtadjuk a következők adományokat:
 Juhn Róbert és Társai 100,000 K
 Gróf Károlyi László 100,000 „
 Órgóf Pallavicini A. Károly 100,000 „
 Fogadják az adományozók az egyesület őszinte köszönetét.

Őszi rendes közgyűlésünk előreláthatólag november hó második felében lesz megtartva, miről a tagok külön is értesítve lesznek.

Kérelem.

Kérjük t. tagtársainkat és előfizetőinket, hogy a kezelésük alatt álló erdőbirtokokon lévő hegyek, völgyek, patakok és erdőrészek meggyegek elnevezéseit lapunk szerkesztőségével közölni szíveskedjenek, esetleg az elnevezések eredetét is közölni szíveskedjenek.

A magyaros elnevezéseket egy gyűjteményben összefoglalva a Magyar Erdőgazda hasábjain közzé tennünk, hogy minél szélesebb körben ismertessék.

Csonka-Magyarország erdeiben — még a legzsinnyagvaros vidéken is — nagyon sok idegen elnevezéssel találkozunk, melynek kiküszöbölésére törekednünk kell. A magyaros elnevezések leközölésével épen az esedékes revíziók alkalmával felhasználhassák.

Szakunk s a magyar nyelv szolgálatában álló törekvésünk szives támogatását kérjük.

Mutatóba már is közlünk a beérkezettek közül egyprát. Egyik részük az elnevezett terep alakját, formáját tikrözötti vissza:

Nyerges hegy, Hosszúré, Leshegy, Karika rét, Vaskapu, Háromhegykő, Kőszál, Nagyfejítő, Kőkapu, Csunagyödör, Kakasbérc.

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

Másik része pedig a megjelölt hely jellemző tulajdonságától vagy külsejétől kapta nevét:

Igy: Almsrét — teli van vadmalmával. Hídegpatak, Fagyoskut, Meleg oldal, Sötét bükk, Jávoros-, Égerbokor rét, Kopasz hegy, Hangyás völgy, Kullancs ortás (fel-tüneten nagy a hangya és kullancs előfordulása), Köveses hegy (talajtakaró nélküli kővekből áll), Búdöstő, Ördögölgy, vad, sötét, szűk völgy, melyben gyökeri kőmálások s a hegyi patak zugása a népből azt a hitet kellette, hogy ördögök lakják.

Az alábbi elnevezések pedig a nevezett helyeken lefolyt gazdasági, üzemi más epizódusokról vagy történelmi eseményekről származnak.

Szőlőhegy — szőlő kultúra volt az alján. Szénáverés — ahol a dézsmás szénát gyűjtötték, régiesen verték.

Paphegy — a környékbeli papság sertéseit malkoltatták rajta.

Urakakla völgye — valamikor a tisztizselymet juhainak az akla állott ott.

Lécvérés — ebben az erdőben legeltetés folyt s ejelre az állatok lécből vert karámba nyertek elhelyezést.

Kerekgyártó hegy — vágásokkor sok kéreklapat, küllőt készítettek.

Vágtó hegy — egyszerre lett tarvaloy. Hídlászó — forrásokban dus, vizenyős lapjain a tűzifa szállítására szolgáló utakat hídlásolták.

Sujtó bükk — ezen a helyen a ledöntött fa agyonfújt egy favágót.

Bundalapta — egy vadászati alkalmával ezen a helyen az erdőtszít bundája tünt el nyomtalanul.

Nagy és Kis Pétermenkő — magas csucai vilámcspások látogatott helyei.

Tolvajhegy — falopásokról ma is híres falu közvetlen szomszédságában fekszik.

Pálhegy — Pálos kolostor állott a tövében.

Akasztóhegy, Nyakvágó — a közeli vár ispanjának pallos joga volt s ezen a helyen akasztottak illetve fejeztek.

Csatarét — kisebb csata színhelye volt. Boglyakó vagy Kopcsakó — ebben már a nép fantáziája, mesemondása jelenkezik. Ugyanis egy Kopcsa nevű zsellér ellenséges lovasokkal találkozott, akik tőle szénát kértek. A kissé ködös időben az atyafi a völgyben levő kősziklára mutatott — mint szénaboglyára — s azóta a sziklát Boglya vagy Kopcsa kőnek hívják.

ÜZLETI TARTÓZKODÁSOK

A vételdek az utolsó hetekben tartózkodás volt, amit rottont még a fuvarosok leletetlenül mágos békívételése.

Általában pénzüke jellemzi a piacot. Száraz tűzifa eladattak már jóformán nincsen; az ideig vártas csak most indult meg s a friss fa eladása még allg jöhet szőba.

Vékony építétfán kívül, a kivasuti talpát, telefonoszlópot és bányafát keresik.

Az árak a kereslet tartózkodása miatt kissé lemozorlódtak.

1. Tűzifa:

Ab erdő a fa üm-jének ára	15,000 K.-nál kezdődik.
Belföldi hasadó feladó állomás	840—900,000 K.
Belföldi vegyes ab feladó állomás	780—840,000 K.
Romániai tűzifa ab belépő áll.	6100—6400 lei
Szlovák	1000—1100 esk

2. Faszén:

Belföldi Ia ab feladó állomás	2,600—2,800,000 K.
Belföldi IIa	2,200—2,400,000 K.
Romániai ab belépő	2200—2400 lei
Szlovák	3100—3300 esk

3. Műfa:

Ab erdő a tölgy m ³ -je	70—90,000 K.
„ bükk	30—40,000 K.

Hazai áru budapesti paritásban:

Tölgy gömbölyű fa m ³ -je vékonyabb	100—120,000 K.
Tölgy gömbölyű fa m ³ -je 35 cm-nél felebb	130—160,000 K.
Tölgy furnirónk m ³ -je	160—190,000 K.
Bükk gömbfa m ³ -je	85—90,000 K.
Körös	130—150,000 K.
Eger	90—110,000 K.
Gyertyán	95—110,000 K.
Ákác	90—100,000 K.
Nyár	100—110,000 K.

4. Fűrészáru budapesti paritásban:

Ia tölgy fűrészáru	380—450,000 K.
IIa	320—360,000 K.
Tölgy boules	400—450,000 K.
Quartier áru	850—900,000 K.
Bükk gözöltel, széleztelen	350—400,000 K.
„ széleztel	300—320,000 K.
Bükk gözöltelen, széleztelen	260—290,000 K.
Fenyő asztalosára széles m ³ -e	420—450,000 K.
„ keskeny m ³ -e	380—400,000 K.
Építőanyag széles m ³ -e	270—290,000 K.
Léc, zárlec	320—340,000 K.

5. Bogdárfa ab feladó állomás:

Körös 15—25 cm. 10,000 kg.	1,300—1,000,000 K.
Szil 12—25	900—1,000,000 K.
Ákác 12—25	1,000—1,200,000 K.

6. Fagyárterményok termelőnél, ab erdei rakodó:

Donga, gönci 1000 drb. hozzávaló fenéktel	900—1,000,000 K.
Kerékfalp, bükk 22—24" h. 2.5—3" v. drb.-ja	5—600 K.
Küllő drb.-ja	250—300 K.
Kisvasúti talpa 1.1 m. h. drb.-ja	1400—1600 K.
„ 1.2	1600—1800 K.
„ 1.3	2000—2400 K.

7. Építési anyag, ab gyár:

Tégla nagyméretű darabja	274 K.
„ kisméretű	210 K.
„ nagyméretű mészhomok	245 K.
„ kisméretű	200 K.

Panaszrovat.

Kérjük tagtársainkat, hogy mindazon eseteket, melyek az erdőgazdaság érdekeit sértik, hozzák tudomásunkra.

Ezek publikálásával az illetékes hatóságok figyelmét akarjuk felhívni s célunk, hogy azok gyors és erélyes orvoslást nyerjenek.

E rovatunkban egy tiszavideki uradalom panaszát tettünk szővá, amely szerint az egy dunántúli magkereskedőtől a rendelt kocsnányos tölgyemk helyett csermakkot kaptott.

A „Köszégi fenyőmagpergetőgyár” megkereste a szerkesztőségünket, hogy a szállító céget nevezük meg, mert a repulációját sértendé, ha az illető magkereskedő alatt az ő cégüket gondolnák.

Amikor kijelentjük, hogy a panaszolt szállítást nem az ő cégük eszközeit, le kell szőgőznünk azt is, hogy e rovatban a sérelmek publikálásával azok orvoslását tűztük ki célul s ezental elvise okokból nem vagyunk hajlandók menni s így a szállító céget megnevezni nem kívánjuk.

A járásbírószag elé került erdőkár tárgyalásokról újabb panaszoló sorokat kaptunk. E szerint a jelenlegi magos fuvarbérket, amelyet a felperes uradalom erdőrcé a tárgyalásra való leutazásánál tényleg kifizettek, a tárgyalást lefolytató bíró nem akceptálta avval az indokollással, hogy az uradalom fogatot tart s ő a vagyonosabb fél!

E fellogás szerint tehát — a bűnös a büntetés terhének egyrésztől megmenekszik s a kárvallott legelőjebb erkölcsi elégtételhez jut — s a megtorlás újabbi pénzébe kerül.

A panaszoló — mindjárt közli is — e fellogás ellen a védekezés módját!

Nevezetesen — közszégi bizonyítvánnyal felszerelve küldi a tanuló erdőörököt a tárgyalásra, amely bizonyítványban igazolja a fuvarossal tényleg kiadott fuvarbér összegét.

Ez elől, amit közli, a bírószag már kitérni nem tudott!

Innen-onnan.

— Az idei fahozam kitermelése megindult. A munkabérek — dacára a stabil koronának — hétről-hétre emelkednek. A vett értesülések szerint közöljük az alábbi átlagos termelési béreket:

tűzifa üm ³ -ét	2500—3000 K.
2.5 m. h. talpa drb.-ját	1200—1400 K.
2.2 „ „ „	1000—1100 K.
1.3 „ „ „	300—350 K.
hasított zindély	25 K.

donga (gönci) 1000 darab a hozzávaló fenéktel 140—150,000 K-val fizetik.

Ezen összegekben a munkások által igénybevert „kantin” ára is bent foglaltatik, ami hetenként 7—10 kg. lisztet, 1 kg. szalonnát jelent, minimális ármergéterítéssel.

— Vasuti tarifaemelés közzöbön áll.

A „C” osztályba tartozó árukat (tűzifa, gömbfa, talpa stb.) hir szerint 70%-kal emelik, pedig azt hittük, hogy ezen árak díjtételét, közszükségleti minőségüknel fogva, csökkenteni fogják.

— A mérnöki kamarába való jelentkezésre a felhívás a Budapesti Közlöny október 9., 10. és 11. számában lett közzétéve, amely szerint a felvételi kérvények f. évi november hó 11-ig nyújtandók be dr. Ziteliski Szilárdhoz, a bizottság elnökéhez (Budapest, II., Lánchíd-u. 1. sz.)

A kérvényhez eredetben, vagy hiteles másolatban csatolni kell:

1. a magyar állampolgárságot igazoló okiratot,
2. annak igazolását, hogy a kérvényző állandóan a magyar állam területén lakik,
3. az életkor igazoló okiratot,
4. a mérnöki cím viselésére jogot adó diplomát,
5. az eddigi mérnöki gyakorlatát igazoló okmányt,
6. s azt a bizonylatot, amelyből igazolást nyer, hogy a kérvényző nem eskik az 1923. XVII. t.c. 8. §-ban emilitett kizáró okok valamelyike alá, illetve, amely igazolja, hogy a lefolytatott eljárás reá nézve a kizáró okot nem állapította meg.

A kérvényhez csatolt mellékletekről két példányban kiállított pontos iratjegyzéket kell mellékelni.

Jelentkezési kérvényminta 100 K. ellenében a fenti címtől kapható.

— A magyar államvasut igazgató-sága a talpa szállításra végre kitzite a versenytarjalyalat. Lapunkban többször támadtuk a Máv. igazgatóságát azért, hogy a kivételes háborus intézkedések alapján biztosított kényzsertermelésre és átvételi monopóliumra támaszkodva — a belföldi termelöket kibaszálva — magát a termelését visszafeljesztette.

Örömmel vesszük a szabadverseny híret. Mi abban álláspontunk igazságának elismerését látjuk s bizunk benne, hogy az eredménye egy a Máv. igazgatóságot, mint a termelöket ki fogja elégteleni.

A kiírás

46,000 drb.	2.7 m. h.
300,000 "	2.5 "
420,000 "	2.4 "
490,000 "	2.2 "

tölgy, bükk, cser, erdei és vörösfenyő szállítására történt.

A zárt írásbeli ajánlatok f. évi november hó 15-ével nyújtandók be az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési főosztályánál (Budapest, VI., Andrássy-u. 73. sz., II. 43.)

Az általános és különleges szállítási feltételek az igazgatóságnál megtekinthetők, illetve ugyanott megszerzethetők.

— Az integer s a megcsonkított Magyarország vagyonáról dr. Fellner Frigyes egyetemi tanár érdekes tanulmányt írt, melynek adatait arany koronában kifejezve, az alábbiakban közöljük:

	Integer Csonka Magyarország	
	K.	K.
föld értéke	20050 millió	7235 millió
bánya	2220 "	915 "
épület	8575 "	4533 "
úthálózat értéke	817 "	265 "
hidak	80 "	54 "
vasutak	4000 "	1565 "
posta, táviró	425 "	147 "
marhaállomány ért.	4597 "	1422 "
mezőgazd. felsz.	2172 "	776 "
ipari termékek	656 "	348 "
állami ingóságok	585 "	210 "
magános	2019 "	745 "
mezőgazd. jöv.	5085 "	2022 "
szülő jövedelem	171 "	84 "
gyümölcs, konyha- kertészet értéke	92 "	35 "
fatermelés	114 "	16 "
vadászat, halászat	8 "	2 "
bányászat értéke	137 "	68 "
ipar	1694 "	821 "
kereskedelem	722 "	300 "

— A kereseti adó alá eső illetményeket a Budapesti Közlöny 27-iki számában leközölt pénzügyminiszteri rendelet a késztesérésére emelt fel.

Heti béreknél:

100—110,000 K.-ig	1600 K.
200—220,000 "	8400 K.
300—320,000 "	18000 K.
380—400,000 "	30000 K.
400,000 koronán felül a jövedelem minden megkezdett 10,000 koronája után 1500 korona adó jár.	

Havi jövedelemnél:

200,000 K.-ig	400 K.
300,000 "	2000 K.
400,000 "	4800 K.
500,000 "	9000 K.
600,000 "	14400 K.
700,000 "	22400 K.

E rendelet október 1-től lépett életbe.

A soproni m. kir. bánya- és erdőmérnöki főiskola növényteni tanszék

tanársegédet keres.

Felkéri azokat, kiknek ezirányban hajlamuk s kedvük van, hogy

f. évi november hó 15-ig

a tanszék vezetőjénél, dr. Fehér Dániel m. kir. főerdőmérnöknel (Sopron, Főiskola) ebbeli készségeket jelentsék be.

A főiskola e. i. rektora
Dr. Michalovits János.

Juhn Róbert és Társa Sátoraljaihely

Andrássy-u. 2. Interurbán telefon 75.

Épület, tűzifa és szénnyagkereskedő, teher és személy

autófuvarozási vállalat.

Szállítunk bármely magyarországi állomásra faszenet, tűzifát, talpát, dongát stb.

Elvállalunk nagyobb fakitermelésnél és szénbányánál teherautó szállítást.

Sürgőnycim: „Autófa“ Sátoraljaihely.

1923. évi 4718. szám.

Nyártüzifa-eladás

(erdei rakodón).

A gyertyánvölgyi (ujhuti) m. kir. erdőgazdonság tebei és melegvízlápi erdei rakodóján készletezett 371 urn.³ vegyes nyár tűzifa

1923. évi november hó 15-én d. e. 10 óraker

a helyszínen nyilvános szóbeli árverésen eladásra kerül.

Az árverési feltételek az alulírott erdőhivatalnál s a gyertyánvölgyi (székelyhegyi Diósgyőr) erdőgazdonságnál megteudhatók.

Miskolcz, 1923. évi október hó.

Miskolczi m. kir. erdőhivatal.

Lábon álló erdőket,

valamint kitermelt tűzifát és műfát
ab erdő és vagonba rakva állandóan

veszünk

STERN JAKAB ÉS FIAI

fatermelők és nagykereskedők

Budapest, VII. ker., Csengeri-utca 9. szám.

Telefon: József 124—97.

Zemplérvármegyei Keresztény Sajtóvállalat Sajtóhely könyvnyomdája könyvesboltja

minden az erdő- és mezőgazdaságokban, ipari és (Kazinczy-utca II.) raktáron tart szépirodalmi újdonságokat, tudományos és szakkönyveket, keresztény imakönyveket, papír, író- és rajzszereket.

Vidéki megrendeléseket gyorsan, pontosan és telkiismeretesen intézünk el.

Magyar Erdőgazda

BORSOD-GÖMÖR-HEVES (TISZAJOBBPARTI) VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Fűzérkőmlös, Abauj-Torna vármegye, Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóállalat könyvnyomdája Sátoraljaihely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:
Onczay László

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 600 korona. Nem tagoknak 1200 korona.
Egyes szám ára 120 korona.

Az erdőművelés tan

uj professora a közelmúltban programot adott, amelyben az erdőművelés általa vállalt s tanítani szándékolta céljait és feladatát ismertette.

Nagy elismeréssel adóznak az értékes előadásról s az abban megjelölt irányelveket teljes egészében osztjuk.

Ezután nem annyira az előadás érdemi részével, hanem csak annak tényével óhajtunk foglalkozni.

Szokatlanul új ez a lépés, amikor a professor a maga studiumával azért áll a fórum elé, hogy annak ismertetése után tanácsot kérjen, véleményt provokáljon, elismerve vele a hozzászólás jogosságát.

Az emberöltőre terjedő gazdálkodási ciklus — nem hat a maga közvetlen tanulságaival — a fázisaiban működő szakemberekre a matematika bizonyosságának meggyőző erejével. Ezen magyarázható meg, hogy éppen szakmánk idevégi s látszólag legegyszerűbb kérdéseiről is sokszor annyira divergálók a vélemények.

Ez az előadás, hogy elhangzott, elismerése annak, hogy az erdőművelés izoláltan az elmélet sáncában nem maradhat meg; az kívánja, várja a hozzászólást, a tapasztalatok s elért eredmények publikálását.

Amint bevezető sorából kitűnik, nem csak a maga érzeit követte, amikor előadásával a nyilvánosság elé állott, hanem tette azt a magyar erdőgazdaság irányítójának óhajára, mely közvetlen kapcsolatot akar a főiskola, mint az elméleti oktatás megsemmélyesítője s a gyakorlati gazdálkodás érzőt teremteti.

Ennek hiányát közzük eddig!

Amint az előadás során elhangzott szemrehányás jogos voltát elismerjük hogy »a gyakorlati gazdaság művelődésének közönnel nézte s nézi a főiskola munkáját és küzdelmét,« azonnál mi is megállapítjuk, hogy annak az előkelő testületnek sokat érő támogatását a gyakorlati erdőgazdaság sajnálatlalt nélkülözni volt kénytelen.

Csak a közelmúlt azon eseményeire utalunk, melyek az erdő s erdészeti tudomány legnagyobb sérelmére, törvény vagy kormányrendelet formájában nyer-

tek — minden helyes gazdasági elv megsüfofaldásával — sanctiót.

Valahogy ugyanis visszásnak tetszik előtűnik, hogy amikor a mai erdészeti tudomány színvonalán az erdőművelésről, a »talaj és állomány együttélésének állandó fenntartásáról« s a »helyesen tartott erdei talajról« hirdetjük a magunk meggyőződését, ugyanakkor szólan némasággal asszisztáljunk annak a javaslatnak, amely az erdő legelgetési jogát kívánja törvénybe iktatni.

Ezért üdvözöljük az elhangzott előadást, mert zálogát látjuk benne, hogy a főiskola a gyakorlati gazdasággal való szoros együttműködése révén, annak napi kérdéseit is észre fogja venni s tudományos felkészültségével támogatni és segíteni fogja abban a harcban, melyet létének érdekében viv.

Tölgy erdeink terjesztése.

Amerre az ember Csonka-Magyarország erdőseit járja, azt az elszomorító jelenéget kénytelen általánosságban, kevés kivétellel megállapítani, hogy azokat a síksági, dombvidéki és előhegyesí erdőket, ahol még 40–50 évvel ezelőt értékes tölgyesek állottak — ha talán helyenként csak átmenetileg is — a tölgytenyészet részére elvesztették.

Pedig, ha valamikor, úgy éppen az ország mai szomorú pénzügyi viszonyai mellett bizonyos szükség volna az erdőben gyarapodó nemzeti vagyonnak leggazdaságosabb kamatoztatására. Sajnos, a mai fiatal állományok e tekintetben kevés reménnyel bízhatnak.

Az urbéri rendezés alkalmával a volt urbéreseknek kiosztott legelők és erdők a lakott helyekhez legközelebb elterülő, tehát a hegyek és dombvidékeknek a lapályok felé ereszkedő lejtjeit borító tölgyerdőkkel lettek kihatva.

Ezeket a legelőket azóta, hogy az erdőt azokon letarolták, nem gondozta, nem ápolta senki; teherbírást messze túlhaladó számú legelő-állatot hajtottak rá évtizedeken keresztül s ma már teljesen ki vannak élve. Dúdval, szamártóvissel s egyéb haszontalan füvel és bokorral nőttek be s a nyárnak legfeljebb első harmadában adnak annyi-amennyi legelőt, ahonét később a jószág éhesebben tér meg, mint ahogy kihajtották.

Az itt-ott mutatóba visszamaradt szép, öreg tölgyföldnyakok igazolják, hogy mennyivel több jövedelmet adna az a terület, ha erdő maradt volna. Legelőre szükség volt és van, de okszerű és belterjes legelő-

gazdálkodás mellett, kisebb területek is elegendők lettek volna, a többi maradtott volna erdőnek.

Más helyen azt látja az ember, hogy az irtott erdőt szántó gyanánt művelik. A magas helyeken fekvő földeket az irtás óta „csak a madár trágyázza”, teljesen ki vannak használva, az is jó, ha a vetőmagot visszaadja.

Amíg az erdő évszázados trágyája hajtotta a termést, adott némi jövedelmet, ma már a talajérték kamatját sem hozza meg.

Az ember terjeszkedési vágya ezeket a területeket is elvette az erdőtől s itt megint a tölgyerdőhöz határa szorult — amint ma már kétségtelenül megállapítható, teljesen oktalanul — vissza. *Pillanatnyi sikerektől félrevezetve, de sokszor értelmelték túlságosan enyhén a feltétlenül erdőtalaj fogalmát!*

Az urbéri rendezés alkalmával kiosztott erdők is sok helyen igen szomorú állapotban vannak. Meg kell azonban állapítanunk azt is, hogy ennek nem teljesen és nem mindig a birtoklók az okozói, mert a térszűkre kiosztott erdőnek és legelőnek több mint a felét véderdőnek minősíthető mérédek, sziklás kopárók képezik.

Az akkor eljáró közegek túlságos buzgalomban a birtokos érdekeinek egyoldalú, de semmiesetre sem helyeseltető mérlegelése folytán éppen azt az erdőrészt osztották ki, amelyet semmi körülmény között sem lett volna szabad a nagybirtokból kiszakítani, mert azt a konzervatív kezelést, amit a véderdő kíván, a kisbirtokos urbéresnek nem biztosíthatják. A kis ember jövedelmét akar s ha azt szép szerével nem tudja biztosítani, tiltott után szerzi meg, természetesen az erdő rovására.

Szeretném ide is, másüvé is elvinni a földreform végrehajtót, hogy intő példakul szolgálának nekik ezek a helyek arra, hogy az erdőt igen óvatosan kell kezelni, nehogy évszázadokig helyrehozhatatlan bajok keletkezzenek egy nem eléggé megfontolt elhatározásuk nyomán.

Az urbéres erdők, sőt egyes uradalmi erdők tulajdonosai lény s silány sarjerdő; még jó, ha tölgyes, sajnos azonban a tölgy régióban gyertyán és nyárfa erdő találunk. Nem kívánok itt az elgyertyánosodás veszedelmével foglalkozni, mert ezt a kérdést sokkal hivatottabb erdőgazdák teljes alaposággal kimerítették, csak azt a meggyőződésemet óhajtanám kifejezésre juttatni, hogy a gyertyán nem annyira a bükknek, hanem sokkal inkább a tölgynek az igazi veszedelme.

A bükk, bár visszaszorult a gyertyán terjeszkedése folytán, de mindenütt megállapítható, hogy a harcot bírja; a tölgy ellenben lépten nyomon veszíti a tért a gyertyánnal folyó küzdelemben.

En ennek okát abban látom, hogy bükkös erdeink talaja ott, ahol annak termő

erjét mesterséges külső behatások nem csökkentették, a bükk kiváló talajt javító képességénél fogva még oly erőben van, hogy a bükk azokon igen jól megy, a harcot bírja s árnyattűrő lévén, meg a gyertyán nyomása alatt sem pusztul el egy-könnnyen.

Tölgyeseink jó része, különösen a lakott helyekhez közel esők, amelyek könnyű hozzáférhetőségük miatt évszázadokon át rövid fordulóban lettek kihasználva, szálerekökből sarjederőkké alakultak át. A gyakori bolygatás s késői záródás miatt, a kelleténél erősebb mértékben voltak kitéve a nap hevének (különösen a déli fekvésű) ugry, hogy a talajuk ma a tölgy tenyésztésére már legnagyobb részt alkalmatlan, gyenge.

Miután pedig a gyertyán a talajjal szemben a tölgynél sokkalta igénytelenebb s a tölgy övében természetének optimálisában van, magyát a szél pedig messze hordja, megtelepszik a tölgyesek alatt. Eleinte küzd a gyertyán is, azonban mielőtt levegőhöz jut, annyira előre tör, hogy az ott megtelepedett, de a gyertyán nyomását sűrű és a talaj silányosságánál fogva erőre kapni nem tudó tölgy elpusztul alatta.

A mi meglehetősen száraz és szélsőséges éghajlatunk folytán a tölgy csak minden 8—10 évben ad kiadós maktermést, a nyár, gyertyán, hárs évente, vagy kétlévénként terem. (Ígaz, hogy szórványos maktermés évenként van, de meg sem közelíti azt a mennyiséget, amelyet a gyertyán s a nyár terem). Ehhez járul még, hogy a magvak sokkal kisebbek lévén a tölgyakkal, csirázáskukhoz sokkal kevesebb nedvességgel megelégszenek.

A tölgyesek természetében mindennél veszedelmesebb tényező az évszázadokon keresztül üdött erdei legeltetés. Itt ismét csak arra utalok, hogy miután a tölgyderők legközelebb voltak a helységekhez, természetesen elsősorban szenvedtek a legeltetéstől is. A legeltetett tölgyesekben „kopogóssá” válik a talaj, amiben a makk gyökeret érezteni nem tud, elpusztul. De ha megtelepszik is a csemete, a legelő jószág hamarosan végez vele, két-három év alatt kipusztul. A gyertyán pedig sűrűly ugyan a rágást, de el nem pusztul.

Egész pontosan meg lehet állapítani azokat a helyeket, ahol a multban legeltetés folyt. Ott a tölgy megtelepedni nem tud. A távolabbi erdőrészekben pedig, ahol az erdő életét ily erőszakos beavatkozások nem zavarták, igen szép tölgy fiatalosok vannak.

A fokozatos felújító vágások hibás végrehajtása nyomán szintén tetemes természet-séget szenvedett a tölgy. Ismerek olyan fiatalos, amelyből az idős állomány 20—25 év előtt el lett távolítva; a 3—4 méter magas gyertyános alatt még ma is ott sűrűlők a 30—40 cm. magas tölgyes, amelynek pedig a gyertyánal egy korunk kell lennie, mert öreg tölgy a közelben nincsen.

A tölgy fiatalosok megmentése érdekében ott, ahol az a sarjak és gyomok nyomását sűrűly, feltétlenül szükséges ezeknek idejekorán való kitakarítása, de csak oly

mérvig, hogy a talaj még a fiatalos záródásáig védve legyen s viszont a fű és dudva ne kapjon túlságosan erőre. E tisztogatás költségei, mivel a mai inséges időkben a kikerülő rőzset is megveszik, kifejtődnek.

Ha van a sarjak és gyomok alatt fiatalos, az levegőhöz jutva, szemmel láthatóan emelkedni és záródni fog még akkor is, ha az öreg állomány kissé sűrűbb, mert a magas erdő nyomását minden fiatalos sokkal jobban eltűri, mint a ránehezűd gyomok fojtogatásait.

Sulyosabb az eset, ha a nem kívánatos fiatalos alatt nincsen tölgy. Itt is csak arra ügyeljünk, hogy a talaj kellő védelmét biztosítsuk tisztítás közben is s a gyertyán fokozatos eltávolítása közben, ha a természet maga nem gondoskodik a vetésről, vessünk és teleptsünk mi. De állandóan résen kell lennünk, mert a kitisztított gyomfák gyökerei erős sarjakat termelnek, a tisztítást meg kell ismételtetnünk.

Kétségtelenül nagy gondot és utánajárást követel ez a munka az erdőgazdától, de ha számot vetünk avval, hogy a tölgyeseink között elsősorban állott nehány gyertyánfa, mely óriási tért hódított már el a tölgytől, kétségbeesve kell gondolnunk a jövő vágásforduló végére, amikor az oly óriási számú magteremó egyeddel a harc sikertelen lesz.

A fadszámot pedig megkönnyíti az a jól eső érzés, mely az embert eltölti akkor, amikor a tisztítási utáni első-második évben a megmentett tölgyfiatalosnak szinte érzékelhető emelkedést látja, amely pedig már halálra volt ítélve.

Ezen bajok megelőzésére pedig nézetem szerint is egyedül célravezető eljárás az, ha a tölgyest lehetőleg sűrű állásban neveljük, a használatokkal a szálalóvágás szabályait követjük, mert a talaj üdőségese s jobban tartása a tölgy teleplésének előfeltétele, de biztosítéka is. R—r.

Egyesületi hírek.

Tagsági és előfizetési díjak az egyesület folyószámlája javára a Magyar Általános Hitelbank fiókjához Sátoraljaújhely fizetendők be.

1924. évi január hó 1-ével új előfizetési évet nyitunk.

Az előállítási költségek emelkedése miatt a Magyar Erdőgazda új előfizetési díja

**tagoknak . . . 5,000 K.
nem tagoknak 10,000 „**

Tagdíj az 1924. évre 1000 K.

Ugy a tag mint az előfizetési díjak mielőbbi szives beküldését kérjük.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések *Schüdich Nándor* uradalmi főerdőmérnök, egyesületi titkár Füzér, ur. Füzérkomló, a lapunkat érintő közlemények pedig *Oncazy László* urad. erdőtanácsos Füzérkomló, Abauj-Torna vm. címre intézendők.

F. évi november hó 26-án tartotta meg egyesületünk választmányi, azt követőleg pedig a rendes őszi közgyűlést Miskolcon.

Bár Waldboth Kelemen egyesületi elnök üdvözölve a szép számban megjelent tagokat, megnyitja az ülést. Bejelenti, hogy Kaán államtitkár, az egyesület tisztiszelebeli tagja táviratilag üdvözölte a közgyűlést s hogy Borhy alelnök távollétét kimentette.

Beszámoló az egyesület tevékenységéről, különösen kiemelve a földreformnovella előtti küzdelmet, amely ügyben készített felíratot a földművelésügyi miniszternek személyesen nyújtotta át és a serelemek orvoslása végett a miniszterelnöknek is eljárt.

Közi, hogy az általános kereseti adó végrehajtási utasítása is több sérelmes pontot tartalmaz az erdőgazdaságra nézve s ennél fogva annak módosítása végett az egyesületnek akcióba kell lépni.

Örömmel emlékezik meg, hogy a Máv. a vasuti talpálzástásra nyilvános versenytárgyalást tűzött ki; ezért közdött az egyesület is. Elégtétellel állapítja meg, hogy a kiírást ténye az egyesület álláspontjának helyességét igazolta.

A gyűlés további anyagának rövid ismertetése után ügyvezető teszi meg jelentését. Részletesen foglalkozik a földreform-novella módosított javaslatával, kimutatva annak súlyos sérelmeit. Javasolja, hogy a közgyűlés határozatilag mondja ki tiltakozását a novellának az erdőre való kiterjesztése ellen.

A javaslatot a közgyűlés egyhangulag magáévá teszi.

Ügyvezető az általános kereseti adó végrehajtási utasításának 3. és 15. §-ban foglalt ellenmondásokat és sérelmeket fejt ki részletesen és javasolja, hogy az ügyben az egyesület írjon fel a földművelésügyi és pénzügyminiszterekhez.

A közgyűlés a javaslatot elfogadja avval, hogy a felhívást az Országos Erdészeti

Juhn Róbert és Társa

Sátoraljaújhely

Andrássy-u. 2. Interurbán telefon 75.

Épület, tűzifa és szénagyakereskedők, teher és személy

autófuvarozási vállalat.

Szállítunk bármely magyarországi állomásra faszenet, tűzifát, talpát, dongát stb.

Elvállalunk nagyobb fakitermelésnél és szénbányánál teherautó szállítást.

Sürgőnyeim: „Autófa” Sátoraljaújhely.

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

6. Fagyértnyok termelőlél, ab erdei rakodó:

Donga, gönci 1000 drb. hozzávaló	1.000.000—1.200.000 K.
kerékpal, bűk 22—24" h. 2 5—3"	8—900 K.
drb.-ja	400—450 K.
Külő drb.-ja	1400—1600 K.
Kisvasati talpa 1.1 m. h. drb.-ja	1600—1800 K.
" 1.2	2000—2400 K.
" 1.3	

7. Építési anyag, ab gyár:

Tégla nagyméretű darabja	300 K.
" kisméretű	230 K.
" nagyméretű mészhomok	245 K.
" kisméretű	200 K.
Mész q.-ja	14—19.000 K.
Portland cement q.-ja	20—27.000 K.

Panaszrovat.

Kérjük tagtársainkat, hogy mindazon eseteket, melyek az erdőgazdaság érdekeit sértik, hozzák tudomásunkra.

Ezek publikálásával az illetékes hatóságok figyelmét akarjuk felhívni s célunk, hogy azok gyors és erélyes orvoslást nyerjenek.

Egy erdőtelepítéséről és szép kulturáiról közismert erdőbirtokos alábbi levelét vettük: „Belátom, hogy a kormány meg kell, hogy neheztelne oly áruk behozatalát, mely idehaza is előállítható, mégis szóval kell tennem az alábbi eset fonakását, mert abban inkább indolenciát látok fenforogni, nem pedig a behozatal megnehezítést.

Egy kopár, vízmosásos terület beerdősítésére külföldről szándékozom csemetét rendelni, miután készletem nem bizonyult elegendőnek.

A behozatali engedély iránti kérvényemet a m. kir. pénzügyminisiteriumhoz 1923. évi július hó 12-én nyújtottam be L. 33872. sz. alatt.

A pénzügyminisiterium az engedélyt 1923. évi augusztus hó 30-án adta meg 3 havi érvényvel s az engedélyokiratot átküldte a „külforgalmi irodába”, amely ezt szeptember hó 24-i sürgető levelre október hó 2-án végre 24.600 K. illeték utánvételezéssel megküldötte. (Kézhez vettem október 6-án). Mivel a megrendelést a behozatali engedély egyidejű megküldésével lehet csak eszéközölni s maga a szállítás 3—4 hetet vesz igénybe — nyilvánvaló, hogy az ősi ültetési idényről már lekéstem. A tavaszi szállításra az engedély már nem érvényes.

Elkeseredésemben, ha már nem erdősíthetek, a többiek okulására legalább egy kis statisztikát készítsek az esetről.

A behozatali engedély kiállításához (mely öt szó, egy aláírás s egy pecsétből áll) a pénzügyminisiteriumnak 49, a külforgalmi irodának az illeték kivetésére 32 napra, 1 személyes, 1 írásbeli sürgétésre volt szükség.

Jómagamnak pedig azonkívül, hogy az erdősítésről lemaradtam, az elszomorító eredménytelenség 24.600 K. kész kiadásomba került.

Akik tehát hasonló ügyben fáradnak, azoknak azt tanácsolom, hogy ne három, hanem legalább 6 hónappal előbb adják be az igénylésüket s vegyék igénybe a minisiteriumoknál elfekvő ügydarabok felkutatására és elintézésére létesített „Sürgető iroda” közhasznú tevékenységét is.

Nem tudom, hogy a földmivélsügyi minisiterium jobk két tud-e a pénzügyminisiteriumi bal két tempós lassuságairól? de ezek után be kell látnia, hogy semmiesetre sem követelheti oly nagy erélyességgel — az egyébként annyira kivánatos kopárállást — mert a birtokos minden jó szándékú és kész áldozata rajta kívül álló okokból — kárba vész?!”

Innen-onnan.

— A termelési egységáratok az élelmiszerek időközi drágulása s a nem okos konkurencia hajja tovább le, a munkást csak ráigérsélet lehet a munkába visszatartani, ami a termelési egységáratok hétvégi emelését vonja maga után.

A vett értesülsékek szerint közöljük az átlagos termelési béreket:

a tűzifa üm.-ként	3500—4000 K.
a talpa darabja 2.5 m. h.	1400—1600 K.
" " 2.2	1100—1200 K.
" " 1.3	350—400 K.
a hasított szindely drb.-ja	40—45 K.
" kerékpalp	300—350 K.
a donga (gönci) 1000-ét	
megfelelő fenekkel	150—170000 K.-val fizetik.

A „kantán” (heti 7—10 kg. liszt, 1 kg. szalonna) ezen egységárában bentfoglaltatik.

— A talpa-versenybírgyalás oly eredménnyel zárult, mely azt hisszük, hogy magát a Máv. igazgatóságát is meglepte.

A kiírt 1.250.000 drb.-ra 66 ajánlattevő 8.500.000 darab szállítására tett ajánlatot.

Feltűnt azonban, hogy a belföldi termelők mindössze csak 217.000 darabot ajánlottak meg.

Ennek oka az, hogy a Máv. igazgatósága elfelejtette (?) a versenybírgyalások kiírásával egyidejűleg a gömbfa termelésre vonatkozó korlátozásokat s a felajánlási kötelezettséget megszüntetni.

Ez a kissé átlátszó s minden öszintés nélküli taktika — bosszulta meg magát; mert állíthatjuk — bár a hazai talpatermelést az eddigi megkötöttség s a Máv. üzleti politikája majd egészen tönkre tette — mégis sokkal nagyobb ajánlattételre képes.

— Az 1923. évi XXIV. törvényecikk a gazdasági munkaviszonyból felmerülő azon vitás ügyekben, melyek a közigazgatási hatóságok illetékessége alá tartoznak — külön tárgyalá tanácsot hív életre.

Az eljárásra illetékes hatóság személy (főszolgabíró, városi tanács megbízottja, alispán) a munkát vállalók s a munkaadók sorából bevitt 2—2 ülnökkel alakítja meg a tanácsot.

Az elsőfoku bíróság (főszolgabíró, városi tanács) a javgita elintézését egyezségi uton köteles megkísérlni.

Harmadofok a földmivélsügyi minisiterhez lehet felebezni.

E tanácsok elé tartoznak a mezőgazdasági munkások, út, vasut és vízipépítésknél alkalmazott napszámások s az erdőmunkások munkaviszonyából származó ügyek felelti bíráskodás.

— Fabehozatalunk f. évi október 1-ig 91,755 waggon tűzifa 27,155 " fűrészelt fenyő 1,422 " lombfa.

A tavalyihoz képest a tűzifából 21,985, a fűrészelt fenyőből 100, a fűrészelt lombfából 226 waggonnal több lett tehát importálva.

— Új vadászati törvény készül Csehszlovákiában, mely a vadászati jogot — többé nem tekinti a földtulajdon elválaszthatatlan tartozékának, hanem a magánbirtokosoktól — tekintet nélkül a birtok nagyságára — elveszi azt s annak a községnek adja tulajdonába, melynek határában a kérdéses birtok fekszik.

A vadászati jog berbeadása a javaslat szerint nyilvános árverésen történne.

A törvényjavaslat célja — amint az indokolásból kivehető — a vadállomány fenntartása, fejlesztése.

Veleményünk szerint — ha e javaslat törvényerőre emelkedik — úgy az a vadgazdaság teljes visszafejlesztését fogja maga után vonni, mert bizonytalan időre a vadtenyésztés érdekében senki sem fog áldozatot hozni.

Különösen jogilag tarthatatlan, hogy a vadászati jogot a földtulajdonról elválasztják. Amíg a vad és vadászata által okozott kár a föld tulajdonosára marad — addig annak haszna másra száll.

NÉVJEGYEK

eljegyzési értesítések, lakodalmi és bál meg hívók, művek, folyóiratok, mérlegek és mindennemű nyomtatványokat izléses kivitelben készít a

Keresztény Sajtóvállalat
könyvnyomdája Sátoraljújhely.

